



อิสลามศึกษา



ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖



ป. ๒๙๗
ป. ๖:๓๗
อ. ๐๑๖๗
อ. ๐(๒๕๖)

DCID LIBRARY



0000010400

ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

หนังสือเรียนอิสลามศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

ของ

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เลขทะเบียน ๒- 12060 คร3

เลขหมู่ ๒.๕๙๗ ๒๖:๗๙ ๖546 น

วันที่ 22 พ.ค. ๒54๕

ISBN 974-00-7375-1

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๑๕,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๔๓

องค์การค้าของคุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ



ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

กรมวิชาการและสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขต
การศึกษา ๒ ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือเรียนอิสลามศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่
๖ ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗) เพื่อใช้สอน
สอดคล้องในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
๒๕๓๓) กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ใน
โรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

— — —

(นายบุญลือ ทองอยู่)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

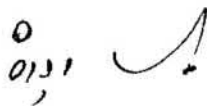
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ทำให้มีการปรับปรุงคำอธิบายอิสลามศึกษา ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับการปรับรายวิชาอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

หนังสือเรียนอิสลามศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เล่มนี้ กรมวิชาการ และสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา ๒ ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗) ประกอบด้วยเรื่องหลักศรัทธา ศาสนบัญญัติ ศาสนประวัติ จริยธรรม และอัล-กุรอาน เพื่อใช้สอนสอดแทรกในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) และกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจและพิจารณาหนังสือตามหลักสูตรอิสลามศึกษา ดำเนินการตรวจและพิจารณาหนังสือเรียนเล่มนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้จัดทำ ผู้ตรวจและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้



(นายออรุณ จันทวานิช)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒ กรกฎาคม ๒๕๔๒

สารบัญ

หน้า

๑. หลักศรัทธา

บทที่ ๑	เตาฮีด	๓
บทที่ ๒	ประเภทของเตาฮีด	๑๐
บทที่ ๓	เตาฮีดอูลูฮียะฮ์	๑๖
บทที่ ๔	เตาฮีดอัสมาอ์และศิฟาต	๒๐
บทที่ ๕	ประโยชน์ของเตาฮีด	๒๕
บทที่ ๖	การตั้งภาคี	๓๑
บทที่ ๗	ซิริกที่ชัดเจน	๓๔
บทที่ ๘	ซิริกที่ไม่ชัดเจน	๓๙

๒. ศาสนบัญญัติ

บทที่ ๑	พิธีหัจญ์	๔๕
บทที่ ๒	ชะกาฮ์ฟีฏเราะฮ์	๔๘
บทที่ ๓	ชะกาฮ์ปศุสัตว์ และสินค้า	๕๑
บทที่ ๔	กurban	๕๕
บทที่ ๕	อาหารและเครื่องดื่มที่หะลาลและหะรอม	๕๗
บทที่ ๖	การอาบน้ำและการห่อศพ	๖๐
บทที่ ๗	การละหมาดศพ	๖๓
บทที่ ๘	การฝังศพ	๖๗

๓. ศาสนประวัติ

บทที่ ๑	การสร้างความสัมพันธ์ฉันพี่น้องระหว่าง ชาวมุฮัมมัดกับชาวอันศอร	๗๓
---------	--	----

บทที่ ๒	การทำสัญญาของชาวเมืองมะดีนะฮ์กับกลุ่มต่างๆ	๗๖
บทที่ ๓	การได้รับวะหฺยูให้ปกป้องตัวเองและสงครามต่างๆ	๗๘
บทที่ ๔	การทำสัญญาหยุดยิบยะฮ์	๘๖
บทที่ ๕	การส่งสาส์นไปยังเมืองต่างๆ	๘๙
บทที่ ๖	การครองเมืองมักกะฮ์	๙๖
บทที่ ๗	ชีวประวัติและผลงานของเคาะลีฟะฮ์อับดุลอะซีซ อุมัยร อุษมาน และอะลี	๑๐๐

๔. จริยธรรม

บทที่ ๑	ความรอบคอบ	๑๑๑
บทที่ ๒	ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	๑๒๒
บทที่ ๓	ความบริสุทธิ์ใจ	๑๒๗
บทที่ ๔	การเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑๓๓
บทที่ ๕	การภักดีต่ออัลลอฮ์	๑๓๗
บทที่ ๖	ความกตัญญูกตเวที	๑๔๒
บทที่ ๗	ความยุติธรรม	๑๔๘
บทที่ ๘	ความกล้าหาญ	๑๕๓
บทที่ ๙	การรักษาสาธารณสมบัติ	๑๕๗

๕. อัล-กุรอาน

บทที่ ๑	การอ่าน “นูน” สากินะฮ์ (ن) และตันวิน (ُ — ِ)	๑๖๕
บทที่ ๒	อิซฮาร (إِظْهَارٌ)	๑๖๗
บทที่ ๓	อิกลาบ (إِغْلَابٌ)	๑๗๐

หน้า

บทที่ ๔	อิติหมอม (إِذَا دُعِيَ)	๑๗๒
บทที่ ๕	อิติฟาอ์ (إِذَا خُفِيَ)	๑๗๕
บทที่ ๖	การอ่านตามกฎของมีมที่มีเครื่องหมายสุกุน	๑๗๘
บทที่ ๗	กฎเกี่ยวกับการอ่าน คำ ٱ	๑๘๒
บทที่ ๘	กฎเกี่ยวกับการอ่านอักษรกีอลเกาะละฮ์	๑๘๔
บทที่ ๙	สุเราะฮ์อัล-อัศร	๑๘๗
บทที่ ๑๐	สุเราะฮ์อัล-ฟีล	๑๙๐
บทที่ ๑๑	สุเราะฮ์อัล-มาอูน	๑๙๔
บทที่ ๑๒	การอ่านและท่องจำสุเราะฮ์	๑๙๘





บทที่ ๑

เตาฮีด



เตาฮีดตรงกับภาษาไทยว่าเอกะหรือเป็นหนึ่งในโดยไม่รวมกับผู้อื่นหรือ
สิ่งอื่น แต่ความหมายในศาสนาอิสลามอาจได้ความเข้าใจดังต่อไปนี้

เตาฮีดเป็นเรื่องว่าด้วยเอกภาพของอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐะวะตะอะลา
หมายถึง การยอมรับว่า อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐะวะตะอะลามือองค์เดียว พระองค์
ทรงเป็นหนึ่งในด้านชาติ คุณลักษณะ การบันดาลบริหาร และอภิบาลสรรพสิ่ง
ทั้งมวล โดยไม่มีสิ่งอื่นใดมีส่วนร่วมกับพระองค์

เตาฮีดมีองค์ประกอบ ๒ อย่างคือ

๑. ยอมรับในเอกภาพของอัลลอฮ์ด้วยกาย วาจา ใจ
๒. ปฏิเสธสิ่งอื่นๆ นอกจากอัลลอฮ์ด้วยกาย วาจา ใจ

บรรดามุสลิมนั้นจะเริ่มต้นเผยแผ่ศาสนาอิสลามแก่ประชาชาติต่างๆ ด้วยเตาฮีด คือ การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเป็นอันดับแรก เพราะเตาฮีดเป็นรากฐานของศาสนาอิสลาม หากไม่มีเตาฮีดการปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ จะไม่มีผลอย่างสิ้นเชิง อิสลามจึงเน้นความสำคัญในการภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น

มุสลิมนั้นได้รับแต่งตั้งจากอัลลอฮ์ต่างก็เชิญชวนประชาชาติของท่านเคารพภักดี และเชื่อในอัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเท่านั้น อัล-กุรอานกล่าวไว้ว่า

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهِ غَيْرُهُ

ความว่า “และ (อัลลอฮ์ได้ส่ง) มายังพวกษะมูด ซึ่ง (นับถือคนหนึ่งซึ่งเป็น) พี่น้องของพวกเขาเอง คือ ศอลิหฺ (ท่านนับถือศอลิหฺ อะลัยฮิสสะลาม) เขา (ศอลิหฺ) ประกาศว่า “โอ้พวกพ้องของฉัน ท่านทั้งหลายจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเถิด (เพราะ) พวกท่านไม่มีพระเจ้าอื่นใดอีกแล้ว นอกจากพระองค์เท่านั้น.....”

(สุเราะฮ์อัล-อะอฺรอฟ อายะฮ์ที่ ๗๓)

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهِ غَيْرُهُ

ความว่า “และ (อัลลอฮ์ได้ส่ง) มายังพวกมัดยัน ซึ่ง (นับถือคนหนึ่งซึ่งเป็น) พี่น้องของพวกเขาเอง คือ ชุอัยบฺ (ท่านนับถือชุอัยบฺ อะลัยฮิสสะลาม)

เขา (ซุฮัยบ) ประกาศว่า “โอ้พวกพ้องของฉัน ท่านทั้งหลายจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเถิด (เพราะ) พวกท่านไม่มีพระเจ้าอื่นใดอีกแล้ว นอกจากพระองค์เท่านั้น.....”

(สุเราะฮ์อัล-อะอรอฟ อายะฮ์ ที่ ๘๕)

وَالْعَادِیُّنَ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَأْقُومُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ

ความว่า “และ (อัลลอฮ์ได้ส่ง) มายังพวกอาด ซึ่ง (นับถือหนึ่งซึ่งเป็น) พี่น้องของพวกเขาเอง คือฮูด (นับถือ อะลียฮิสสะลาม) เขา (ฮูด) ประกาศว่า “โอ้พวกพ้องของฉัน ท่านทั้งหลายจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเถิด (เพราะ) พวกท่านไม่มีพระเจ้าอื่นใดอีกแล้ว นอกจากพระองค์เท่านั้น แล้ว โฉนพวกท่านจึงไม่ยำเกรง (พระองค์)”

(สุเราะฮ์อัล-อะอรอฟ อายะฮ์ ที่ ๖๕)

เอกภาพของอัลลอฮ์นั้นแสดงว่า พระองค์ทรงเอกะในด้านชาติ ได้แก่ ไม่ทรงอวดาร หรือไม่ทรงมีมเหสี โอรส ธิดา ในด้านคุณลักษณะของพระองค์ คือ ไม่ทรงแบ่งแยกอำนาจหรือความรอบรู้ของพระองค์และในด้านการบันดาลบริหาร คือ ไม่มีผู้ใดมีคุณลักษณะมาช่วยกระทำกิจการที่พระองค์ทรงหรือจะทรงบันดาลบริหาร พระองค์จะบันดาลสิ่งใดก็กระทำด้วยอำนาจของพระองค์ ไม่ต้องมีผู้ช่วย หุ่นส่วน หรือพรรคพวกมาช่วยกันทำ

พระองค์ได้กล่าวถึงในหลักเอกภาพของพระองค์ ว่า

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَكُنْ لَهُ
 وَلَدٌ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ว่า อัลลอฮ์มีองค์เดียว (ไม่อวตาร ไม่มีสอง สาม ฯลฯ) อัลลอฮ์ ทรงเป็นที่พึ่ง (ทุกสิ่งต้องพึ่งพระองค์แต่พระองค์ไม่ต้องพึ่งสิ่งใดเลย) พระองค์มิได้ให้กำเนิด (พระองค์ไม่มีบุตร ธิดา หรือ ไม่เป็นพ่อแม่ของใครทั้งสิ้น) และพระองค์มิได้ถูกกำเนิด (พระองค์ไม่มีพ่อแม่ เป็นผู้ให้กำเนิด) และไม่มีสิ่งใดเทียบเทียมกับพระองค์ (ในจักรวาลและโลก ไม่มีสิ่งใดๆ จะยิ่งใหญ่เท่าพระองค์ พระองค์เป็นเจ้าเหนือเจ้าทั้งหลาย)”

(สุเราะฮ์อัล-อิลลาศ อายะฮ์ ที่ ๑-๔)

เตาฮีดหรือหลักเอกภาพของอัลลอฮ์เป็นคำตรงกันข้ามกับคำว่า การตั้งภาคี (ชริก) ซึ่งพระองค์ทรงกริ้วการตั้งภาคีเป็นอย่างยิ่ง ไม่ทรงอภัยโทษแก่ผู้ตั้งภาคีเพราะการตั้งภาคีเป็นการทรยศต่อพระองค์ที่ได้ทรงแผ่เมตตากรุณา มาโดยตลอด

ความสำคัญของเตาฮีด

เตาฮีดเป็นรากฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของอัลลอฮ์ใน ด้านต่างๆ ได้แก่

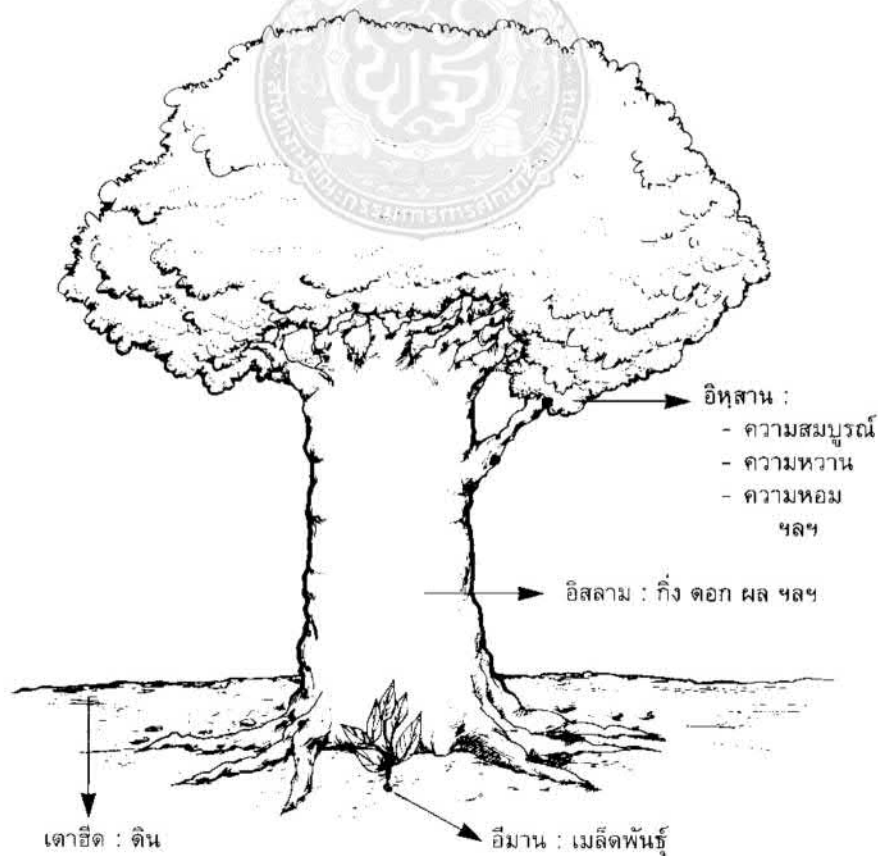
๑. ด้านชาติหรืออาตมันหรือตัวตนของพระองค์ที่มีอยู่เพียงหนึ่งเดียว พระองค์มีเพียงองค์เดียวไม่มี สอง สาม ฯลฯ

๒. ด้านความเป็นเจ้าที่ต้องเคารพภักดีพระองค์เป็นเจ้าเพียงองค์เดียว

ที่ทุกสรรพสิ่งทั้งที่อยู่ในจักรวาลที่เร้นลับ ได้แก่ มวลณีน มลาอิกะฮฺ ฯลฯ และที่อยู่ในโลกได้แก่ มวลมนุษย์ทั้งปวงต้องเคารพภักดี (อิบาดะฮฺ) แก่พระองค์เพียงองค์เดียว ห้ามเคารพสักการะสิ่งอื่นนอกจากพระองค์เท่านั้น

๓. ด้านการบันดาลบริหาร ทรงสร้างและทรงดูแลด้วยพระหัตถ์ (อำนาจ) ของพระองค์เองเพียงผู้เดียว ไม่ต้องมีผู้ช่วย หุ้นส่วนหรือสิ่งใดๆ มาอนุเคราะห์พระองค์ เพราะพระองค์ทรงอยู่เหนือทุกสรรพสิ่งและทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ใต้อำนาจของพระองค์ทั้งสิ้น

หากจะเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนก็คือ เตาฮีดเป็นเสมือนที่ตั้งของฐานหรือดิน ฐานของศาสนาอิสลาม คือ อีมาน หรือเมล็ดพันธ์ุ ส่วนลำต้นกิ่ง ก้าน ใบ ดอก ผล คือตัวศาสนาอิสลาม และอีมาน อิสลาม จะสมบูรณ์ได้ก็ต้องมีอิหฺसानเป็นตัวกำหนด อิหฺसान ณ ที่นี้ก็คือความสมบูรณ์ ความหอมและความหวานของผลไม้



จุดหมายของเตาฮีด

๑. ยอมรับในความบริสุทธิ์และความสมบูรณ์ของอัลลอฮฺในด้าน
เอกภาพ คุณลักษณะ และการบันดาลบริหารของพระองค์โดยดุษฎีโดย
ปราศจากข้อสงสัยใดๆ ทั้งสิ้น

๒. ไม่ตั้งภาคีต่อพระองค์ในทุกกรณี



กิจกรรมท้ายบท

๑. เตาสีดเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
๒. องค์ประกอบของเตาสีดมีอะไรบ้าง
๓. เตาสีดมีความสำคัญอย่างไร
๔. จุดหมายของเตาสีดคืออะไร
๕. สาเหตุใดทำให้การปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ไม่มีผลอย่างสิ้นเชิง



บทที่ ๒

ประเภทของเตาฮีด



เตาฮีด มี ๓ ประเภท คือ

- (๑) เตาฮีดรูปบีเยฮฺ
- (๒) เตาฮีดอูลูฮียะฮฺ
- (๓) เตาฮีดอัสมَاء์และศิฟาค

เตาฮีดรูปบีเยฮฺ (بُيُوت) คือ การยอมรับและศรัทธาความเป็นพระเจ้าของอัลลอฮฺ สُبْحَانَฮะฐะวะตะอาลา ผู้ทรงสร้าง ทรงรักษาและทรงปกครองจักรวาลทั้งหลายโดยความสามารถของพระองค์เพียงองค์เดียว ความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺในฐานะ

ผู้ทรงสร้างจักรวาลทั้งมวลนั้น มีปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนถึงสิ่งต่างๆ ที่ทรงสร้าง เช่น ท้องฟ้า ภูเขา กลางวัน กลางคืน ดวงตะวัน ดวงเดือน ดังอัล-กุรอานกล่าวไว้

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي
تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ

وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ
فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا

مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ
وَالسَّحَابِ الْمُتَخَفِّفِينَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
لَا يَتْلُو لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

ความว่า “แท้จริงการบันดาลชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และการ
สับเปลี่ยนของกลางวันและกลางคืน และนาวาที่แล่นอยู่ในทะเลนำมาซึ่งสิ่งที่
อำนวยคุณประโยชน์แก่มวลมนุษย์ และน้ำฝนที่อัลลอฮฺได้ทรงหลั่งลงมาจาก
ฟากฟ้า และพระองค์ได้ทรงให้แผ่นดินชุ่มชื้นด้วยน้ำ ภายหลังจากที่
มันแห้งแล้ง และทรงให้สัตว์ทุกชนิดแพร่กระจายอยู่ในแผ่นดิน และในการ
พัดผ่านของกระแสลมและก้อนเมฆที่ลอยอยู่ระหว่างฟ้าและดิน เหล่านี้ย่อม
เป็นสัญลักษณ์สำหรับมวลชนที่ใช้ปัญญา”

(สุเราะฮฺอัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ ๑๖๔)

อัลลอฮฺ สุกุหนะฮฺวะตะอาลา ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นมาให้เป็นไป
ตามที่พระองค์ได้กำหนดไว้แล้ว โดยไม่เปลี่ยนแปลง และไม่เกิดความสับสน
ผู้ควบคุมความเป็นไปของสิ่งต่างๆ ในจักรวาลนั้นเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ทรงอยู่
เหนืออำนาจสรรพสิ่งทั้งมวล

เมื่อพิจารณาถึงการกำเนิดมนุษย์ว่าเป็นไปโดยเช่นใดบ้างนับตั้งแต่การปฏิสนธิเชื้อเพศหญิงชายในครรภ์มารดา จนเป็นก้อนเลือดสมบูรณ์ครบอวัยวะทุกส่วน ภายในเก้าเดือนก็คลอดออกมาเป็นมนุษย์ ในร่างกายของมนุษย์มีสมองเป็นศูนย์บัญชาการ มีเส้นประสาทเชื่อมโยงติดต่อกันทั่วร่างกาย เพื่อส่งคำสั่งและรับรายงานเมื่อมีเหตุใดๆ เกิดขึ้น เช่น หนาว ร้อน แห้ง เหนียว เปรี๊ยะ หวาน ฯลฯ ข้าวคราวต่างๆ จะส่งผ่านเครื่องฟังเสียงสองชนิดคือ หู ตา ภาพต่างๆ จะผ่านสายตา อากาศจะผ่านจมูกและลำคอ ในโครงของร่างกายจะมีกระดูกห่อหุ้มไว้มี เนื้อ เอ็น มันเป็นส่วนประกอบ และมีเลือดไหลหล่อเลี้ยงไว้ให้อบอุ่นอยู่ตลอดเวลาในอุณหภูมิ ๓๗ องศาเซลเซียส ลึนจะตัวตึงต่างๆ ฟันจะเคี้ยว บด ใต้เป็นเครื่องกรอง ปอดเป็นเครื่องฟอก น้ำย่อย น้ำดี ตับเป็นเครื่องย่อย เครื่องล้าง ลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่เป็นท่อส่งกากและสิ่งปฏิกูลออกทางทวารหนัก การเคลื่อนไหวทุกอิริยาบถเป็นไปโดยคล่องแคล่ว เพราะมีเอ็น มีกล้ามเนื้อยึดไว้ ในหัวใจของเรามีลิ้นเปิดปิดได้เพื่อรับโลหิตให้ผ่านการฟอก ในกระเพาะอาหารเต็มไปด้วยน้ำย่อยที่จะช่วยย่อย เนื้อ นม ไข่ ผัก ผลไม้ เกลือ ของหวาน ฯลฯ แต่มันไม่ย่อยตัวของมันเอง

ระบบต่างๆ ในร่างกายของมนุษย์เคลื่อนไหวและทำงานตามหน้าที่ของมันโดยไม่ก้าวก่ายซึ่งกันและกัน ตั้งแต่เริ่มมีชีวิตจนกระทั่งหมดสภาพหรือตายทั้งหมดที่กล่าวมาเกิดขึ้นโดยไม่ใช้ความบังเอิญอย่างแน่นอน

ระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายของมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์พิสูจน์ได้ หากมนุษย์คิดว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติทำไมโรงเรียนของนักเรียนไม่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติบ้าง

โรงเรียนของนักเรียนมีนายช่างเป็นผู้สร้างแบบ วางผัง กำหนดที่ตั้ง จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ

ร่างกายของมนุษย์ และทุกสิ่งในโลกรวมทั้งจักรวาลที่อยู่นอกเหนืออำนาจของมนุษย์ล้วนเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์สร้างขึ้นมา แล้วพระองค์จึงบริหารกิจการเหล่านั้นด้วยอำนาจและความสามารถของพระองค์

การดูแลสิ่งที่ทรงสร้างทั้งปวง เราเรียกว่าการบริหาร พระองค์จะบริหารทั้งสิ่งที่เล็กที่สุดและใหญ่ที่สุด เช่น อะตอมซึ่งเป็นอนุภาคที่มองไม่เห็น เรารู้ว่ามีอะตอมโดยอาการแสดงของมันจากรอยที่ปรากฏและอาการที่เกิดขึ้น อะตอมมีกระจายอยู่ทั่วไปอะตอมของออกซิเจน (O_2) ไปรวมกัน ๒ อะตอมของไฮโดรเจน (H) เราก็ได้หนึ่งโมเลกุลของน้ำ หรือ H_2O อะตอมเมื่อผสมเข้าย่อมเป็นวัตถุทุกชนิดในโลก ฯลฯ กาแล็กซี คือหมู่ดาวที่กระจายอยู่รวมกลุ่มเรียกว่าทางช้างเผือกนั้นมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ปีแสงซึ่งอยู่ไกลแสนไกลจากโลกและกว้างใหญ่ไพศาลมาก ดวงดาวจำนวนมากมายมหาศาลเหล่านั้น โคจรตามวงโคจรของมันโดยไม่มี การก้าวก่ายกัน และโคจรวนเวียนตามวงโคจรชั่วนาตาปีโดยอำนาจลึกลับซึ่งมนุษย์ยังไม่ถึง นอกจากอำนาจของอัลลอฮ์เท่านั้น สิ่งเหล่านี้อยู่นอกความสามารถของมนุษย์แต่ก็ดำเนินไปตามวิถีของมันตามที่ได้ทรงกำหนดให้แล้วทั้งสิ้น

การบริหารของอัลลอฮ์มิได้เป็นไปด้วยความเหนื่อยยากถึงกับต้องทรงพักผ่อน พระองค์ทรงอยู่ในภารกิจตลอดเวลา เมื่อจะบัญชาสิ่งใดเพียงตรัสว่า “จงเป็น มันก็จะเป็นขึ้นตามลำดับ” ไม่จำเป็นต้องคอยทุกข์คอยยาม ทรงกำหนดกฎแห่งการกำหนดสภาวะแก่ทุกสิ่งที่ได้สร้างเพื่อให้มันดำเนินไปตามวัฏจักร

อัลลอฮ์ได้ตรัสถึงการบริหารของพระองค์ว่า

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ

كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ



กรมการ

ความว่า “และพระองค์เป็นผู้ทรงบันดาลชั้นฟ้าและแผ่นดินโดยสัจธรรม และในวาระที่พระองค์ทรงตรัสว่า “จงเป็นเถิด” แล้วมันก็เป็นขึ้น (ตามประกาศิตนั้น) อันคำตรัสของพระองค์นั้นย่อมเป็นสัจจะเสมอ”

(สุเราะฮ์อัล-อันอาม อายะฮ์ ที่ ๗๓)

เมื่อทรงสร้างสิ่งใด พระองค์จะเป็นผู้ดูแลปกครองสิ่งนั้น ดังคำตรัสว่า

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

ความว่า “และเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ อำนาจปกครองชั้นฟ้าและแผ่นดิน และอัลลอฮ์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง”

(สุเราะฮ์อาลี อิมรอน อายะฮ์ ที่ ๑๘๙)

การบันดालบริหารทุกสิ่งของพระองค์ ไม่ใช่อื่นใดนอกจากเป็น การเตือนสติปัญญาของมวลมนุษย์ให้ระลึกถึงความสามารถของพระองค์ใน การบริหารกิจการทั้งปวง พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
الْأَبْصَارِ ﴿١٩٠﴾

ความว่า “แท้จริงในการสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินและการสับเปลี่ยน ของกลางวันและกลางคืนนั้น ล้วนเป็นนานาสัญลักษณ์สำหรับบรรดา ผู้มีวิจาร์ณญาณ”

(สุเราะฮ์อาลี อิมรอน อายะฮ์ ที่ ๑๙๐)

กิจกรรมท้ายบท

๑. เตาฮีตมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
๒. จงอธิบายความหมายของเตาฮีตรูปปิยะฮู
๓. อำนาจลับที่ควบคุมสิ่งต่างๆเป็นของอัลลอฮ์จริงหรือไม่จงอธิบาย



บทที่ ๓

เตาฮีดอูลูฮียะฮฺ



เตาฮีดอูลูฮียะฮฺ (**الْهُيَّةُ**) หรือ เตาฮีดอัล-อิบาดะฮฺ หมายถึงการยอมรับและเคารพภักดีต่อพระเจ้าเพียงองค์เดียวเท่านั้นโดยไม่มีการตั้งภาคีใดๆ ทั้งสิ้น อัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ وَتَعَالَى تَرَجُّعُهُ เป็นที่พึ่งและเป็นที่ยำเกรงแต่เพียงองค์เดียว ดังอัล-กุรอานกล่าวไว้ว่า

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ

وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٦﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ

وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٧﴾

ความว่า “จงกล่าวเถิด แท้จริงการละหมาดของฉัน ศาสนพิธีของฉัน การเป็นอยู่ของฉันและการตายของฉัน เพื่ออัลลอฮฺพระผู้อภิบาลสากลโลก ไม่มีการตั้งภาคีใดๆ แก่พระองค์ และโดยเหตุนี้ฉันได้รับบัญชา และฉันเป็นคนแรกของผู้มอบน้อมทั้งหลาย”

(สุเราะฮฺอัล-อันอาม อายะฮฺที่ ๑๖๒-๑๖๓)

การเคารพภักดี ความเป็นและความตายนั้นเพื่ออัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐะวะตะอาลา เท่านั้น ห้ามนำเอาสิ่งอื่นมาเทียบเคียงร่วมกับพระองค์โดยเด็ดขาด อัล-กุรอานได้เชิญชวนมวลมนุษย์เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพื่อแสดงถึงการระลึกถึงพระองค์ในฐานะผู้ทรงสร้าง

ความว่า “โอ้มวลมนุษย์ทั้งหลาย เจ้าทั้งหลายจงเคารพภักดีต่อองค์อภิบาลของพวกเจ้า (พระองค์ผู้ซึ่งทรงบันดาลพวกเจ้าและ (ทรงบันดาล) บรรดาผู้ที่มิมาก่อนหน้าพวกเจ้า ทั้งนี้เพื่อพวกเจ้าจะได้ยำเกรง”

(สุเราะฮ์อัล-บะเกาะเราะฮ์ อายะฮ์ที่ ๒๑)

บรรดาที่อยู่ในชั้นฟ้า อันเป็นสิ่งสลับเกินปัญญาจะหยั่งคิดได้ต่างก็เคารพภักดีและสรรเสริญอัลลอฮ์รวมทั้งสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินอัล-กุรอานตรัสไว้ว่า

“และข้า (อัลลอฮ์) มิได้บันดาลญิน และมนุษย์ขึ้นมา (เพื่อเหตุผลอื่นใด) นอกจากพวกเขาจะต้องเคารพภักดีต่อข้า (เพียงผู้เดียว)”

(สุเราะฮ์อัล-ฮาริยาต อายะฮ์ที่ ๕๖)

สำหรับมนุษย์นั้นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์สามารถกระทำได้หลายวิธีทั้งทางกาย วาจา และใจ ดังนี้

ก. ทางกาย ได้แก่ การละหมาดวันละ ๕ เวลา การถือศีลอด การจ่ายซะกาต ฯลฯ ไม่กระทำในสิ่งที่ห้าม เช่น ลักขโมย ผิดประเวณี ฆ่าคน เสพสิ่งเสพยาเสพติด ฯลฯ

ข. ทางวาจา ได้แก่ กล่าวสรรเสริญอัลลอฮ์เป็นเนื่องนิจด้วยการดัสบีหฺ (กล่าวสُبْحَانَฮะฐะวะตะอาลา) ตะหฺมีด (กล่าวอัล-หัมดุลิลลาฮ์) ตักบีรฺ (กล่าวอัลลอฮ์อัครบาร) ตะหฺลีล (กล่าวลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์) การพูดในสิ่งที่ดีมี

ประโยชน์ตามที่ทรงสั่งสอน เช่น ทักทายกันด้วยการกล่าวสละม เริ่มต้นการกระทำที่ดีทุกอย่างโดยกล่าวพระนามของพระองค์ บอกหรือสั่งสอนมนุษย์ให้ภักดีต่อพระองค์โดยกล่าวชักชวนคนให้ละหมาด ละเว้นความชั่ว ฯลฯ

ค. ทางใจ ได้แก่ ยึดมั่นอยู่ในจิตใจว่า พระผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงที่ทรงบันดาลจักรวาลและทุกสรรพสิ่งในสากลโลก คืออัลลอฮฺ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดสามารถเทียบเทียมพระองค์ พระองค์ไม่มีจุดเริ่มต้น (ไม่เกิด) ไม่มีจุดสิ้นสุด (ไม่ตาย) ทรงเป็นอยู่ตลอดไปชั่วนิรันดร์กาล เหล่านี้คือความยิ่งใหญ่ของพระองค์ที่ต้องระลึกอยู่ในใจตลอดเวลาเพื่อป้องกันไม่ให้ชัยฏอนชักจูงให้ตั้งภาคี

การเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺตามหลักของเตาฮีดอูลูฮียะฮฺหรือเตาฮีดอิบาดะฮฺเป็นการแสดงตนว่า เราได้ยอมรับในความเป็นเจ้าของอัลลอฮฺที่ไม่มีสิ่งใดมาเทียบเท่าพระองค์โดยปฏิบัติศาสนกิจ (อิบาดะฮฺ) ต่างๆ ตามพระบัญชาด้วยความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา และใจ



กิจกรรมท้ายบท

๑. จงอธิบายความหมายของเตาฮีตอุลูฮียะฮฺ
๒. การเคาะพริกดีต่ออัลลอฮฺคืออะไร
๓. ทำไมต้องเคาะพริกดีต่ออัลลอฮฺเพียงองค์เดียวเท่านั้น
๔. การกระทำอย่างไรบ้างที่เรียกว่า เคาะพริกดีต่ออัลลอฮฺ



وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

(สุเราะฮ์อัล-อะอฺรอฟ อายะฮ์ที่ ๑๘๐)

อวกาศเป็นอย่างดี มิฉะนั้นก็ไม่สามารถทำงานใหญ่ๆ อย่างนี้ได้ บุคคลเหล่านี้ เราไม่รู้จักมาก่อนทั้งสิ้นแต่เรารู้จักพวกเขาผ่านความรู้ ความสามารถ และผลงานของพวกเขาเราจึงรู้เรื่องราวเกี่ยวกับจรวด และอวกาศ

ความรู้ ความสามารถของผู้สร้างจรวดเป็นลักษณะเฉพาะของนายช่าง เหล่านั้นที่เรายอมรับว่าต้องมีแน่นอน หากนายช่างไม่มีความรู้ความสามารถ เราก็จะไม่ได้เห็นจรวดอย่างแน่นอน เหล่านี้คือลักษณะของผู้สร้างจรวด

สำหรับอัลลอฮ์ก็เช่นเดียวกัน พระองค์มีคุณลักษณะของพระองค์เพื่อ บ่งบอกให้รู้ว่า พระองค์มีความสมบูรณ์ในด้านพระนาม และคุณลักษณะของ พระองค์ เราจะรู้จักอัลลอฮ์ได้จากพระนามและคุณลักษณะต่างๆ ของพระองค์ ได้แก่ พระองค์ทรงมีมาแต่ดั้งเดิมก่อนสรรพสิ่งใดๆ ในจักรวาล และทรงเป็น อยู่ตลอดเวลา ในพระองค์ไม่มีขีดจำกัดเวลาและสถานที่ พระองค์มิได้ให้ กำเนิด (ไม่มีบุตรธิดา ฯลฯ) และพระองค์มิได้ถูกกำเนิด (ไม่มีพ่อแม่ ฯลฯ) เมื่อมิได้ถูกกำเนิดก็มีทรงสลาย ทรงเป็นอิสระจากการทำลายและการตาย ไม่มีการตั้งต้นหากมีมาแต่เดิม ทรงอยู่เหนือวิสัยการหยั่งคิดของมนุษย์ ทรงเปิดเผยพระเดชานุภาพของพระองค์ ถ้ามีเหตุทำให้ต้องมีพระองค์ก็ไม่ใช่ พระองค์ พระองค์ทรงเอกะ ทรงเห็น ทรงรอบรู้ ทรงปรีชาญาณ ทรงบันดาล บริหาร ทรงเมตตา ทรงปรานี ทรงนิรโทษ ฯลฯ

เรารู้จักอัลลอฮ์จากคุณลักษณะของพระองค์แต่เราไม่รู้จักซาต (อาตมัน หรือตัวตน) ที่แท้จริงของพระองค์ คุณลักษณะต่างๆ ของพระองค์รวมกันเรา เรียกว่า พระผู้เป็นเจ้า ซึ่งความหมายทางศาสนาอิสลามก็คือ อัลลอฮ์

การที่อัลลอฮ์มีคุณลักษณะต่างๆ อาทิ ทรงรู้ ทรงได้ยิน ทรงตรัส ทรงเดชานุภาพ ทรงเมตตา ทรงกรุณา ฯลฯ เช่นนี้มิได้หมายความว่าพระองค์ต้อง เป็นซาตหรือตัวตนจึงจะรวมคุณลักษณะเช่นนี้ได้ ทั้งนี้เพราะพระองค์ทรงอยู่เหนือสภาวะทางวัตถุ พระองค์ทรงเป็นอธิปไตย พระองค์ได้ตรัสไว้ความว่า

“การมองเห็นทั้งหลายยังไม่ถึงพระองค์แต่พระองค์ทรงยังถึงการมองเห็นทั้งหลาย และพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงแผ้วละเอียด (เรายังไม่ถึงด้วยอาการสัมผัสทั้งห้า) พระองค์ทรงตระหนัก (ทรงเห็นที่เรากระทำ)”

อัลลอฮ์ไม่เพียงแต่มีสภาวะแตกต่างจากวัตถุทั้งหลายเท่านั้น แต่ทรงอยู่เหนือการอุปมาใดๆ ทั้งสิ้น ทรงตรัสไว้

ความว่า “ไม่มีสิ่งใด เสมอเหมือนพระองค์และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยินผู้ทรงเห็น”

(สุเราะฮอัล-อັซ-ซุรอ อายะฮที่ ๑๑)

“ดังนั้น จงอย่าเปรียบเทียบการอุปมาทั้งหลายต่ออัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์ ทรงรอบรู้และสุเจ้าไม่รู้อะไร”

(สุเราะฮอัน-นะหฺลุ อายะฮที่ ๗๔)

เมื่อเราพูดว่าทรงเห็น ไม่ได้หมายความว่าทรงเห็นด้วยจักขุหรือดวงตาเหมือนที่เราเห็น ต้องใช้แสงสว่างหรือหลอดไฟส่องแสงในการมองเห็น หรือเมื่อเราพูดว่าทรงได้ยินก็ไม่ได้หมายความว่าทรงใช้หู กระแสคลื่นนำเสียงเป็นตัวรับฟังการได้ยิน สิ่งนี้ไม่มีใครรู้ว่าทรงเห็นและได้ยินด้วยสื่ออันใดแต่เรารู้เพียงว่า พระองค์ทรงเห็นและได้ยินอันเป็นคุณลักษณะของพระองค์ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องไปเปรียบเทียบกับสิ่งใดอีกดังอายะฮของพระองค์ที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่ถ้ายังขึ้นเปรียบเทียบการเห็น และได้ยินของพระองค์กับวัตถุอื่นๆ ท่านนบีฯ ได้กล่าวเตือนไว้

ความว่า “ท่านทั้งหลายจงคิดพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่อัลลอฮ์ทรงสร้างไว้แล้ว แต่อย่าได้คิดพิจารณาถึงอัลลอฮ์เลย เพราะจะทำให้พวกท่านเสียหายได้ (ยิ่งคิดพิจารณาถึงตัวตนของอัลลอฮ์ก็ยิ่งหลงทาง เพราะปัญญามนุษย์ยังไม่ถึงตัวตนของพระองค์ ไม่ว่าจะคิดพิจารณาสักเพียงใดก็ตาม)”

บันทึกโดยอับดุลอัส-ซัยคุ

กิจกรรมท้ายบท

๑. เตาสีตลัสมาร์และสีฟาดคืออะไร
๒. จงบอกพระนามของอัลลอฮ์ พร้อมกับความหมายมา ๕ พระนาม
๓. จงบอกคุณลักษณะของอัลลอฮ์ พร้อมกับความหมายมา ๕ คุณลักษณะ
๔. คุณลักษณะของอัลลอฮ์แตกต่างจากคุณลักษณะของสรรพสิ่ง
ทั้งหมดอย่างไรบ้าง



บทที่ ๕

ประโยชน์ของเตาฮีด



รากฐานของอิสลามเริ่มด้วยเตาฮีด ซึ่งเป็นหลักยึดทางความคิดและจิตใจของมนุษย์ให้โดดเด่น เห็นคุณค่าของตนเอง ไม่ผูกพันกับอำนาจอื่นๆ นั่นคือ เมื่อมนุษย์ยอมรับในการมีอยู่ของอัลลอฮ์ และเอกภาพของพระองค์ ทำให้เกิดความเชื่อ และศรัทธาในหลักการทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติอย่างมั่นคง ยอมตนเป็นมุสลิมทำให้มนุษย์สามารถแยกความแตกต่างระหว่างผู้สร้าง (คอลิด) และผู้ถูกสร้าง (มัลลูก) อันจะก่อให้เกิดความภักดี (อิบาดะฮ์) ต่อพระองค์

การปฏิบัติเพื่อบรรลุผล และถูกต้องในความศรัทธาและถูกต้องตามหลักศาสนา มุสลิมต้องเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในหลักการศรัทธา หรือรูกุนอิมาน

การรักษาอิมานและการยึดมั่นในเอกภาพของอัลลอฮ์ จะนำสันติสุขทั้งโลกปัจจุบัน (ดุนยา) และโลกหน้า (อาคิเราะฮ์) จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม การชิงดี ชิงเด่น ฯลฯ

อิสลามมาพร้อมความสมบูรณ์เพียบพร้อมไปกับชะรีอะฮ์สำหรับมนุษยชาติทั้งมวล

ประโยชน์ของเตาฮีด

ก. เตาฮีดรูปบีเยฮู

๑. ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเดชานุภาพของอัลลอฮฺในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ไว้ในโลก จักรวาล อวกาศ ฯลฯ ทั้งที่มองเห็นและที่เร้นลับเกินปัญญามนุษย์จะหยั่งถึง สิ่งต่างๆ ที่ทรงสร้างและให้มีขึ้นเพื่อพิสูจน์ถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์มีมากมายแต่สามารถแยกได้ ๒ ประเภทได้แก่

- สิ่งที่มีชีวิต ได้แก่ มนุษย์ พืช สัตว์ต่างๆ
- สิ่งที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ แม่น้ำ ทะเล ภูเขา ท้องฟ้า ดวงอาทิตย์

ดวงจันทร์ ดวงดาว ฯลฯ

อัลลอฮฺทรงตรัสเกี่ยวกับการทรงสร้างของพระองค์

ความว่า “จงประกาศเถิด (มุหัมมัด) ว่า อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง...”

(สุเราะฮฺอัล-อะอะอะฮฺ ที่ ๑๖)

การสร้างสรรค์สิ่งให้มีขึ้นหรือสิ้นสุดลงนั้น อัลลอฮฺทรงสร้างด้วยอำนาจและเดชานุภาพของพระองค์เพียงผู้เดียว พระองค์ไม่ต้องมีหุ้นส่วน ผู้ช่วย ฯลฯ ในการกระทำการใดๆ แต่ทุกสิ่งมีขึ้นมาได้ด้วยความประสงค์และการกำหนดของพระองค์อย่างมีระบบ และไม่มี การสิ้นสุดในการใช้อำนาจของพระองค์

๒. ทำให้เกิดการยอมรับ และศรัทธาในการบันดาลบริหารสิ่งที่ทรงสร้างทั้งหลายตั้งแต่สิ่งที่ใหญ่โตที่สุดจนถึงสิ่งที่เล็กเท่าผงธุลี สิ่งที่สามารถมองเห็นด้วยสายตาจนถึงสิ่งไม่สามารถมองเห็นได้ ตลอดจนถึงสิ่งที่มีอยู่ในโลกมนุษย์ไปจนถึงสิ่งที่อยู่ในจักรวาลหรือที่อื่นๆ ที่มนุษย์ไม่อาจหยั่งรู้ได้ เช่น โลกของญิน มลาอิกะฮฺ สวรรค์ นรก เป็นต้น

หากสังเกตดูการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายของมนุษย์ เช่น ฟัน ลิ้น ตา หัวใจ ปอด กระเพาะ ลำไส้ เป็นต้น ก็จะทำให้รู้ได้ว่าอำนาจการบันทาลบริหารของอัลลอฮ์นั้น มีการวางแผนเตรียมการ จัดระบบให้ทุกอย่างในร่างกายมนุษย์ทำงานอย่างสอดคล้องกัน ไม่สับสนทำให้ร่างกายมีความสมบูรณ์ และดำรงอยู่ได้อย่างปลอดภัย

การศึกษาอำนาจการบันทาลบริหารที่กำหนดเป็นสภาวะการณ์ต่างๆ ซึ่งมนุษย์ไม่สามารถทำได้ เช่น การโคจรของดวงดาวในระบบสุริยะจักรวาล การเกิด การตาย เป็นต้น ทำให้ความศรัทธาในอัลลอฮ์มีความมั่นคง ไม่หวั่นไหว และแน่นแฟ้นยิ่งๆ ขึ้น

ข. เตาฮีดอลูฮียะฮ์

๑. ยอมรับ เชื่อมั่นอย่างมั่นคงและศรัทธาในความเป็นเอกะหรือความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ตลอดไป อัลลอฮ์ทรงเป็นเจ้าเหนือทุกสรรพสิ่ง แต่เพียงพระองค์เดียวไม่มีสอง สาม ฯลฯ ไม่ทรงอวดารหรือแบ่งภาคมาเกิด ไม่ทรงมีตัวแทนมาทำการแทนพระองค์ แต่ทรงใช้อำนาจด้วยพระองค์เอง ไม่ทรงมีบุตร ธิดา และไม่ทรงเป็นบิดามารดาของผู้ใดทั้งสิ้น ไม่ทรงพึ่งพาผู้ใดหรือสิ่งใดๆ แต่ทุกสิ่งในพิภพจักรวาลต้องพึ่งพาพระองค์ตลอดเวลา

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮ์จึงตรัสกล่าวในอัล-กุรอานให้เราทราบว่า พระองค์มีเพียงองค์เดียว ไม่ทรงมีหุ้นส่วนกับผู้ใดทั้งสิ้น พระองค์ทรงยิ่งใหญ่ด้วยอำนาจของพระองค์เองตลอดกาล

๒. ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับอำนาจต่างๆ ที่เสกสรรปั้นแต่งขึ้น เช่น ธรรมชาติต่างๆ (หิน ดิน ภูเขา ดวงอาทิตย์ ดวงดาว ฯลฯ) สิ่งที่เร้นลับ (ผี นางไม้ เทวดา นางฟ้า ฯลฯ) ผู้วิเศษ (ฤษี โด่ครุ หมอผี โหร ฯลฯ) เป็นต้น

อัลลอฮ์ทรงดำรงสถานภาพของพระองค์โดยปราศจากคู่แข่งหรือมีสิ่งอื่นๆ ที่มาเทียบเท่าพระองค์โดยอาศัยหลักการที่ว่า อัลลอฮ์ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งแล้วสิ่งที่ทรงสร้างเหล่านั้นจะมาทาบรัศมีหรือยิ่งใหญ่เท่าพระองค์ได้อย่างไรกัน

ค. เตาสีตอัสมาร์และศิฟาท

๑. ทำให้สามารถแยกความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะของอัลลอฮ์กับลักษณะหรือพฤติกรรมของสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลาย

คุณลักษณะของอัลลอฮ์สามารถศึกษาได้ควบคู่กับพระนามอันวิจิตรของพระองค์ เช่น อัล-วาฮิด (ผู้ทรงเอกะ) อัล-คอลิก (ผู้ทรงสร้าง) อัล-เกาะฮูฮาร (ผู้ทรงอำนาจยิ่ง) เป็นต้น พระนามอันวิจิตรทั้ง ๙๙ พระนามของอัลลอฮ์บ่งบอกถึงคุณลักษณะของพระองค์ด้วย

คุณลักษณะของอัลลอฮ์แตกต่างจากทุกสรรพสิ่งดังคำตรัสของพระองค์ ความว่า “ไม่มีสิ่งใดๆ เสมอเหมือนพระองค์...”

(สุเราะฮ์อัซ-ซุรอ อายะฮ์ที่ ๑๑)

นอกจากพระองค์จะมีคุณลักษณะต่างๆ ตามพระนามแล้วพระองค์ยังมีคุณลักษณะอีก ๒๐ ประการ เช่น ทรงเอกะ (วะหฺดะนียะฮ์) ทรงดั้งเดิม (บะกออ์) ทรงแตกต่างจากทุกสรรพสิ่ง (มุกอลละฟะตุฮ์ ลิลหะวาติษ) เป็นต้น

เมื่อเราทราบคุณลักษณะต่างๆ ของพระองค์แล้ว เราก็จะได้ข้อสรุปว่าอัลลอฮ์ผู้ทรงเป็นเจ้าเหนือสรรพสิ่งทรงมีคุณลักษณะต่างๆ เฉพาะพระองค์ซึ่งไม่มีสิ่งใดๆ เสมอเหมือนพระองค์ได้เลยแม้แต่ดุนยา

ประโยชน์ของเตาสีตทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้นมีความสำคัญต่อผู้ศรัทธาในอัลลอฮ์ทุกคน หากเราไม่ทราบประโยชน์ของเตาสีตที่มีผลต่อการศรัทธาแล้ว เราก็จะไม่รู้ซึ่งถึงคุณค่าของการศรัทธาในอัลลอฮ์อย่างแท้จริง การไม่รู้ซึ่งถึงแก่นแท้ของประโยชน์ที่เกิดจากเตาสีตอาจทำให้การปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ไร้จุดหมาย และทิศทางที่แน่นอนอาจทำให้เกิดความหลงทางในที่สุดได้

อัลลอฮ์ได้ทรงแผ่ความเมตตา กรุณาและความสมบูรณ์ต่างๆ แก่ผู้ศรัทธาทั้งในด้านการปฏิบัติศาสนกิจ การศรัทธาในพระองค์ การดำรงชีพ การสังคม

การปกครอง ฯลฯ ดังคำตรัส

ความว่า “วันนี้ ฉันได้ทำศาสนาของสุเจ้า ให้มีความสมบูรณ์สำหรับ
สุเจ้าแล้ว และได้ให้ความโปรดปรานของฉันครบถ้วนแก่สุเจ้า และฉันได้พึง
พอใจให้อิสลามเป็นศาสนาสำหรับสุเจ้า”

(สุเราะฮอัล-มาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ ๔)



กิจกรรมท้ายบท

๑. อีบาตะฮุ คืออะไร
๒. ดุนยา คืออะไร
๓. จงอธิบายถึงประโยชน์ของเตาฮีตรูปูบียะฮุ เตาฮีตดูลูฮียะฮุ และเตาฮีตอัสมาร์และตีฟาต ว่ามีอะไรบ้าง
๔. นักเรียนได้รับประโยชน์จากเตาฮีตอย่างไรบ้าง



บทที่ ๖

การตั้งภาคี



การตั้งภาคี คือ การเทียบเท่า การทำให้เสมอภาค หรือการรวมกัน

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ หมายถึง การเชื่อกือ หรือเลื่อมใสในสิ่งหนึ่งสิ่งใดควบคู่ไปกับการศรัทธาในอัลลอฮ์ โดยแสดงออกทางกาย วาจา ใจ หรือแม้เพียงทางหนึ่งทางใดจาก ๓ ทางนี้ เรียกว่า ชิริก ดังอัล-กุรอาน กล่าวว่า

وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لَابْنِهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ يَبْنِي

لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

ความว่า “และจงรำลึก เมื่อลูกมานกล่าวแก่บุตรของเขา ในขณะที่อบรมว่า “ลูกเอ๋ย จงอย่าตั้งภาคีใดๆ กับอัลลอฮ์” แท้จริงการตั้งภาคีเป็นความผิดอย่างมหันต์ (เป็นความอธรรมอันใหญ่หลวงยิ่ง หรือเป็นบาปหนัก)”

(สุเราะฮ์ลูกมาน อายะฮ์ที่ ๑๓)

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...

“และสัจเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ และอย่าได้นำสิ่งใดมาเป็นภาคีต่ออัลลอฮ์...”

(สุเราะฮ์อัน-นิสาฮ์ อายะฮ์ที่ ๓๖)

ดังนั้น มุสลิมที่ดีต้องหลีกเลี่ยงการประพฤติปฏิบัติที่ส่อไปในทางชริก (การตั้งภาคี) โดยสิ้นเชิง



กิจกรรมท้ายบท

๑. ชิริก หมายความว่าอย่างไร
๒. ท่านนบีลูกมาน อะลียิสสะลามสอนลูกเรื่องอะไร
๓. อัล-กูรฺอานกล่าวถึงโทษของชิริกอย่างไรบ้าง



บทที่ ๗

ชิริกที่ชัดเจน



ชิริกที่ชัดเจน หมายถึง การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ โดยการเชือกถือ หรือ เลื่อมใสในสิ่งต่างๆ เท่าเทียมพระองค์ ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีลักษณะดังต่อไปนี้

ก. การเคารพบูชาสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอาลา หรือ การเคารพสิ่งอื่นใดคู่เคียงกับอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอาลา เช่น กราบไหว้ บุคคล กราบไหว้รูปปั้น รูปภาพ ต้นไม้ ศาลเจ้า ดวงตะวัน ดวงเดือน และ สิ่งอื่นๆ เพราะเชื่อว่า สามารถบันดาลสิ่งต่างๆ ให้ตนได้ เหล่านี้เป็นชิริก เพราะเท่ากับปฏิเสธอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอาลาโดยตรง ผู้ปฏิเสธจึงได้ชื่อว่า กาฟิร

ข. การตั้งภาคีเทียบเทียมอัลลอฮ์ หรือแบ่งภาคในชาติของพระองค์ เช่น การเชื่อว่า อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอะลา แบ่งภาคมาเกิดในลักษณะต่างๆ หรือเชื่อว่ามีพระเจ้าองค์หนึ่ง ทรงสร้างชีวิตและอีกองค์หนึ่งสร้างความชั่ว ผู้ที่มีความเชื่อเช่นนี้ เรียกว่า มุชริก

ค. การเชื่อถือและเลื่อมใสในเวทมนตร์ คาถาอาคม เครื่องรางของขลัง การทำเสน่ห์ โหรหรือหมอดู การทำนายโชคชะตาราศี การรดน้ำมนต์ สะเดาะเคราะห์ หรือเชื่อในผู้วิเศษว่า สามารถให้การคุ้มครองชีวิตให้มีความสุขความทุกข์ได้ ถือว่าเป็นชิริก

ง. การพึ่งพาอาศัยสิ่งอื่นนอกจาก อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอะลา เช่น การขอความช่วยเหลือจากคนตายที่กุบรูร เจ้าที่เจ้าทาง ก้อนหิน จอมปลวกเหล่านี้ ถือว่าเป็นชิริกทั้งสิ้น เพราะที่พึ่งที่แท้จริงของสรรพสิ่ง นั่นคืออัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอะลา องค์เดียวเท่านั้น

จ. การบนบานต่อสิ่งอื่น เมื่อได้รับความทุกข์ยากลำบาก เช่น ในยามเจ็บป่วยก็สามารถบนบานว่า ถ้าหายเป็นปกติแล้ว จะทำข้าวเหนียวเหลืองแดง ไปเซ่นที่กุบรูร หรือให้เจ้าที่เจ้าทาง ถือว่าเป็นการบนบานที่ไม่ถูกต้อง และถือว่า เป็นการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอะลาด้วย เพราะการบนบานนั้นกระทำได้เฉพาะกับอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฐวะตะอะลาองค์เดียวเท่านั้น

มุสลิมจะเลื่อมใส กราบไหว้บูชา หรือพึ่งพาวอนขอ สิ่งที่ดีว่า ศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ นอกจากอัลลอฮ์ไม่ได้ เพราะทุกสิ่งนั้นอัลลอฮ์เป็นผู้ให้บังเกิดและดับสูญไป ผู้ใดปฏิบัติเช่นนี้จะพ้นจากสภาพของการเป็นมุสลิม

โทษของชิริกที่ชัดเจน

โทษของชิริกที่ชัดเจน คือ ทำให้พ้นสภาพจากการเป็นมุสลิม ซึ่งเรียกว่า มุรุตต และทำให้ผลความดีที่เคยปฏิบัติเป็นโมฆะ ดังอัล-กุรอานกล่าวว่า

وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

ความว่า “...และหากพวกเขาตั้งภาคี (ต่ออัลลอฮ์) แน่نونความดีที่พวกเขาได้ปฏิบัติไว้จะสูญสิ้นไปจากพวกเขา”

(สุเราะฮ์อัล-อันอาม อายะฮ์ ที่ ๘๘)

มุสลิมจะต้องเชิญชวน ผู้ที่เป็นมุรตัด ให้กลับใจมารับอิสลาม หากเขาไม่ยอมกลับมาสู่ศาสนาอิสลาม จะต้องถูกลงโทษโดยกฎหมายอิสลาม คือ เขาจะถูกประหารชีวิต ริบทรัพย์สิน และในอาคิเราะฮ์ จะถูกลงโทษอย่างหนัก โดยไม่ได้รับการอภัยจากอัลลอฮ์ ดังอัล-กุรอานกล่าวว่า

مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَقَدْ أَفْرَأَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٨٩﴾

ความว่า “(แท้จริงอัลลอฮ์ จะไม่ทรงอภัยในการตั้งภาคีต่อพระองค์) แต่จะทรงอภัยกรณีอื่นจากนั้นแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดตั้ง (สิ่งใดเป็น) ภาคีกับอัลลอฮ์ แน่نونเขาได้ทำบาปอันใหญ่หลวง”

(สุเราะฮ์อัน-นิส้า อายะฮ์ ที่ ๔๘)

มีหะดีษรายงานเกี่ยวกับผลตอบแทนของคนซิริก

ความว่า “ผู้ใดที่ตายไปโดยการตั้งภาคีกับอัลลอฮ์ ผู้นั้นต้องตกนรกแน่นอน”

รายงานโดยบุคอรียะและมุสลิม

มุสลิมทุกคนที่ตายไปจะเข้าสวรรค์หรือตกนรกขึ้นอยู่กับ การประกอบ
อิบาดะฮ์ของเขา มากหรือน้อย ยกเว้นผู้ที่ตกอยู่ในสภาพที่เป็นชิริกซึ่งต้องตกนรก
แน่นอน หากไม่ขออภัยโทษต่อองค์อัลลอฮ์



กิจกรรมท้ายบท

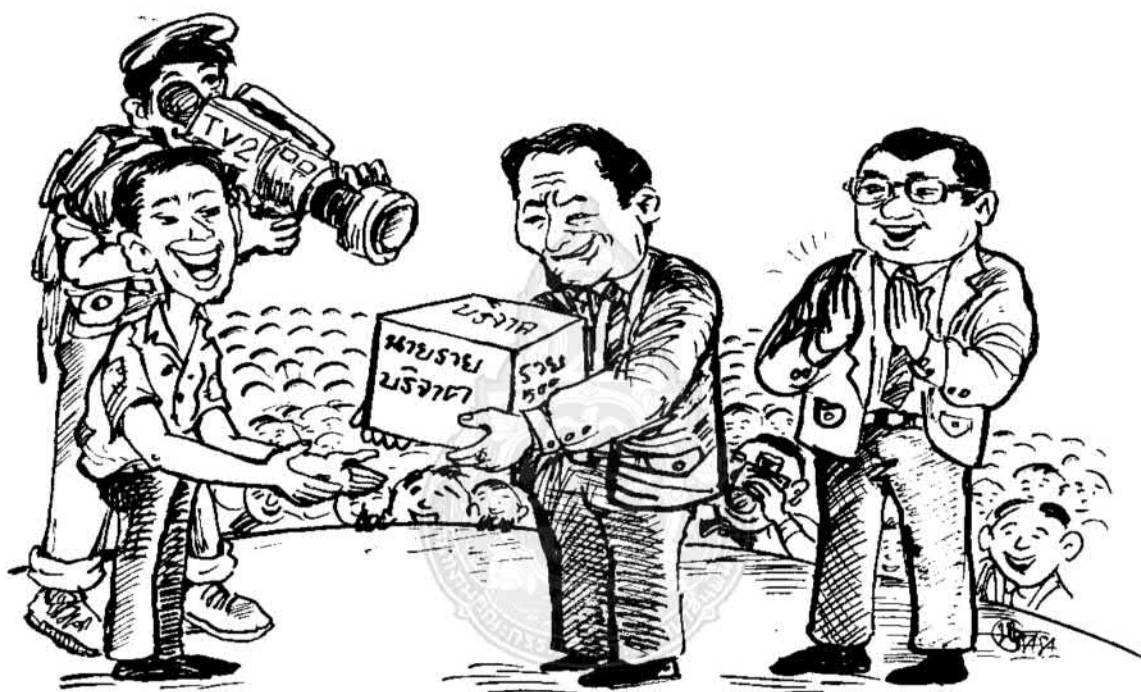
๑. ชิริกที่ชัดเจน หมายความว่าอย่างไร จงอธิบาย
๒. โทษของชิริกที่ชัดเจน มีอะไรบ้าง
๓. มุสลิมทุกคนที่ตายไปจะเข้าสวรรค์หรือตกนรกขึ้นอยู่กับอะไร
๔. วิธีป้องกันชิริกที่ชัดเจนมีอะไรบ้าง
๕. จงให้ความหมายของคำต่อไปนี้

กาฟิร มุรตัด มุชริก



บทที่ ๘

ซิริกที่ไม่ชัดเจน



ซิริกที่ไม่ชัดเจน หมายถึง การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ โดยไม่ชัดเจนหรือเด่นชัด เพียงได้แต่หันเหเจตนาส่วนหนึ่งจากอัลลอฮ์ไปยังสิ่งอื่น เช่น ละหมาดเพื่อให้ผู้อื่นยกย่องนับถือ บริจาคสิ่งของเพื่อชื่อเสียง การทำความดีเพื่อโอ้อวดผู้อื่น ซิริกนี้จะลบล้างผลแห่งความดีของเรา

ไม่ว่าซิริกที่ชัดเจนหรือซิริกไม่ชัดเจน เป็นสิ่งที่ต้องห้ามอย่างเด็ดขาด ดังอัล-กุรอานกล่าวว่า

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ...

ความว่า “และสุเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ และอย่าได้นำสิ่งใดมาเป็น
ภาคีต่อพระองค์...”

(สุเราะฮ์อัน-นีส้า อายะฮ์ที่ ๓๖)

โทษของชริกที่ไม่ชัดเจน

โทษของชริกที่ไม่ชัดเจนคือทำให้ผลของความดีที่ปฏิบัติเป็นโมฆะแต่ไม่พ้น
จากสภาพการเป็นมุสลิม ในอาคิเราะฮ์จะถูกลงโทษจนกว่าจะหมดบาป

ดังนั้น เมื่อมุสลิมกระทำการงานใดๆ ต้องมีความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮ์
เพียงองค์เดียว ไม่กระทำเพื่อความโอ้อวด หรือการสรรเสริญเยินยอ มิฉะนั้น
จะทำให้การทำดีนั้นไร้ผล



กิจกรรมท้ายบท

๑. ซิริกที่ไม่ชัดเจน คืออะไร
 ๒. การทำความดีไม่ควรให้ผู้อื่นรู้ เพราะเหตุใด
 ๓. โทษของซิริกไม่ชัดเจน มีอะไรบ้าง
 ๔. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖-๘ คน โดยแสดงบทบาทสมมุติในเรื่องต่อไปนี้
 - การละหมาดเพื่อให้คนเห็น
 - การบริจาคเพื่อต้องการชื่อเสียง
 - การทำความดีเพื่อโอ้อวด
- ให้นักเรียนที่เหลือเป็นผู้ชม และช่วยกันอภิปรายถึงข้อดีข้อเสีย



๒

ศาสนบัญญัติ

บทที่ ๑

พิธีหัจญ์



การประกอบพิธีหัจญ์ถือเป็นพิธีกรรม
ประการหนึ่งที่อัลลอฮฺทรงบัญญัติแก่มุสลิม และท่านรَسُولุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม ยังกำชับให้ถือปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านในการประกอบพิธีหัจญ์ ดังที่ท่านกล่าวว่า

حُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ

ความว่า “เจ้าจงเอาแบบอย่างจากฉันในการประกอบพิธีหัจญ์ของเจ้า”

คุณสมบัติของผู้ที่ประกอบพิธีหัจญ์ มีดังนี้

๑. เป็นมุสลิม
๒. บรรลุนิติภาวะ
๓. มีสติปัญญาสมบูรณ์
๔. เป็นอิสระชน

๕. มีความสามารถ เช่น มีทรัพย์สิน มีสุขภาพแข็งแรง การเดินทางปลอดภัย เป็นต้น

หลักปฏิบัติในการประกอบพิธีหัจญ์ที่สมบูรณ์ มีดังนี้

๑. อิหฺรอม คือการครองผ้าอิหฺรอมที่มีกอตซึ่งเป็นเขตที่กำหนดให้ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และหัจญ์ต้องครองอิหฺรอมและนียะฮฺ
๒. วุกุฟ คือการพักที่ทุ่งอะเราะเฬะฮฺ ในช่วงตะวันคล้อยถึงดวงตะวันตกดิน
๓. พักค้างคืนที่มัสญิดอะลิฟะฮฺ ตั้งแต่กลางคืนจนเสร็จละหมาดศุบหฺ (ยกเว้นผู้หญิง เด็ก และผู้ป่วยอนุญาตให้ออกเดินทางไปมินาได้ทันทีหลังเที่ยงคืน)
๔. ขว้างเสาหิน (ญุมเราะตุล อะเกาะบะฮฺ คือ เสาหินเสาสุดท้าย) ด้วยก้อนหินเล็กๆ ๗ ก้อน เริ่มตั้งแต่ดวงตะวันขึ้นจนดวงตะวันคล้อยของวันที่ ๑๐ เดือนซุลฮิจญะฮฺ
๕. ตะห์ลุลลอฮฺ คือ อนุญาตให้โกนผม หรือตัดผมสั้น ซึ่งเป็นข้อห้ามในช่วงครองอิหฺรอม และอนุญาตให้เปลี่ยนอิหฺรอมเป็นชุดปกติได้
๖. ฎะวะฟา อิฟาฎะฮฺ และสะอียะฮฺ ณ มัสญิดอัล-หะรอม ที่นครมักกะฮฺ ถือว่าเป็นการตะห์ลุลครั้งที่ ๒ ซึ่งสิ้นสุดข้อห้ามทุกประการที่กำหนดไว้ในการทำพิธีหัจญ์
๗. พักค้างคืนที่มินา ในวันที่ ๑๑, ๑๒ และ ๑๓ เดือนซุลฮิจญะฮฺ
๘. ขว้างเสาหิน ๓ เสาๆ ละ ๗ ก้อน ด้วยก้อนหินขนาดเล็ก เริ่มต้นตั้งแต่ดวงตะวันคล้อยจนดวงตะวันตกดิน
๙. เชือดสัตว์ (จ่ายดัม) ในกรณีทำพิธีหัจญ์ตะมัดตุฮฺหรือกิรอน
๑๐. ฎะวะฟา วิดาอฺ (อำลา) สำหรับผู้ที่อยู่นอกเขตนครมักกะฮฺ

การประกอบพิธีหัจญ์นั้น สิ่งที่ต้องคำนึงคือ

๑. เครื่องครัดในการปฏิบัติตนต่ออัลลอฮฺ และคิดอยู่เสมอว่าตนเองนั้นกำลังประกอบอิบาดะฮฺ
๒. งดเว้นจากสิ่งต่างๆ ที่อัลลอฮฺทรงห้าม

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้บอกคุณสมบัติของผู้ประกอบพิธีหัจญ์ ว่ามีอะไรบ้าง
๒. ให้อภิปรายหลักปฏิบัติในการประกอบพิธีหัจญ์มาพอเข้าใจ
๓. ในการประกอบพิธีหัจญ์นั้น สิ่งต้องคำนึงมีอะไรบ้าง



บทที่ ๒

ชะกาฮ์ฟีฏเราะฮ์



ชะกาฮ์ฟีฏเราะฮ์ หมายถึง ชะกาฮ์ที่ทุกคนต้องจ่ายแก่ผู้มีสิทธิรับชะกาฮ์ หลังจากที่ต้องถือศีลอดตลอดเดือนเราะมะฎอนซึ่งเป็นการแสดงความเอื้อเฟื้อแก่คนยากจนอนาถาให้มีความหวังในการดำเนินชีวิตเช่นคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเฉลิมฉลองวันอีดิลฟีฏริ

สิ่งของที่ใช้ในการบริจาคชะกาฮ์ มักใช้อาหารหลักที่ใช้ในการบริโภคของท้องถิ่น เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวสาลี เป็นต้น

สำหรับจำนวนของชะกาฮ์ฟีฏเราะฮ์นั้น ทุกคนต้องจ่ายจำนวน ๑ กันตัง (ประมาณ ๒.๕ กิโลกรัม) ซึ่งเริ่มอนุญาตให้จ่ายได้ ตั้งแต่วันแรกของเดือนเราะมะฎอนไปจนถึงก่อนละหมาดอีดิลฟีฏริ

เงื่อนไขในการจ่ายชะกาสุ

๑. เป็นมุสลิม
๒. มีชีวิตอยู่จนกระทั่งดวงตะวันตกของวันสุดท้ายของเดือนเราะมะฎอน
๓. มีอาหารของตนเอง และครอบครัวเหลืออยู่ในวันและคืนอีดิลฟิฏริ

บุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการจ่ายชะกาสุฟิฏเราะฮ์ คือ

๑. ตนเอง
๒. ผู้ปกครอง



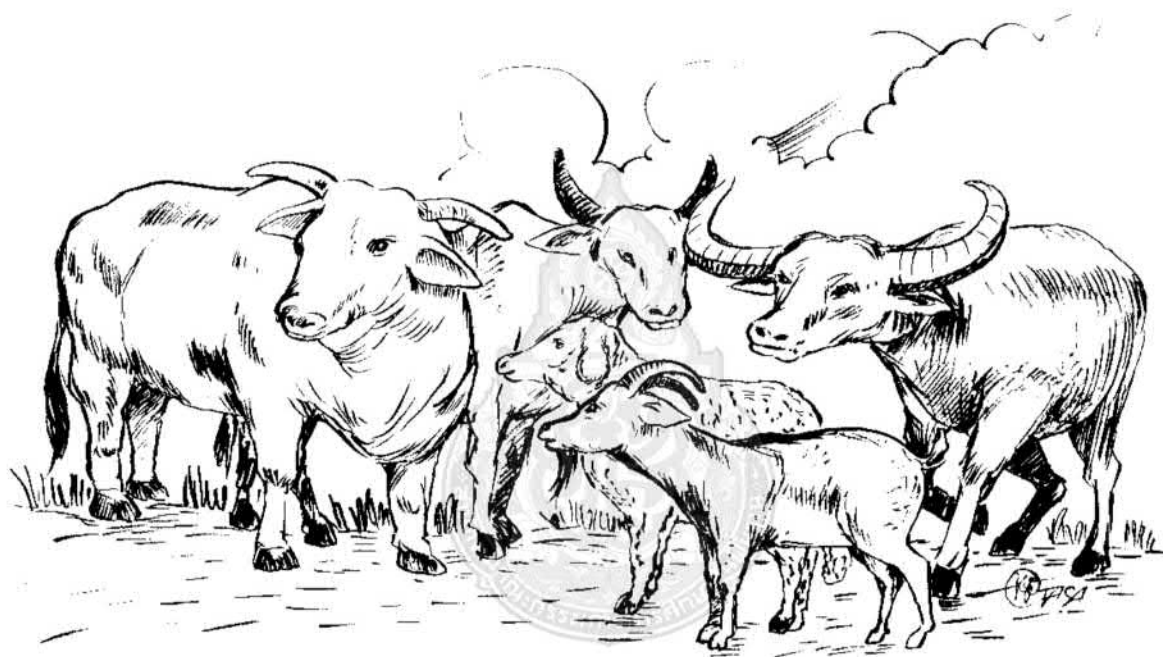
กิจกรรมท้ายบท

๑. ชะกาสุฟีฏเราะฮฺหมายถึงอะไร
๒. ช่วงเวลาของการจ่ายชะกาสุฟีฏเราะฮฺคือช่วงใด
๓. เงื่อนไขของการจ่ายชะกาสุฟีฏเราะฮฺมีอะไรบ้าง



บทที่ ๓

ชะกาฮุปศุสัตว์ และสินค้ำ



ชะกาฮุปศุสัตว์

เงื่อนไขของการจ่ายชะกาฮุปศุสัตว์

๑. เป็นมุสลิม
๒. เป็นอิสระชน
๓. มีสิทธิเป็นเจ้าของสัตว์นั้นโดยสมบูรณ์
๔. มีจำนวนสัตว์ครบตามจำนวนที่กำหนด
๕. มีเวลาครอบครองครบรอบปี
๖. เลี้ยงในทุ่งที่มีได้เสียค่าเช่าตลอดปี

การจ่ายชะกาฮฺปศุสัตว์

โคกระบือ

๓๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ลูกตัวผู้ที่มีอายุ ๑ ปี จำนวน ๑ ตัว

๔๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ลูกตัวเมียที่มีอายุ ๒ ปีกว่า จำนวน ๑ ตัว

๖๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ลูกตัวผู้ที่มีอายุ ๑ ปีกว่า จำนวน ๒ ตัว

๗๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ลูกตัวผู้ที่มีอายุ ๑ ปีกว่า จำนวน ๑ ตัว และ
ตัวผู้ อายุ ๒ ปีกว่า อีก ๑ ตัว

๘๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ลูกตัวเมียที่มีอายุ ๒ ปีกว่า จำนวน ๒ ตัว

แพะแกะ

๔๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ๑ ตัว อายุ ๒ ปี

๑๒๑ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ๒ ตัว อายุ ๒ ปี

๒๐๑ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ๓ ตัว อายุ ๒ ปี

๔๐๐ ตัว ต้องจ่ายชะกาฮฺ ๔ ตัว อายุ ๒ ปี

ชะกาฮฺสินค้า

เงื่อนไขของการจ่ายชะกาฮฺสินค้า คือ

๑. เป็นมุสลิม
๒. เป็นอิสระชน
๓. เป็นเจ้าของสินค้าโดยสมบูรณ์
๔. มีเจตนาเพื่อประกอบธุรกิจการค้า โดยแท้จริง
๕. มีเวลาครอบครองครบรอบปี
๖. มีสินค้า เมื่อรวมแล้วครบตามจำนวนที่ต้องจ่ายชะกาฮฺ

อัตราการจ่ายชะกาฮุ

เมื่อรวมราคาสินค้าแล้วได้ประมาณ ๒๘,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้คิดเทียบจากราคาทองคำ น้ำหนัก ๖ บาท โดยถือตามราคาขึ้นลงในตลาดโลก ในช่วงเวลานั้น ต้องจ่ายชะกาฮุ ๑ ใน ๔๐ ส่วน หรือร้อยละ ๒.๕

วิธีคิดราคาเพื่อจ่ายชะกาฮุสินค้า

คิดราคาสินค้าที่มีอยู่ทั้งหมด บวกกับจำนวนที่ลูกค้ายังเป็นหนี้ แล้วบวกกับเงินที่สะสมไว้ แล้วลบด้วยเงินที่เป็นหนี้ เมื่อได้จำนวนที่ต้องจ่ายชะกาฮุแล้ว ให้หาร ๔๐ ผลลัพธ์ที่ออกมา นั่นคือจำนวนที่ต้องจ่ายชะกาฮุในปีนั้น

ตัวอย่าง

๑. ราคาสินค้าที่มีอยู่ทั้งหมด	๒๐,๐๐๐	บาท
๒. ลูกค้าเป็นหนี้	๒๐,๐๐๐	บาท
๓. เงินสะสม	๑๐,๐๐๐	บาท
๔. หนี้สิน	๑๒,๐๐๐	บาท

วิธีคิด $๒๐,๐๐๐ + ๒๐,๐๐๐ + ๑๐,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ = ๓๘,๐๐๐$ บาท

$๓๘,๐๐๐ \div ๔๐ = ๙๕๐$ บาท

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายชะกาฮุในปีนั้น คือ ๙๕๐ บาท

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้บอกเงื่อนไขของผู้ที่ต้องจ่ายชะกาฮุสินค้ำ และปศุสัตว์
๒. ให้บอกวิธีคิดอัตราการจ่ายชะกาฮุสินค้ำ
๓. ให้บอกวิธีคิดอัตราการจ่ายชะกาฮุของโค กระบือ แพะ และแกะ



บทที่ ๔

กุรบาน



สัตว์ที่จะใช้กุรบานได้ คือ โค กระบือ แพะ แกะ และอูฐ

สัตว์ที่ใช้ทำกุรบานนี้ ควรเลือกสัตว์ที่อ้วน สมบูรณ์ มีลักษณะที่สวยงาม ต้องไม่เป็นสัตว์ที่ตาบอด หรือมีลักษณะพิการในอวัยวะหนึ่งอวัยวะใด

เวลาในการทำกุรบานเริ่มทำกุรบานได้ตั้งแต่เวลาหลังเสร็จสิ้นการละหมาดอีดิลอัฎฮา จนถึงดวงตะวันตกดินในวันจันทร์ที่ ๓ ของเดือนซุลฮิจญะฮ์ คือวันที่ ๑๓ นั้นเอง

การแจกจ่ายเนื้อกุรบาน เป็นการแจกจ่ายให้คนยากจน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้องมุสลิม หรือเก็บไว้รับประทานในครอบครัวก็ได้ แต่ไม่เกิน ๑ ใน ๓ ส่วน แต่ถ้าเป็นกุรบานนะซร์ต้องแจกจ่ายให้หมด จะเก็บไว้รับประทานเองไม่ได้

กิจกรรมท้ายบท

๑. สัตว์ที่ใช้ทำกุรบานมีอะไรบ้าง
๒. ให้นักเรียนอภิปรายลักษณะสัตว์ที่ใช้ทำกุรบาน
๓. วิธีแจกจ่ายเนื้อกุรบาน มีวิธีการอย่างไรบ้าง



บทที่ ๕

อาหารและเครื่องดื่มที่หะลาลและหะรอม

ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งมีความต้องการอาหารและเครื่องดื่มเพื่อการดำรงชีวิต



อิสลามได้กำหนดอาหารทั้งหะลาลและหะรอม เลือกเฟ้นแต่เฉพาะอาหารและเครื่องดื่มที่ถูกต้องตามศาสนบัญญัติและปราศจากซึ่งความสงสัยใดๆ ว่าจะเป็นสิ่งต้องห้าม ดังโองการอัล-กุรอานกล่าวไว้

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

ความว่า “โอ้ ผู้ที่มีศรัทธาทั้งหลาย จงกินแต่ของดีที่เราได้ให้เป็นปัจจัยแก่ท่านทั้งหลาย”

สำหรับอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นหะรอมนั้นกฎอูศูล ฟิกฮ์ได้กล่าวไว้

ความว่า “เดิมของทุกสิ่งนั้นถือว่าเป็นที่อนุมัติ จนกว่าจะมีหลักฐานระบุว่า เป็นหะรอม” อย่างเช่น สุกร สุนัข สัตว์เชือดโดยกล่าวนามอื่นนอกจากอัลลอฮ์ สัตว์ที่เชือดเพื่อการบูชาสิ่งต่างๆ เหล่า เปียร์ สิ่งเสพติดทั้งปวง เป็นต้น

อาหารและเครื่องดื่มที่อิสลามอนุมัตินั้นถือว่า สะอาด มีคุณค่าและประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งสิ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับอาหารที่อิสลามไม่อนุมัตินั้น ก็แสดงว่าไม่มีประโยชน์และคุณค่าต่อมนุษย์ มีหน้าซ้ำยังมีอันตรายอีกด้วย



กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้อภิปรายถึงกฎอสุล ฟิกฮฺ เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม
๒. ยกตัวอย่างอาหารที่หะรอมตามที่ปรากฏในอัล-กุรอ่าน
๓. จงอธิบายอาหารที่อิสลามอนุมัติและอิสลามไม่อนุมัติ



บทที่ ๖

การอาบน้ำและการห่อศพ

เมื่อมุสลิมเสียชีวิต อิสลามได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของมุสลิมในชุมชนนั้นที่จะต้องจัดการเกี่ยวกับศพให้เรียบร้อย และถูกต้องตามหลักการอิสลามโดยเร็ว

การอาบน้ำศพ มีหลัก-
การปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ล้างสิ่งสกปรกที่ติด
อยู่กับศพให้สะอาดเสียก่อน

๒. อาบน้ำศพ โดย
เริ่มรดน้ำทางด้านขวาของ
ศพไปตามส่วนที่อาบน้ำ
ละหมาด และรดไปทั่ว
ร่างกาย สลับน้ำไปพุทรา

๓ ครั้ง ครั้งสุดท้ายให้รดน้ำผสมการบูรเล็กน้อย

๓. การอาบน้ำศพ ควรกระทำอย่างระมัดระวัง เหมือนกับการปฏิบัติต่อ
ผู้มีชีวิตอยู่เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่ศพ

ผู้ที่จะอาบน้ำให้แก่ศพนั้น ควรเป็นพ่อ แม่ สามี ภรรยา บุตร หรือ
บุคคลเพศเดียวกันกับศพ การวางศพขณะอาบน้ำ ต้องวางศพให้สูงขึ้นจากพื้น
และอาบในสถานที่มิดชิด เมื่ออาบน้ำศพเสร็จแล้ว ให้ใช้ผ้าซับน้ำตามตัวให้แห้ง

การห่อศพ ควรใช้ผ้าขาวที่สะอาดตามบทบัญญัติ ต้องห่ออย่างน้อย
๑ ชั้น แต่การห่อให้สมบูรณ์ และเหมาะสมนั้น กำหนดให้ห่อศพเพศชาย ๓ ชั้น





ในการห่อศพเพศหญิงนั้น ให้ทำผ้าห่อ เสื้อ ผ้าคลุมผม และใช้ผ้าห่ออีก ๒ ชั้น การห่อศพในแต่ละชั้นนั้นหากหาได้ควรเอาผงไม้จันทน์ขาว หรือเครื่องหอมที่ไม่เป็นนะญิสโรยด้วย

สำหรับศพที่ชะฮีด คือตายในการป้องกันศาสนา อิสลามได้กำหนดให้ฝังโดยไม่ต้องอาบน้ำ ไม่ต้องละหมาด และให้ฝังโดยใช้เครื่องแต่งกายที่เขาสวมอยู่ขณะที่เสียชีวิต แม้จะมีโลหิตเประอะเปื้อนก็ตาม

กิจกรรมท้ายบท

๑. เมื่อมีมุสลิมในชุมชนเสียชีวิต ผู้ที่เป็นมุสลิมจะปฏิบัติอย่างไร
๒. หลักการปฏิบัติอาบน้ำศพมีอะไรบ้าง
๓. ศพที่ชะฮีดมีลักษณะอย่างไร



บทที่ ๗

การละหมาดศพ



การละหมาดญะนาซะฮฺ คือการละหมาดศพเพื่อขอให้อัลลอฮฺทรงแผ่ความกรุณาปราณี และทรงอภัยให้แก่ศพ

การละหมาดญะนาซะฮฺ เป็นหน้าที่ของมุสลิมในท้องถิ่นนั้นๆ ที่จะต้องรับผิดชอบ

การละหมาดญะนาซะฮฺ มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

๑. หากเป็นหญิง ผู้เป็นอิมาม จะยืนตรงกับช่วงกลางลำตัวของศพ แต่ถ้าเป็นเพศชาย ให้อิมามยืนละหมาดก่อนไปทางศีรษะ

๒. มะอ์มูม ให้ยืนเรียงแถวหลังอิมาม อย่างน้อย ๓ แถว ระยะห่างระหว่างแถว ไม่จำเป็นต้องห่างมาก เพราะการละหมาดญะนาซะฮฺนั้น ไม่มีการรูกู และสุญูด ซึ่งหมายถึง จะยืนตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งเสร็จ ซึ่งการละหมาดนี้มี ๔ ตักบีร ดังนี้

ตักบีรที่ ๑

นียะฮฺละหมาดญะนาซะฮฺ พร้อมตักบีร และอ่านสุเราะฮฺอัล-ฟาติหะฮฺ

ตักบีร์ที่ ๒

กล่าวตักบีร์แล้วอ่านเตอะละวาตนะบี ดังนี้

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى سَيِّدِنَا اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا اِبْرَاهِيْمَ
 وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا بَارَكْتَ عَلَى سَيِّدِنَا اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا اِبْرَاهِيْمَ
 فِي الْعَالَمِيْنَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

ตักบีร์ที่ ๓

กล่าวตักบีร์แล้วอ่านดออาฮ์ ดังนี้ (ในวงเล็บสำหรับผู้หญิง)

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهُ (لَهَا) وَارْحَمْهُ (حَمَّهَا) وَعَافِهِ (فِهَا)
 وَاعْفُ عَنْهُ (عَنْهَا) وَاكْرِمْ نُزْلَهُ (لَهَا) وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ (لَهَا)
 وَغَسِّلْهُ (هَا) بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِ وَالْبَرْدِ وَنَقِّهِ (هَا)
 مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنْقَى الثَّوْبُ الْاَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ وَاَبْدِلْهُ (هَا)
 دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ (هَا) وَاَهْلًا خَيْرًا مِنْ اَهْلِهِ (هَا)
 وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ (هَا) وَاَدْخِلْهُ (هَا) الْجَنَّةَ
 وَاَعِزَّهُ (هَا) مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَتِهِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ

ดักบิรุที่ ๔

กล่าวดักบิรุแล้วอ่านดุอาอ์ ดังนี้ (ในวงเล็บสำหรับผู้หญิง)

اَللّٰهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ (هَا) وَلَا تَفْتِنَّا بَعْدَهُ (هَا)
وَاغْفِرْ لَنَاوَلَهُ (هَا) وَلَا اخْوَانَنَا الَّذِيْنَ سَبَقُونَا بِالْاِيْمَانِ
وَلَا تَجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِنَا غِلًا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا رَبَّنَا اِنَّكَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ

เมื่ออ่านดุอาอ์เสร็จแล้วให้กล่าวสะลาม พร้อมผินหน้าไปทางขวา



กิจกรรมท้ายบท

๑. การละหมาดญะนาซะฮฺ มีวิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง
๒. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติในการละหมาดญะนาซะฮฺ



บทที่ ๘

การฝังศพ

เมื่อละหมาดญะนาซะฮ์เสร็จแล้ว ให้รับนำศพไปยังกุบรูรฺทันที การเคลื่อนย้ายศพ ก็ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้เกียรติแก่ศพ เช่นเดียวกันกับการให้เกียรติตอนอาบน้ำศพ

การฝังศพมีหลักการปฏิบัติดังนี้

๑. ควรขุดหลุมให้ลึกประมาณ ๖ ฟุต หรือลึกกระดับศีรษะคนธรรมดา ทั้งนี้เพื่อป้องกันสัตว์บางชนิดมาขุดคุ้ย และเป็นการป้องกันเชื้อโรคและกลิ่น ซึ่งอาจเป็นการรบกวนแก่ผู้อยู่ในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้สัญจรไปมา

๒. เมื่อขุดหลุมเสร็จแล้ว

ควรทำหลุมละหัด หมายถึง ควรเซาะดินทางด้านกิบละฮ์ ให้เป็นโพรงพอที่จะวางศพให้นอนตะแคงข้างขวาได้ แต่ถ้าหากเป็นดินทรายหรือดินเลน ให้ขุดเป็นร่องกลางหลุม สำหรับวางศพตะแคงขวา หันหน้าไปทางกิบละฮ์ แล้วใช้โลงครอบ เมื่อจะวางศพลงในหลุมควรอ่านดุอาอ์ว่า



بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ และตามแนวทางของท่านรَسُول”

การวางศพให้นอนตะแคงขวา ผินหน้าไปทางกิบละฮ์ เอาดินหนุนศีรษะให้สูง เล็กน้อย และอัดดินด้านหลังศพไว้ เพื่อมิให้ศพพลิกกลับ แกะเชือกที่ผูกห่อศพออก ใช้ไม้กระดานปิดหลุมละหัด แล้วกลบหลุมให้สูงระดับดินประมาณ ๑ คืบ เสร็จแล้ว กล่าวดูอาห์ว่า

اَللّٰهُمَّ ثَبِّتْهُ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ความว่า “ โอ้อัลลอฮ์ ได้โปรดให้เขามีความมั่นคงในคำกล่าว (ชะฮาดะฮ์) ที่ปฏิญาณทั้งโลกนี้ และโลกหน้า”



กิจกรรมท้ายบท

๑. หลักการในการผังศพมีวิธีการอย่างไรบ้าง
๒. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนา และอภิปรายเกี่ยวกับการผังศพ



๓

ศาสนประวัติ

บทที่ ๑

การสร้างความสัมพันธ์ฉันพี่น้อง ระหว่างชาวมุฮายีรีนกับชาวอันศอรุ



ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลยฺ ٱลยฺ ٱลลยฺ ٱลยฺ ٱลลยฺ เเผยแพร่ศาสนาอิสลามที่เมืองมักกะฮฺด้วยความยากลำบากเป็นเวลา ๑๓ ปี โดยเฉพาะหลังจากท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ ภรรยาคนแรกของท่านนบียฺ เสียชีวิตในปีที่ ๑๐ ของการเป็นนบีและหลังจากนั้นอีก ๑ เดือน ท่านอับดุลลียฺ ลูกของท่านเสียชีวิตอีกท่านหนึ่ง ท่านนบียฺโศกเศร้าเป็นอย่างยิ่ง เพราะทั้งสองท่านนี้ได้ช่วยเหลือ และปกป้องท่านเป็นอย่างมาก

เมื่ออพยพมาอยู่ที่เมืองมะดีนะฮฺ ชาวเมืองมะดีนะฮฺต้อนรับท่านอย่าง
ดีใจยิ่ง

ในปีแรกของฮิจญ์เราะฮฺ ท่านนบีมุฮัมมัดได้สร้างมัสญิดหลังหนึ่ง เรียกว่า
มัสญิดนบี (มัสญิด นะบะวี) ไว้เป็นสถานที่ทำการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และ
เป็นศูนย์กลางการปกครอง การสังคม และกองบัญชาการ

นอกเหนือจากนี้ ท่านนบีมุฮัมมัดได้สร้างความสัมพันธ์ฉันญาติพี่น้องระหว่าง
ชาว “มุฮาญีรีน” (ชาวมุสลิมที่อพยพจากเมืองมักกะฮฺ) กับชาว “อันศอรุ”
(ชาวมุสลิมแห่งเมืองมะดีนะฮฺที่ให้ความช่วยเหลือ) ชาวอันศอรุได้ช่วยเหลือ
ชาวมุฮาญีรีน ด้วยการจัดที่อยู่อาศัย และบางรายแบ่งทรัพย์สินสมบัติให้ด้วย

ท่านนบีมุฮัมมัดได้ก่อตั้งรัฐขึ้น พร้อมด้วยกองกำลังรักษาความสงบ และความ
มั่นคงของรัฐ และของชาวเมือง



กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านนบียเผยแผ่ศาสนาอิสลามที่เมืองมักกะฮ์เป็นเวลาที่ปี
๒. ผู้ช่วยเหลือท่านนบียอย่างมากคือใคร
๓. ทำไมท่านนบียจึงเสียใจมาก เมื่อท่านหญิงเคาะดีญะฮ์ และท่านอับดุลลิบเสียชีวิต
๔. มัสญิดนบีสสร้างขึ้นที่เมืองใด และเพื่ออะไร
๕. ชาว “มุฮาญีรีน” หมายถึงมุสลิมกลุ่มใด และชาว “อันศอรุ” ช่วยเหลือชาว “มุฮาญีรีน” อย่างไร



บทที่ ๒

การทำสัญญาของชาวเมืองมะดีนะฮ์ กับกลุ่มต่าง ๆ



ชาวเมืองมะดีนะฮ์มีทั้งอาหรับและยิว ทั้งสองเผ่าพันธุ์นี้ยังแตกออกเป็นหลายตระกูล จึงจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญ หรือกฎระเบียบ หรือสัญญาไว้สำหรับปกครองกัน

ท่านนบีมุฮัมมัดได้ทำสัญญากับกลุ่มต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในเมืองมะดีนะฮ์อย่างเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพวกยิว ซึ่งมีใจความพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. พวกยิวจะไม่ต่อต้านชาวมุสลิม และจะไม่ทำลายความสงบสุขของชาวมุสลิม

๒. ชาวมุสลิมจะไม่ก่อกวนความสงบสุขของพวกยิว

๓. ทุกฝ่ายมีอิสระในการนับถือศาสนาและปฏิบัติศาสนกิจในศาสนานั้นๆ

๔. ทุกคนจะต้องปกป้องเมืองมะดีนะฮ์ ถ้ามีศัตรูมาโจมตี

กิจกรรมท้ายบท

๑. ทำไมจึงต้องมีรัฐธรรมนูญ กฎระเบียบ หรือสัญญาเพื่อใช้กับชาวเมืองมะดีนะฮ์
๒. ใจความสำคัญของสัญญากล่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง





การได้รับวะหฺยูให้ปกป้องตัวเองและสงครามต่าง ๆ

ในปีฮิจญ์เราะฮ์ศักราชที่ ๒ ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้รับวะหฺยูอนุญาตให้ชาวมุสลิมต่อสู้ในการปกป้องตัวเองได้ หลังจากที่ชาวมุสลิมถูกกดขี่ และบีบบังคับมาเป็นเวลานานตั้งแต่สมัยอยู่ที่เมืองมักกะฮฺ

อัล-กุรอานที่กล่าวถึงการอนุญาตให้ชาวมุสลิมปกป้องตัวได้นี้ อยู่ในสุเราะฮ์อัล-หัจญ์ อายะฮ์ที่ ๓๙

ความว่า “อนุญาตให้แก่บรรดา (ชาวมุสลิม) ที่ถูกโจมตี (ให้ทำการต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองได้) อันเนื่องจากพวกเขาได้รับความไม่เป็นธรรม”

อายะฮ์อัล-กุรอานดังกล่าวเป็นการกระตุ้นให้ชาวมุสลิมมีโอกาสดแสดงความสามารถเพื่อรักษาศักดิ์ศรี และมาตุภูมิมิให้ถูกพวกมุชริกีนกรือยขม้าย่ำยีได้เหมือนทุกครั้งที่ผ่านมาโดยเฉพาะสมัยเมื่อชาวมุสลิมอยู่ที่มักกะฮฺหรือก่อนอพยพมาอยู่ที่มะดีนะฮ์

ขณะเดียวกันฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮ์มีความพร้อมมากกว่าด้วย คือ มีกำลังคน มีดินแดนเป็นของตนเอง มีความสามารถจัดหาอาวุธต่าง ๆ ตลอดจนมีเสบียงอาหารเพียงพอสำหรับการต่อสู้รบ ฯลฯ แต่ทั้งนี้ศาสนาอิสลามไม่ส่งเสริมให้ทำการรุกรานในฐานะผู้รุกรานผู้อื่น ให้กระทำเพื่อสั่งสอนและกำราบความโอหังให้สำนึกต่อการละเมิดอัลลอฮ์เท่านั้น

สงครามบัตร

ชาวมุขริกในเมืองมักกะฮฺ เกิดความกระวนกระวายใจเมื่อได้ข่าวว่า อิสลามได้ฝังรากลงที่เมืองมะดีนะฮฺ อาจกระทบกระเทือนต่อการค้าของพวกเขา กับประเทศซีเรีย และวันหนึ่งพวกเขาอาจถูกชาวมุสลิมมายึดก็เป็นได้ จึงเตรียมการโจมตีชาวมุสลิมที่เมืองมะดีนะฮฺ

บังเอิญในระหว่างนั้นกองคาราวานของอับดุลมานูฟมีสินค้าเต็มเพียบ ได้เดินทางจากประเทศซีเรียกำลังจะผ่านเมืองมะดีนะฮฺ อับดุลมานูฟกล่าวว่าฝ่ายมุสลิมในเมืองมะดีนะฮฺจะโจมตี จึงส่งคนกลับไปในเมืองมักกะฮฺ เพื่อบอกว่ากองคาราวานของเขาถูกฝ่ายมุสลิมปล้นเสียแล้ว

พวกมุขริกพากันโกรธแค้น รวมกำลังพลยกทัพไปที่บัตรทันที ตำบลบัตรอยู่ห่างจากเมืองมะดีนะฮฺ ประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร ทางฝ่ายมุสลิมเองก็เตรียมพร้อมเช่นกัน ได้มีการลาดตระเวน และเยี่ยมเยียนพวกอาหรับก๊กต่างๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ตามทะเลทรายรอบๆ เมืองมะดีนะฮฺ และได้ทำสัญญาไมตรีกับก๊กเหล่านั้น

พวกมุขริกยกกองทัพมาถึงตำบลบัตร (บะดัร) ในวันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนเราะมะฎอน ฮ.ศ. ๒ มีกำลังประมาณ ๑,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้เป็นกองทัพอูฐ ๗๐๐ ตัว และกองทัพม้า ๑๐๐ ตัว ฝ่ายมุสลิมมีกำลังทหารราบ ๓๐๕ คน พวกมุขริกรู้สึกดีใจเพราะมีกำลังเหนือกว่า แต่ฝ่ายมุสลิมไม่มีทางเลือก คือ ถ้าไม่ตายในสนามรบก็ต้องถูกตามฆ่าในเมืองมะดีนะฮฺ ครอบครัวจะต้องถูกจับเป็นเชลยและถูกกดขี่ข่มเหงด้วย ฝ่ายมุสลิมจึงเลือกถวายเป็นชีวิตในสนามรบ การรบจึงอุบัติขึ้นโดยฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮฺ ได้ฆ่าคนสำคัญของพวกมุขริกหลายคนเช่น อับดุลอะฮฺ และเชลยสองคนซึ่งได้ก่อกรรมทำเข็ญแก่มุสลิมมากเมื่อยังอยู่ในเมืองมักกะฮฺก็ถูกประหารชีวิตด้วย คือ อุกบะฮฺ อิบน์อัล-มุอัยญ และ อัน-นัจญ์ อิบน์อัล-หาริษ

การตายของคนสำคัญเหล่านี้ ทำให้กองทัพของฝ่ายมุขริกเสียขวัญและ

สงครามอุฮุด

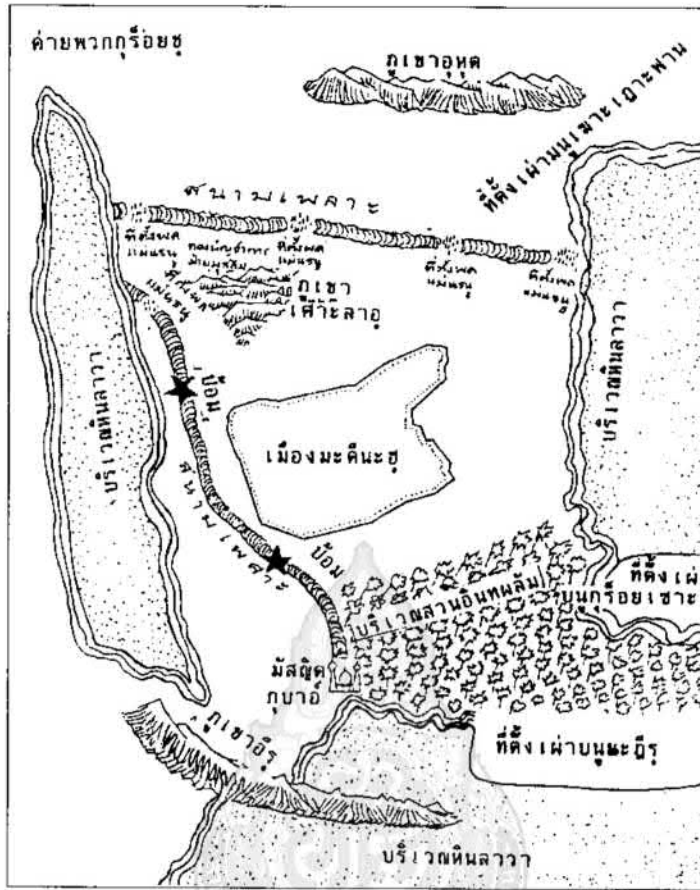
สงครามอุฮุดเกิดขึ้นในเดือนเซาวาล ฮ.ศ. ๓ กล่าวคือ หลังจากสงคราม بدرหนึ่งปีสงครามอุฮุดเกิดขึ้น ณ เชิงเขาอุฮุดอยู่ห่างจากตัวเมืองมะดีนะฮ์ประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นสงครามที่บรรดาหัวหน้ามุชริกในเมืองมักกะฮ์ต้องการแก้แค้นที่ฝ่ายตนพ่ายแพ้แก่มุสลิมในสงครามบัตร์

พวกมุชริกยกกองทัพมามีพลรบ ๓,๐๐๐ คน โดยมีแม่ทัพใหญ่ชื่อ อับดุลมุฏฏิฟ และมียกกองทัพมา ๒๐๐ ตัว ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของคอลิด อิบน์ วะลีด

เมื่อท่านนบีทราบข่าวเกี่ยวกับการยกทัพมาโจมตีของพวกมุชริก ท่านจึงได้ปรึกษากับเศาะหาบะฮ์ และตกลงกันว่าจะออกไปต่อต้านที่นอกเมือง ท่านนบีได้รวบรวมกำลังรบประมาณ ๑,๐๐๐ คน แต่ต่อมาอับดุลลอฮ์ อิบน์ อุบัย หัวหน้าพวกมุนาฟิก ขอถอนกำลังออก ๓๐๐ คน ฝ่ายมุสลิมจึงเหลือกำลังรบเพียง ๗๐๐ คนเท่านั้น

ในการสู้รบกันนั้น ฝ่ายมุสลิมได้ฆ่าหัวหน้าพวกมุชริกหลายคน จนกระทั่งกองทัพของพวกมุชริกแตกขบวนล่าถอย ฝ่ายนักแม่นธนู ๕๐ คน ที่เฝ้าอยู่บนเนินแห่งหนึ่งชะล่าใจจึงลงไปไล่รบกับข้าศึกในสนามรบด้วย โดยไม่คำนึงถึงคำสั่งของท่านนบีฯ ที่มีให้พวกนี้ละทิ้งจุดที่ตั้งบนภูเขานี้ไม่ว่าการศึกครั้งนี้จะแพ้หรือชนะ ในขณะนั้นเองคอลิด อิบน์ วะลีด เห็นเป็นโอกาสเหมาะจึงยกกองทัพมาโจมตีด้านหลังของเนินเขาแห่งนั้น แล้วดลยฆาตฟันฝ่ายมุสลิมในสนามรบ พร้อมทั้งขึ้นไปที่เชิงเขาซึ่งท่านนบีฯตั้งกองบัญชาการอยู่ด้วย

สงครามอุฮุดจบลงด้วยการสูญเสียของทั้งสองฝ่าย แต่ก็ได้เป็นที่พิสูจน์ว่า ไม่ว่าจะเป็นพวกมุชริก พวกมุนาฟิก หรือพวกยิวก็ดี เหล่านี้ไม่สามารถทำลายประชาคมมุสลิมซึ่งเพิ่งตั้งหลักแหล่ง ณ เมืองมะดีนะฮ์



แผนที่แสดงบริเวณที่เกิดสงครามคือนดัก

สงครามคือนดัก (ค)

สงครามคือนดัก แปลว่า สงครามสนามเพลาะ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า สงครามอัล-อะหฺซาบ แปลว่า สงครามสหพรรค เพราะพวกอาหรับหลายก๊ก และพวกยิวที่เคยมีสัญญาไมตรีกับฝ่ายมุสลิมมาก่อนได้รวมกำลังกันประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน มารุมล้อมชาวมุสลิมที่เมืองมะดิงะฮฺเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในปี ฮ.ศ. ๕

เมื่อท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ทราบข่าวนี้ จึงประชุมปรึกษาบรรดาเศาะหาบะฮฺ มีเศาะหาบะฮฺผู้หนึ่งชื่อ สัลมาน อัล-ฟาริสี เสนอให้ ขุดสนามเพลาะป้องกันเมืองมะดิงะฮฺ ท่านนบียฺ และที่ประชุมเห็นดีด้วย จึงระดมกำลังได้ ๓,๐๐๐ คน ขุดสนามเพลาะเสร็จภายใน ๒๐ วัน ท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็ร่วมลงมือขุดด้วย

พวกข้าศึกได้มาถึงเมืองมะดีนะฮ์ แต่ไม่สามารถข้ามสนามเพลาะได้ หัวหน้าพวกมุขริกจากเมืองมักกะฮ์มี อับดุลฟาน คอลิด อิบน์ วะลีด อัมรฺ อิบน์ อัล-อาศ ฎิรอรฺ อิบน์ อัล-ค็อฏฏอบ และญุบัยเราะฮ์ ได้ผลักดันคนละวันนำทหารเข้าโจมตีฝ่ายมุสลิม ข้าศึกล้อมอยู่เกือบหนึ่งเดือน ทางฝ่ายมุสลิมได้รับความเดือดร้อนอย่างสาหัส เพราะขาดแคลนอาหารไม่สามารถหาเสบียงจากภายนอกได้ แต่เศาะหาบะฮ์ทุกคน ต่างให้คำมั่นสัญญาว่าจะยืนหยัดเคียงข้างช่วยเหลือกันต่อสู้ต่อไป

จุดหนึ่งของสนามเพลาะมีช่วงแคบ พวกมุขริกจึงสามารถนำทหารข้ามได้ แต่ได้รับการต่อต้านอย่างเหนียวแน่น ได้มีการฟันดาบกันตัวต่อตัว ท่านอะลี อิบน์ อับดุลลิล ได้ออกไปฟันดาบกับอัมรฺ อิบน์ อัล-อาศ หัวหน้าคนหนึ่งของฝ่ายมุขริก และอีกสองคนชื่อ ฎิรอรฺ และญุบัยเราะฮ์ ซึ่งท่านอะลีสามารถไล่พวกศัตรูให้หนีไปได้ ท่านอุมร์ อิบน์ อัล-ค็อฏฏอบ ก็ออกช่วยฟันดาบด้วย ฝ่ายข้าศึกได้ยิงธนูราวห้าฝน แต่สนามเพลาะเป็นแนวป้องกันได้อย่างดี

สัมพันธภาพระหว่างพวกมุขริกจากเมืองมักกะฮ์กับพวกยิวในเมืองมะดีนะฮ์เริ่มคลอนแคลนเพราะถ้าแพ้สงครามพวกมุขริกจะถอนทัพกลับเมืองมักกะฮ์ แต่พวกยิวจะต้องอยู่ในเมืองมะดีนะฮ์เผชิญกับพวกมุสลิมต่อไป พวกยิวหลายคนเริ่มหนีทัพ หนีความหนาวจัด หนีการขาดแคลนเสบียงและความตายจากการรบ ก็อื่นๆ ก็ถอยทัพของตนหนีไปด้วย พวกมุขริกก็ต้องถอนทัพกลับเช่นกัน พวกข้าศึกล้อมเมืองมะดีนะฮ์อยู่ ๒๕ วัน ได้รับความสูญเสียอย่างหนัก พร้อมทั้งความอับยศและต้องเลิกทัพกลับไป ฝ่ายมุสลิมเสียหายน้อยกว่า

ผลของสงครามคือนัดก

๑) พวกพันธมิตรเกิดความรู้สึกขยาด และหวาดกลัวในการเผชิญกับอำนาจของอัลลอฮ์

๒) พวกมุขริกก็กรือยขุสูญเสียศักดิ์ศรีและความยิ่งใหญ่อีกครั้ง

๓) ขวัญและกำลังใจของฝ่ายมุสลิมดีขึ้น

กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านนบีฯได้รับวะหฺยูอนุญาตให้ชาวมุสลิมต่อสู้ปกป้องตัวเองได้ในกรณีใดบ้าง
๒. สงครามบัตร์ เป็นสงครามระหว่างใครกับใคร และเชลยที่อ่านเขียนได้จะเป็นอิสระเมื่อใด
๓. โองการที่อนุญาตให้มุสลิมปกป้องตัวเองได้ ปรากฏในอัล-กุรอ่านว่าอย่างไร
๔. สงครามฮุहुตเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุใด
๕. ในสงครามค็อนดัก ฝ่ายพันธมิตรได้แก่ใครบ้าง
๖. ในขณะที่ฝ่ายมุชริกและพวกยิวล้อมเมืองมะดีนะฮฺจนในที่สุดต้องยกทัพกลับเป็นเพราะอะไร



บทที่ ๔

การทำสัญญาหยุดยบิยะฮุ

การทำสัญญาหยุดยบิยะฮุเป็นการทำสัญญาครั้งแรกระหว่างฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุกับฝ่ายมุขริกีนกูรียฮุแห่งเมืองมักกะฮุ โดยฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุมีท่านนบียะ เป็นผู้ลงนามและฝ่ายมุขริกีนกูรียฮุมีสุฮัยล อิบน์อัมรเป็นผู้ลงนาม สัญญานี้กระทำขึ้นเมื่อเดือนซุลหิจญะฮุ ฮ.ศ. ๖ ตรงกับ ค.ศ. ๖๒๘ ที่ตำบลหนึ่งชื่อหยุดยบิยะฮุ ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองมักกะฮุประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

สาระสำคัญของสัญญาหยุดยบิยะฮุ

- ๑) ฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุและมุขริกีนกูรียฮุต้องงดการทำสงครามระหว่างกันเป็นเวลา ๑๐ ปี
- ๒) ชาวอาหรับหรือเผ่าต่าง ๆ มีสิทธิเสรีภาพที่จะสนับสนุนหรือทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับฝ่ายใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุหรือมุขริกีนกูรียฮุ
- ๓) หากชาวมุขริกีนกูรียฮุหลบหนีเข้ามายังเมืองมะดีนะฮุหรือเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามโดยปราศจากความยินยอมของผู้ปกครอง ให้ฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุส่งตัวบุคคลผู้นั้นกลับไปยังเมืองมักกะฮุ
- ๔) หากชาวมุสลิมมะดีนะฮุหลบหนีเข้ามายังเมืองมักกะฮุหรือแปรพักตร์เข้าข้างฝ่ายมุขริกีนกูรียฮุ หรือกลับมานับถือศาสนาเดิม (บูชาเจวิด รูปปั้น ฯลฯ) ฝ่ายมุขริกีนกูรียฮุไม่ต้องส่งบุคคลผู้นั้นกลับไปยังเมืองมะดีนะฮุ
- ๕) ฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุสามารถทำหัจญ์ได้ในปีถัดไป (ฮ.ศ. ๗) ส่วนในปีนี้ให้งดทำหัจญ์ก่อน (ฮ.ศ. ๖) เมื่อถึงเวลาทำหัจญ์ในปีถัดไปให้ฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุมีเวลาทำหัจญ์เพียง ๓ วัน ห้ามไม่ให้ฝ่ายมุสลิมมะดีนะฮุพกพาอาวุธ

เข้ามาในเมืองมักกะฮฺ และให้เข้ามาในเมืองมักกะฮฺภายหลังที่ฝ่ายมุขริกีนกูรียชเดินทางออกไปแล้ว

สาเหตุของการทำสัญญาหุ้ดัยบิยะฮฺ

ท่านอุมัร อิบน์อัล-ค็อฏฏอบคัดค้านท่านนบีฯ ที่ยอมรับสัญญาหุ้ดัยบิยะฮฺ เพราะฝ่ายมุสลิมเสียเปรียบหลายข้อ แต่ด้วยสติปัญญาที่เฉียบแหลมและมองเห็นการณ์ไกลที่จะเกิดขึ้นแก่ฝ่ายมุสลิม ท่านนบีฯ จึงยอมลงนาม และท่านอุมัร ก็เข้าใจในภายหลัง ผลดีที่เกิดขึ้นจากสัญญาหุ้ดัยบิยะฮฺมีหลายประการ ได้แก่

๑) ระยะเวลาสงบศึกนานถึง ๑๐ ปี ทำให้ท่านนบีฯ สามารถใช้เวลาเผยแผ่ศาสนาอิสลามได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพะวงเรื่องสงคราม

๒) เปิดโอกาสให้พวกมุขริกีนกูรียชใช้วิจารณ์ญาณพิจารณาศาสนาอิสลามว่ามีความเหมาะสมเพียงใด สังเกตได้ถึงผลที่เกิดขึ้นหลังจากทำสัญญาหุ้ดัยบิยะฮฺ มีบุคคลระดับหัวหน้าของพวกเขาเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม เช่น คอลิด อิบน์อัล-วะลิด อัมรฺ อิบน์อัล-อาศ อุษมาน อิบน์ฎ็อลหะซฺ เป็นต้น

๓) ฝ่ายมุสลิมสามารถพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างเสรี เช่น การศึกษา สังคม การปกครอง เศรษฐกิจ เป็นต้น

๔) มีเวลาเพียงพอที่จะกำราบพวกยิวเผ่าต่าง ๆ ในเมืองมะดีนะฮฺให้อยู่ในระเบียบวินัย เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

๕) การที่พวกมุขริกีนกูรียชยอมเจรจาแสดงถึงการยอมรับในอำนาจและอธิปไตยของพวกมุสลิมที่จะมาข่มเหง รังแกเหมือนแต่ก่อนไม่ได้อีกแล้ว ตลอดจนเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงมิตรไมตรีที่ดี และบริสุทธิ์ใจของท่านนบีฯ ที่มีต่อพวกมุขริกีนกูรียชแม้จะเสียเปรียบในการทำสัญญาบ้าง ทั้งนี้เพื่อรักษาความเป็นผู้ใฝ่สันติตามคำสั่งของศาสนาอิสลาม ซึ่งให้คุณประโยชน์มากกว่าให้โทษแก่ชาวอาหรับและชาวมุสลิมทั้งปวง ซึ่งในขณะนั้นพวกอาหรับยังไม่หมดไปจากยุคป่าเถื่อน

กิจกรรมท้ายบท

๑. สัญญาหุตฺตปิยะฮฺคืออะไร ฝ่ายใดเป็นผู้ทำสัญญาและกระทำกับเมืองใด
๒. สัญญาหุตฺตปิยะฮฺมีสาเหตุมาจากอะไร
๓. สัญญาหุตฺตปิยะฮฺมีสาระสำคัญอะไรบ้าง
๔. ผลที่เกิดจากสัญญาหุตฺตปิยะฮฺมีอะไรบ้าง





บทที่ ๕

การส่งสาส์นไปยังเมืองต่าง ๆ

หลังจากเสร็จสิ้นการทำสัญญาหยุดยิบะฮฺ ท่านนบีฯ ได้เดินทางกลับไปยังเมืองมะดีนะฮฺพร้อมทั้งได้ส่งสาส์นไปถวายกษัตริย์และผู้ปกครองดินแดนต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนให้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม

ในการดำเนินการส่งสาส์นไปยังกษัตริย์ ผู้ปกครองแคว้นเมืองต่าง ๆ ในคาบสมุทรอาหรับ อัฟริกา และเขตปกครองของพวกโรมันทางตอนเหนือของคาบสมุทรอาหรับ ตลอดจนเปอร์เซียที่บางแห่งก็ได้รับการต้อนรับโดยดี เช่น ข้าหลวงของจักรพรรดิโรมันที่อียิปต์ได้ตอบรับสาส์นและได้ส่งทาสหญิงคนหนึ่งมาเป็นบรรณาการแก่ท่านนบีฯ ชื่อ มารีเยฮฺ อัล-กิบตี ซึ่งต่อมาได้แต่งงานกับท่านนบีฯ เป็นต้น

ส่วนจักรพรรดิกิโตรแห่งเปอร์เซียได้ฉีกสาส์นต่อหน้าผู้นำสาส์นอย่างหยาบคาย

การส่งสาส์นแม้บางแห่งจะได้รับการตอบรับที่ไม่เป็นมิตรไมตรี แต่ท่านนบีฯ ก็ไม่ย่อท้อ เพราะท่านถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องเผยแผ่แก่ผู้ไม่รู้ให้รู้ข้อเท็จจริง สาส์นของท่านนบีฯ ที่ถวายกษัตริย์และจักรพรรดิต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่องการศรัทธาในอัลลอฮฺ เชิญชวนให้เป็นผู้ศรัทธาในพระองค์ ตลอดจนการลงโทษของผู้ปฏิเสธอัลลอฮฺและการตอบแทนที่ดีของผู้ศรัทธา อีกทั้งยังได้เน้นในเอกภาพของอัลลอฮฺ โดยไม่เคารพสักการะสิ่งอื่นใดหรือเทิดทูนสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีเท่าเทียมพระองค์

ท่านนบีฯ ได้ส่งสาส์นไปยังผู้นำต่าง ๆ เพื่อเผยแผ่ศาสนาอิสลาม ได้แก่

๑) กษัตริย์เนกุสแห่งอบิสสินีเย มีท่านอัมรุ อิบนุญมัยยะฮุเป็นผู้เชิญ
สาส์นถวาย

๒) กษัตริย์ไคเซอร์แห่งไบแซนไทน์ มีท่านดัยยะฮุ อิบนุเคาะลีฟะฮุ
เป็นผู้เชิญสาส์นถวาย

๓) กษัตริย์มูเกากิสแห่งอียิปต์ มีท่านหะฎิบ อิบนุอบีบัลฎออะฮุ
เป็นผู้เชิญสาส์นถวาย

๔) กษัตริย์กีศรอสแห่งเปอร์เซีย มีท่านอัब्ดุลลอฮุ อิบนุหุซัยฟะฮุเป็นผู้
เชิญสาส์นถวาย

๕) อัล-หาริษ อิบนุอบีชะมิรุมกุฎราชกุมารแห่งฆ็อสซาน มีท่านสุญญาฮ์
อิบนุวะหับเป็นผู้เชิญสาส์นถวาย

๖) เฮาตะฮุ อิบนุอะลี หัวหน้าเผ่าหะนีฟะฮุมีท่านศ็อลทุ อิบนุอัมรูนำสาส์น
ไปมอบให้

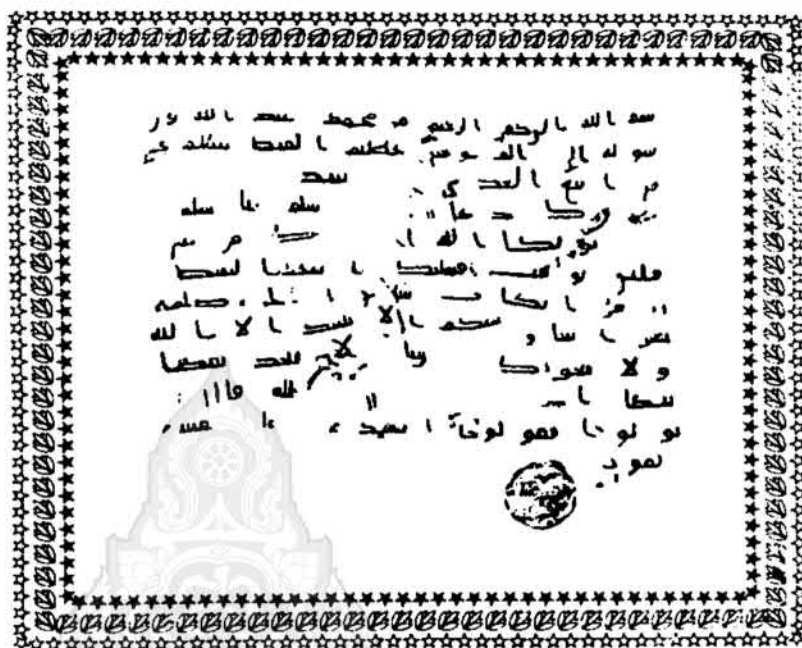
๗) จักรพรรดิฮิราคลิอุสแห่งโรมัน

๘) มุนดิรข้าหลวงแห่งบะห์เรน

นอกจากนี้ท่านนบีฯ ยังได้ส่งสาส์นไปยังผู้ปกครองที่เป็นชาวอาหรับใน
ยะมัน (เยเมน) และโอมานด้วย

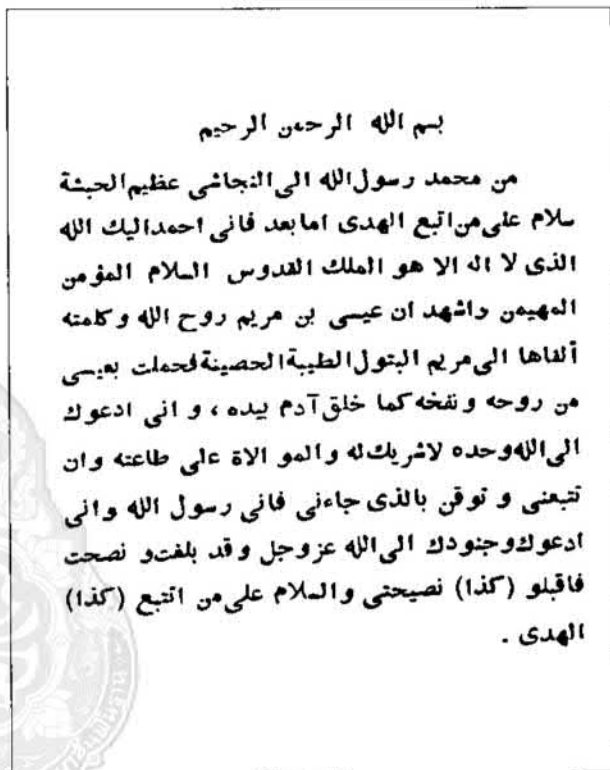
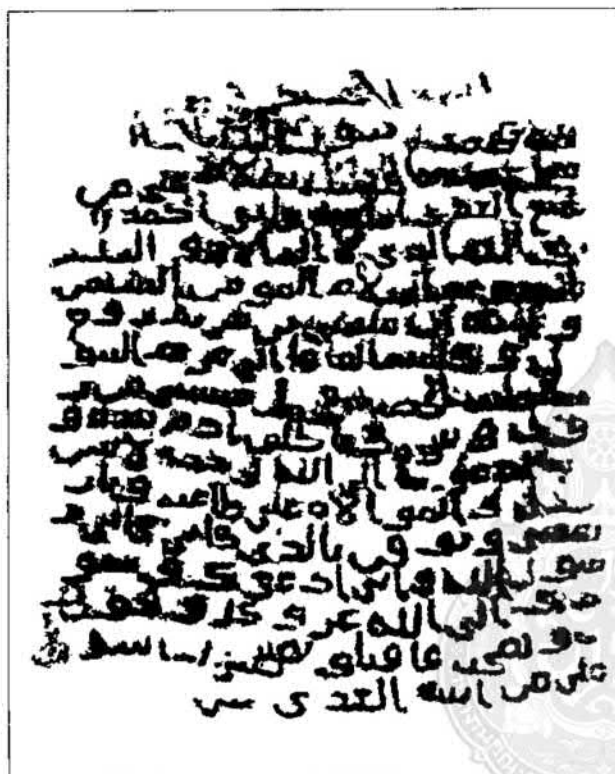
การส่งสาส์นไปยังดินแดนต่าง ๆ ของท่านนบีฯ ส่วนใหญ่จะทำตอนท่าน
อยู่ที่เมืองมะดีนะฮุซึ่งขณะนั้นศาสนาอิสลามมีความเป็นปึกแผ่นแล้ว
ดังตัวอย่าง เช่น

สาส์นของท่านนบีฯ และคำอ่านที่ส่งไปถวายกษัตริย์อัล-มุเกากิส แห่งอียิปต์
และต้นฉบับที่พิมพ์ใหม่



กษัตริย์มุเกากิสแห่งอาณาจักรอียิปต์ ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ได้รับสาส์น
เชิญชวนสู่อิสลามเช่นกัน พระองค์ทรงมีความพอพระทัยและได้ส่งเครื่อง
บรรณาการมาให้ท่านนบีฯ มีลาและทาสหญิงสองคนให้อยู่รับใช้ท่านนบีฯ
ท่านจึงได้แต่งงานกับหญิงหนึ่งในสองคนนั้นซึ่งมีชื่อว่ามาริยะฮ์ ต่อมานางได้
คลอดบุตรชายคนหนึ่งให้แก่ท่านนบีฯ ชื่อ อิบรอฮีม แต่ได้เสียชีวิตในเยาว์วัย
ในวันที่เกิดสุริยคราส (ตรงกับวันที่ ๗ มกราคม ค.ศ. ๖๓๒ หรือ ฮ.ศ. ๑๐)
ส่วนผู้หญิงอีกคนหนึ่งชื่อสิรีนได้แต่งงานกับหะสันผู้เป็นกวีมุสลิมคนหนึ่ง ส่วน
หลานของท่านนบีฯ ตั้งชื่อว่า ดุลดุล ท่านเคยเข้าไปในการปราบปรามพวกหัวดื้อที่
หุญัยน

สาส์นของท่านนบีฯ ที่ส่งไปถวายกษัตริย์เนกุสแห่งอบิสสินีเย
และต้นฉบับที่พิมพ์



ท่านนบีฯ ได้ส่งท่านอัมรฺ อิบน์ อุมัยยะฮฺ เป็นทูตนำสาส์นเชิญชวนสู่อิสลามไปถวายกษัตริย์เนกุสแห่งอบิสสินีเย ข้อความในสาส์นนี้นั้นคล้ายๆ กับที่ได้ส่งไปถวายเจ้าเมืองอื่นๆ

ขณะที่อัมรฺในฐานะทูตนำสาส์นไปถวายกษัตริย์เนกุสนั้น เคารพหาคะฮฺของท่านนบีบางท่านคือท่านญะฮัฟรฺ อิบน์ อุบฺ ฏอลิบกำลังลี้ภัยอยู่ในอบิสสินีเย เมื่อกษัตริย์เนกุสได้รับสาส์นแล้วก็เลื่อมใสศรัทธาเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม โดยมีท่านญะฮัฟรฺเป็นสักขีพยานในเหตุการณ์ครั้งนี้

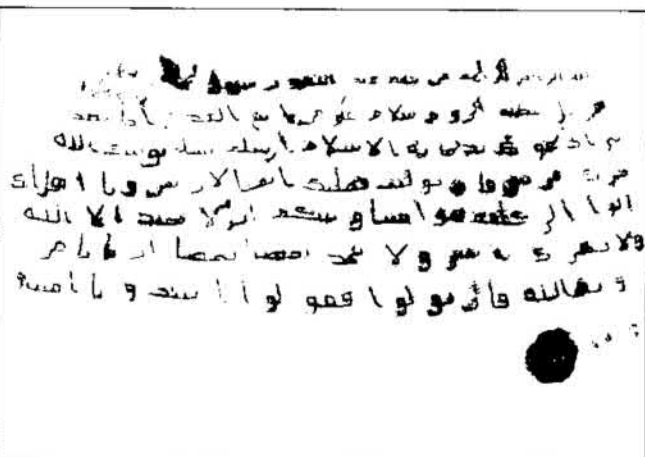
การส่งสาส์นไปเชิญชวนนี้ทำให้อาณาจักรต่างๆ เข้าใจความมุ่งหมายในหลักธรรมของศาสนาอิสลาม มีความยำเกรง ไม่กล้ารังแกบรรดามุสลิมที่เดินทางไปมาค้าขายหรือคิดจะยกกำลังมารุกรานอีก

สาส์นของท่านนบีฯ ที่ส่งไปถวายจักรพรรดิที่โครเอเชีย
และต้นฉบับที่พิมพ์ใหม่



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رسول الله الى كسرى
نارس سلاط على من اتبع الهدى
قَامَنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ مُشْهَدًا
أَنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي رَسُولِ
اللَّهِ عَلَى النَّاسِ كَافَّةً بَيِّنَاتٌ
كَانَ حَيًّا اسْلَمُوا لِمَا فِي الْكِتَابِ
فَعَلَيْكُمْ أَتُوبُ لِمَجُوسَ.

สาส์นของท่านนบีฯ ที่ส่งไปถวายจักรพรรดิอีราคลิอุสแห่งโรมัน
และต้นฉบับที่พิมพ์ใหม่



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رسول الله ورسوله الى هرقل
عظيم الروم سلاط على من
اتبع الهدى اتابيد نأ في
ادعوك بن مائة الا سلام
اسئلكم شريعة الله احرك
مربعان فان قلت فان حليت
اشركوا بسين ويا اهل الكتاب
تعالوا الى كلمة سواء
بيننا وبينكم الا نتخذ الا
الله ولا نؤثر في شيء
لا نتخذ بعضنا بعضا اربابا
ون الله فان توتروا شهدا ابا سلمون

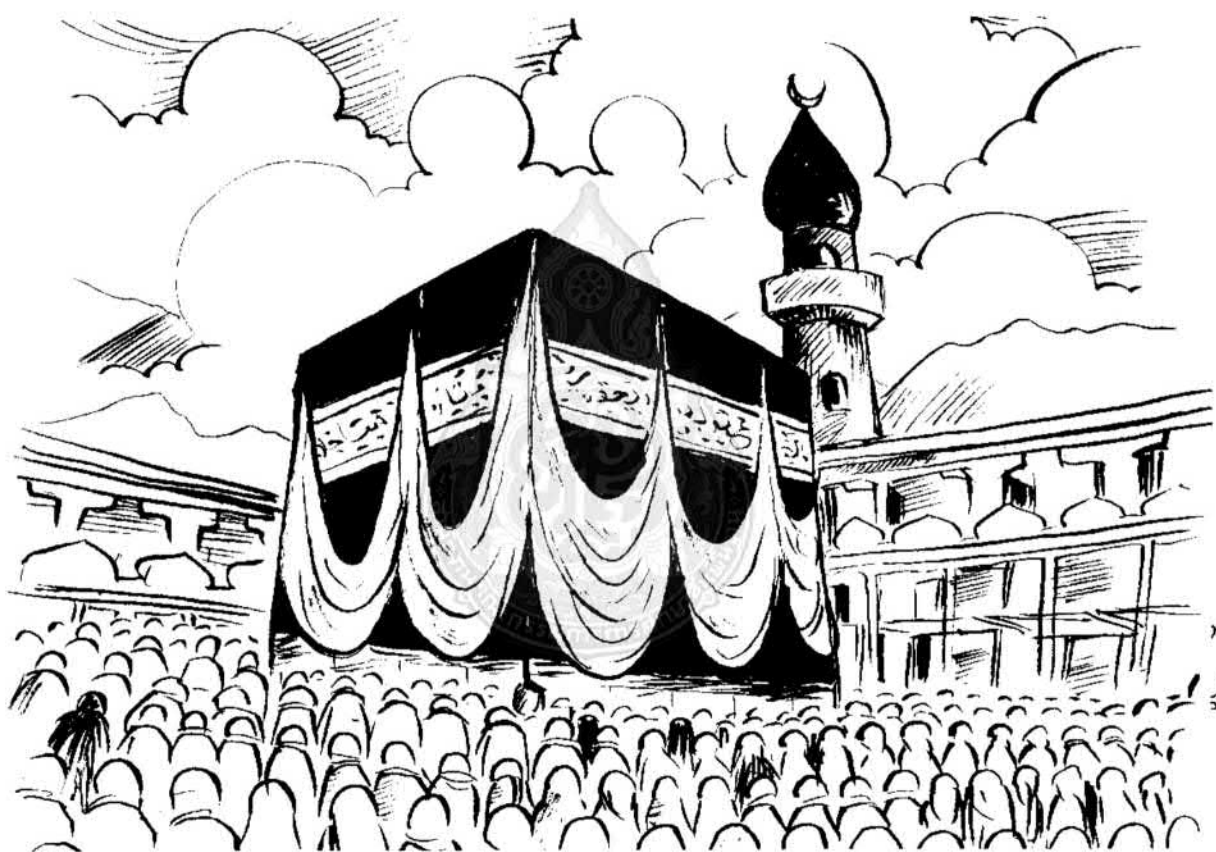
กิจกรรมท้ายบท

๑. การส่งสาส์นไปยังดินแดนต่างๆ ท่านนบียุ กระทำขึ้นเมื่อใด
๒. ท่านนบียุ มีจุดหมายใดในการส่งสาส์นไปยังกษัตริย์ ผู้ปกครอง ฯลฯ
๓. เนื้อหาของสาส์นที่ท่านนบียุ ส่งไปให้กษัตริย์ ผู้ปกครอง ฯลฯ กล่าวถึงเรื่องอะไรมากที่สุด เพราะเหตุใด
๔. ท่านนบียุส่งสาส์นไปยังผู้นำต่างๆ เพราะอะไร
๕. ทำไมท่านนบียุจึงมีโอกาสนิเทศชนชาวอาหรับเผ่าต่างๆ และชนชาติอื่นๆ อย่างอิสระ ขณะอยู่ที่มะดีนะฮ์



บทที่ ๖

การครองเมืองมักกะฮ์



การเข้าครองมักกะฮ์ของฝ่ายมุสลิมเกิดขึ้นในเดือนเราะมะฎอน ฮ.ศ. ๘ สาเหตุเพราะฝ่ายเมืองมักกะฮ์ละเมิดสัญญาหุ้ดัยบียะฮ์ กล่าวคือมีอาหารับ ตระกูลบักร์ไปโจมตีตระกูลคุซาอะฮ์ ฝ่ายเมืองมักกะฮ์ไปช่วยตระกูลบักร์ซึ่งเป็นพันธมิตรของตน ตระกูลคุซาอะฮ์ซึ่งเป็นพันธมิตรของมุสลิม ได้มาขอความช่วยเหลือจากมุสลิม การละเมิดสัญญานั้นท่านนบีมุฮัมมัดถือเป็นเรื่องสำคัญมาก การโจมตีต่อพันธมิตรนั้นเสมือนกับการโจมตีตนเอง

ท่านนบีฯ จึงได้ส่งตัวแทนไปยังเมืองมักกะฮฺ และกล่าวเตือนอย่างเด็ดขาดให้พวกเขาเลือกข้อใดข้อหนึ่งในสามข้อนี้ คือ

๑. ฝ่ายเมืองมักกะฮฺจะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ตระกูลคุซาอะฮฺ
๒. ฝ่ายเมืองมักกะฮฺจะต้องยกเลิกพันธสัญญาที่มีต่อตระกูลบักร์
๓. ให้ฝ่ายเมืองมักกะฮฺบอกตรงๆ ว่า จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาหุ้ดัยบิยะฮฺอีกต่อไป

ฝ่ายเมืองมักกะฮฺได้เลือกข้อที่ ๓ ซึ่งหมายถึง การรบรามาฟันจะต้องเกิดขึ้นอีก ท่านนบีฯจึงรวบรวมกำลังประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน อย่างรีบด่วนแล้วยกทัพไปยังเมืองมักกะฮฺทันที เมื่อมาถึงใกล้เมืองมักกะฮฺท่านนบีฯได้ส่งตัวแทนไปยังเมืองมักกะฮฺ และขอร้องอย่าให้ชาวเมืองมักกะฮฺพยายามขัดขืน หลังจากนั้นท่านนบีฯได้แยกกองทัพออกเป็น ๓ กอง แล้วยกทัพเข้าเมืองมักกะฮฺจากทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตก ปรากฏว่า ฝ่ายมุสลิมเข้าเมืองมักกะฮฺโดยปราศจากการนองเลือด ยกเว้นทัพที่นำโดยคอลิด อิบน์ อัล-วะลิดเกิดการปะทะเล็กน้อย

ฝ่ายมุสลิมได้ทำลายเจว็ดที่อยู่รอบๆ กะอฺบะฮฺ ซึ่งมีจำนวน ๓๖๐ รูป

หลังจากนั้น ชาวมุสลิมได้อะซานและนมาซ แล้วท่านนบีฯได้เทศนาแก่พวกมักกะฮฺ ท่านนบีฯได้ให้อภัยแก่ชาวเมืองมักกะฮฺ จากเหตุการณ์นี้ทำให้ชาวเมืองมักกะฮฺจำนวนมากได้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม

การเสียชีวิตของท่านนบี

ใน ฮ.ศ. ๑๐ วันที่ ๒๕ เดือนชุลเกาะฮฺอะฮฺ ท่านนบีฯพร้อมกับชาวมุสลิมจำนวนแสนคนได้ออกจากเมืองมะดีนะฮฺมุ่งสู่เมืองมักกะฮฺ เพื่อประกอบพิธีหัจญ์ ที่เรียกว่า “หัจญ์อำลา”

ท่านนบีฯได้เทศนาในช่วงทำพิธีหัจญ์ พอสรุปได้ว่า

๑. ยืนยันในเอกภาพของอัลลอฮฺ

๒. มนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติหรือชาติตระกูล

๓. มุสลิมเป็นพี่น้องกัน

๔. ความเหนือกว่าของมนุษย์อยู่ที่การยำเกรงต่ออัลลอฮ์

๕. สามีต้องให้เกียรติและต้องปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิของภรรยา
ส่วนภรรยาต้องเคารพนับถือและซื่อสัตย์ต่อสามี

เมื่อกลับไปมะดีนะฮ์ประมาณ ๓ เดือน ท่านนบีมุฮัมมัดได้ล้มป่วยเป็นเวลา ๑๓ วัน และสิ้นชีวิตในวันที่ ๑๒ เดือนเราะบีอุลเอาวัล ปีหิจญ์เราะฮ์ที่ ๑๑ ตรงกับวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๑๑๗๕ ขณะที่ยังอายุ ๖๓ ปี



กิจกรรมท้ายบท

๑. ฝ่ายมุสลิมเข้าครองมัสก๊ะฮู หลังจากทำสัญญาหยุดยิบะฮูกี่ปี
๒. มุสลิมเป็นพันธมิตรกับอาหรับตระกูลใด
๓. เหตุใดฝ่ายมุสลิมเข้าเมืองมัสก๊ะฮูได้โดยปราศจากการนองเลือด
๔. เหตุใดที่ชาวมัสก๊ะฮูจำนวนมากเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม
๕. ท่านนบีฯได้เทศนาในช่วงทำพิธีหัจญ์อำลาอย่างไรบ้าง



บทที่ ๗

ชีวประวัติและผลงานของ เคาะลีฟะฮ์อุมัยยิด อุมัร อุษมาน และอะลี



เคาะลีฟะฮ์อุมัยยิด อัศ-ศิดดีก

ชีวประวัติ

เคาะลีฟะฮ์อุมัยยิดเกิดเมื่อ ค.ศ. ๕๗/๓ ที่เมืองมักกะฮ์เป็นคนในตระกูล ตะมีมีซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของเผ่ากูร็อยซฺ ชื่อเดิมชื่ออับดุลลอฮ์ อิบน์อุมัยยิดเคาะลีฟะฮ์ อัศ-ศะมีมี ก่อนเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามมีฉายาว่า อับดุลกะอับซะฮ์ เมื่อเข้ารับอิสลามก็เปลี่ยนฉายาเป็นอุมัยยิด เพราะเข้ารับอิสลามโดยปราศจากข้อสงสัยใดๆ ทั้งสิ้นคือเป็นคนที่เชื่อทุกอย่างที่ท่านนบีมุฮัมมัดนำมาบอก ส่วนฉายาว่า

อัศ-ศิดดิก ซึ่งท่านนบีฯ ตั้งให้หลังเกิดเหตุการณ์อิสรอฮ์ มีอรรถาธิบาย เพราะท่านอับบากรเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ไว้วางใจได้ บิดาของท่านอับบากรชื่อ อุษมาน แต่มักรู้จักกันในนาม อับยูเกาะหาพะฮุ ส่วนมารดาชื่อ สัลมา เป็นที่รู้จักกันในนาม อุมมุ ค็อยร

เคาะลีฟะฮ์อับบากรเป็นเคาะลีฟะฮ์คนแรกในอาณาจักรอิสลามต่อจากท่านนบีฯ ท่านสิ้นชีวิตเมื่อ ค.ศ. ๖๓๔ (ฮ.ศ. ๑๓) ดำรงตำแหน่งเคาะลีฟะฮ์ตั้งแต่ ค.ศ. ๖๓๒-๖๓๔ เป็นเวลา ๒ ปี ๓ เดือน

ผลงานของเคาะลีฟะฮ์อับบากร อัศ-ศิดดิก

๑) การแก้ปัญหาความขัดแย้งในการคัดเลือกเคาะลีฟะฮ์ภายหลังการวะฟาตของท่านนบีฯ พวกอันศอรุมิเจตนาที่จะให้สะอัด อิบน์อุบาตะฮุ หัวหน้าของพวกเขาขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นเคาะลีฟะฮ์ของอิสลาม เมื่อความทราบถึงอับบากร อุมร์และอับดุลอะซียะฮ์ อัล-ญุรรอฮ์ ต่างก็ได้เดินทางไปพบพวกอันศอรุที่กำลังประชุมพิจารณาเรื่องนี้อยู่ที่ทำการของกักสะอิดะฮ์ พวกอันศอรุได้อ้างว่า พวกเขาได้ต่อสู้เสียสละกับท่านนบีฯ ได้อุทิศทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือพวกมุฮาญีรีน ซึ่งพลัดถิ่น และขณะนี้พวกเขาเป็นชนกลุ่มใหญ่ในเมืองมะดีนะฮ์ ตำแหน่งนี้จึงเหมาะสมกับพวกเขามากกว่า

๒) การปราบปรามขบวนการอรร-ริดดะฮ์

อรร-ริดดะฮ์ คือ ขบวนการต่อต้านการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม ซึ่งประกอบด้วย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ตั้งตัวเป็นนบี กลุ่มที่เป็นคนแปรพักตร์จากอิสลามเป็นอื่นหรือพวกมูรตัด และกลุ่มที่ปฏิเสธการจ่ายชะกาฮ์

● กลุ่มที่ตั้งตัวเป็นนบี ได้แก่ ตุลัยหะฮ์ อิบน์คุวัยลิดในเขต نجدญุดมุสสัยลิมะฮ์ อัล-กัชซาบในเขตยะมะมะฮ์ อัซวัต อัล-อันสีในเยเมน นอกจากนี้ก็มีผู้หญิงที่ตั้งตัวเป็นนบีอีก คือ ลัจญาฮ์ อัล-หาริษ

● กลุ่มที่เป็นคนแปรพักตร์จากอิสลามเป็นอย่างอื่นหรือพวกมูรตัด

ได้แก่พวกอาหรับกั๊กบักร์ และกั๊กอัब्ดุลก๊อยส์ในบะหฺเรน

● กลุ่มที่ปฏิเสธการจ่ายชะกาฮฺ ได้แก่ มะลิก อิบน์ญุรัยรอฮฺหัวหน้าเผ่าตะมีมที่มีอิทธิพลอีกพวกหนึ่งในคาบสมุทรอาหรับ กลุ่มที่ปฏิเสธการจ่ายชะกาฮฺมีมากในบะหฺเรน ยะมามะฮฺ โอมานและซาม

๓) การแต่งตั้งเคาะลีฟะฮฺอุมัร

ในขณะที่กองทัพของอิสลามที่มีคอลิด อิบน์อัล-วะลิด และอับดุลอะซียะฮฺ อัล-ญุรรอหฺ กำลังทำสงครามอยู่ในซีเรีย เคาะลีฟะฮฺอุมัรก็ได้เจ็บป่วย และสิ้นชีวิตในเวลาต่อมา

ก่อนสิ้นชีวิต ท่านเคาะลีฟะฮฺอุมัรได้แต่งตั้งให้ท่านอุมัร อิบน์อัล-ค็อฏฏอบ เป็นเคาะลีฟะฮฺคนต่อไป โดยได้รับความยินยอมจากทุกฝ่าย

การแต่งตั้งเคาะลีฟะฮฺอุมัร เพื่อสืบตำแหน่งต่อไปจึงเป็นการตัดปัญหาข้อพิพาทต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ในภายหลัง อันเป็นการแก้ปัญหาย่างชาญฉลาดของเคาะลีฟะฮฺอุมัร

เคาะลีฟะฮ์อุมัร อิบน์อัล-ค็อฏฏอบ

ชีวประวัติ

เคาะลีฟะฮ์อุมัร เกิดเมื่อ ค.ศ. ๕๘๓ เป็นคนที่อยู่ในตระกูลอะดีซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของเผ่ากุร็อยซ ในสมัยญาฮิลียะฮ์ท่านประกอบอาชีพเป็นพ่อค้าและทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทระหว่างพวกอาหรับเผ่าต่างๆ ที่มีปัญหาเป็นคนที่มีความกล้าหาญ ความอดทน ความไฝ่ฝันที่สูงส่ง และมีความเด็ดขาดในการตัดสินปัญหา เป็นคนที่มีชื่อเสียงในการปาฐกถา และเป็นยอดนักมวยปล้ำที่ไม่มีใครกล้าประลองฝีมือ

เมื่อท่านเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามทำให้ชาวมุสลิมมีขวัญดีขึ้นมา พวกที่อพยพไปหะบะชะฮ์รีบเดินทางกลับเมืองมักกะฮ์เมื่อได้ข่าวท่านเข้ารับอิสลาม ความกล้าหาญของท่านเป็นที่เลื่องลือเมื่อท่านได้นำชาวมุสลิมไปละหมาดรวมกันเป็นครั้งแรกที่บริเวณกะอฺบะฮ์ท่ามกลางพวกมุชริกีนกุร็อยซที่มุ่งจะทำลายล้างฝ่ายมุสลิม

ท่านนบีฯ ได้ตั้งฉายาท่านอุมัรว่า อัล-ฟารุก หมายถึง ผู้แยกความแตกต่างระหว่างความจริงกับความเท็จ

หลังเข้ารับอิสลามท่านอุมัรเป็นบุคคลที่น่าเกรงขามสำหรับชาวมุสลิมมาก เพราะท่านเป็นผู้ที่มีอิทธิพล และเป็นบุคคลระดับหัวหน้าของพวกมุชริกีนกุร็อยซที่มีความดุดันมาก ท่านนบีฯ ได้ขอดุอาอ์ขอให้บุคคลสองคนในหมู่พวกมุชริกีนกุร็อยซ เข้ารับนับถืออิสลาม บุคคลทั้งสองนั้นก็คือ อับดุลอะฮ์และอุมัร เพราะถ้าใครคนใดคนหนึ่ง在这สองคนนี้เข้ารับอิสลามแล้วย่อมหมายถึงชัยชนะในที่สุดท่านอุมัรเป็นผู้ได้รับการชี้นำจากอัลลอฮ์ให้เข้ารับอิสลาม

ด้านการบริหาร

การปกครองในสมัยท่านจึงมีการปรึกษาและวางแผนร่วมกัน ส่วนที่

ท่านจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นในกรณีต่างๆ ดังนี้

ในปี ฮ.ศ. ๑๕ สภาที่ปรึกษาไม่อนุมัติให้ท่านเป็นผู้คุมกองทัพเข้าสู่รบในเปอร์เซีย หลังจากทีอัล-มุซันนาแมทัพที่กำลังสู้รบอยู่ในเปอร์เซียได้ร้องขอกำลังเพิ่ม ท่านจึงส่งสะอ์ดอบีวักกอสไปแทนพร้อมกำลังเสริมจำนวนหนึ่ง

ในปี ฮ.ศ. ๒๑ สภาที่ปรึกษาไม่อนุมัติให้ท่านเป็นจอมทัพคุมกำลังทหารเข้าสู่รบกับพวกเปอร์เซียที่เมืองนิหาวัน

ผลงานของเคาะลีฟะฮ์อุมัร อิบน์อัล-ค็อฏฏอบ

๑) เคาะลีฟะฮ์อุมัรเป็นนักการปกครองที่เฉลียวฉลาด และมีความสามารถเป็นเยี่ยมในการพัฒนาและจัดบทรการบริหารในรัฐอิสลาม จัดได้ว่าท่านเป็นบุคคลแรกในยุคเคาะลีฟะฮ์ได้ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ในอาณาจักร

๒) ขยายดินแดนออกไปอย่างกว้างขวางนับตั้งแต่จากอิรักจรดตอนเหนือของทวีปแอฟริกาและจากคาบสมุทรอาหรับขึ้นไปถึงปาเลสไตน์ ซึ่งไม่เคยมีเคาะลีฟะฮ์ท่านใดทำได้เท่า

๓) ปลดปล่อยดินแดนต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การกดขี่ของพวกโรมัน และเปอร์เซีย ท่านเป็นเคาะลีฟะฮ์คนแรกที่สามารถสยบอำนาจของสองมหาอำนาจนี้ได้สำเร็จ

๔) ยุคการปกครองของเคาะลีฟะฮ์อุมัรจัดเป็นยุคทองของประวัติศาสตร์อิสลามที่มีความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน

๕) ท่านเป็นผู้คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ มากถึง ๔๑ เรื่องโดยอาศัยอัล-กุรอาน และหะดีษเป็นบรรทัดฐาน ที่เรียกว่า เอลียาติอุมัร

เคาะลีฟะฮ์อุมัรสิ้นชีวิตเมื่อเดือนซุลหิจญะฮ์ ฮ.ศ. ๒๓ (ค.ศ. ๖๔๔) ขณะเมื่ออายุได้ ๖๓ ปี อายุการเป็นเคาะลีฟะฮ์ได้ ๑๐ ปี ๒๑ วัน

เคาะลีฟะฮ์อุมัรสิ้นชีวิตเพราะถูกลอบแทงโดยทาสชาวเปอร์เซียชื่อ พัยรุษ ซึ่งมีฉายาว่า อบูลุอ์ลูอะฮ์ หมายถึงบิดาแห่งเพชรนิลจินดา (เป็นผู้ที่มีความ

สามารถในการเจียรไนเพชร) ขณะที่ท่านอุมัรกำลังเป็นอิมามละหมาดศุบหฺ
 สาเหตุที่อับดุลลอฮ์ละฮฺลอบสังหารเคาะลีฟะฮ์อุมัร เพราะไม่พอใจนายที่
 กดขี่ จึงไปร้องทุกข์ต่อเคาะลีฟะฮ์อุมัรแต่ไม่ได้รับความสนใจ เพราะเคาะลี-
 ฟะฮ์กำลังทำภารกิจ จึงตัดสินใจละฮฺลอบสังหารเคาะลีฟะฮ์จนถึงแก่ชีวิต



เคาะลีฟะฮ์อุษมาน อิบน์อัฟฟาน

ชีวประวัติ

เคาะลีฟะฮ์อุษมาน อิบน์อัฟฟานเกิดหลังจากท่านนบีฯ ๕ ปี มาจากตระกูลบনীมุ้ยยะฮ์อันเป็นสาขาหนึ่งของเผ่ากุร็อยช บনীมุ้ยยะฮ์เป็นตระกูลที่มีบทบาทมากตระกูลหนึ่ง เมื่อสิ้นยุคของเคาะลีฟะฮ์ทั้ง ๔ ท่าน บনীมุ้ยยะฮ์ได้จัดตั้งระบบการปกครองที่สืบทอดกันต่อมา เรียกว่า “วงศ์มุ้ยยะฮ์”

ท่านอุษมานเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อม และบริสุทธิ์ใจ อาชีพของท่านคือ เป็นพ่อค้าที่มีฐานะมั่งคั่งคนหนึ่งในคาบสมุทรอาหรับ จนได้รับฉายาว่า อัล-ฆอนิ (ผู้มั่งคั่งหรือคนร่ำรวย) สินค้าที่ทำกำไรให้ท่านมากคือการค้าขายผ้า

ท่านได้เสียสละทรัพย์สิน เพื่อศาสนาอิสลามมากมาย เช่น ในสงครามตะบูก ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อ ฮ.ศ. ๙ ท่านได้บริจาคอูฐ ๙๕๐ ตัว ม้า ๕๐ ตัวและเงิน ๑,๐๐๐ ดินารุ แก่กองทัพอิสลาม เมื่อคราวที่ชาวมุสลิมอพยพไปยังมะดีนะฮ์ ได้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอย่างมาก ท่านอุษมานได้บริจาคเงิน ๒๐,๐๐๐ ดิรห์หม์ ซื้อบ่อน้ำแห่งหนึ่งของชาวยิวเพื่อใช้เป็นบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์เป็นต้น

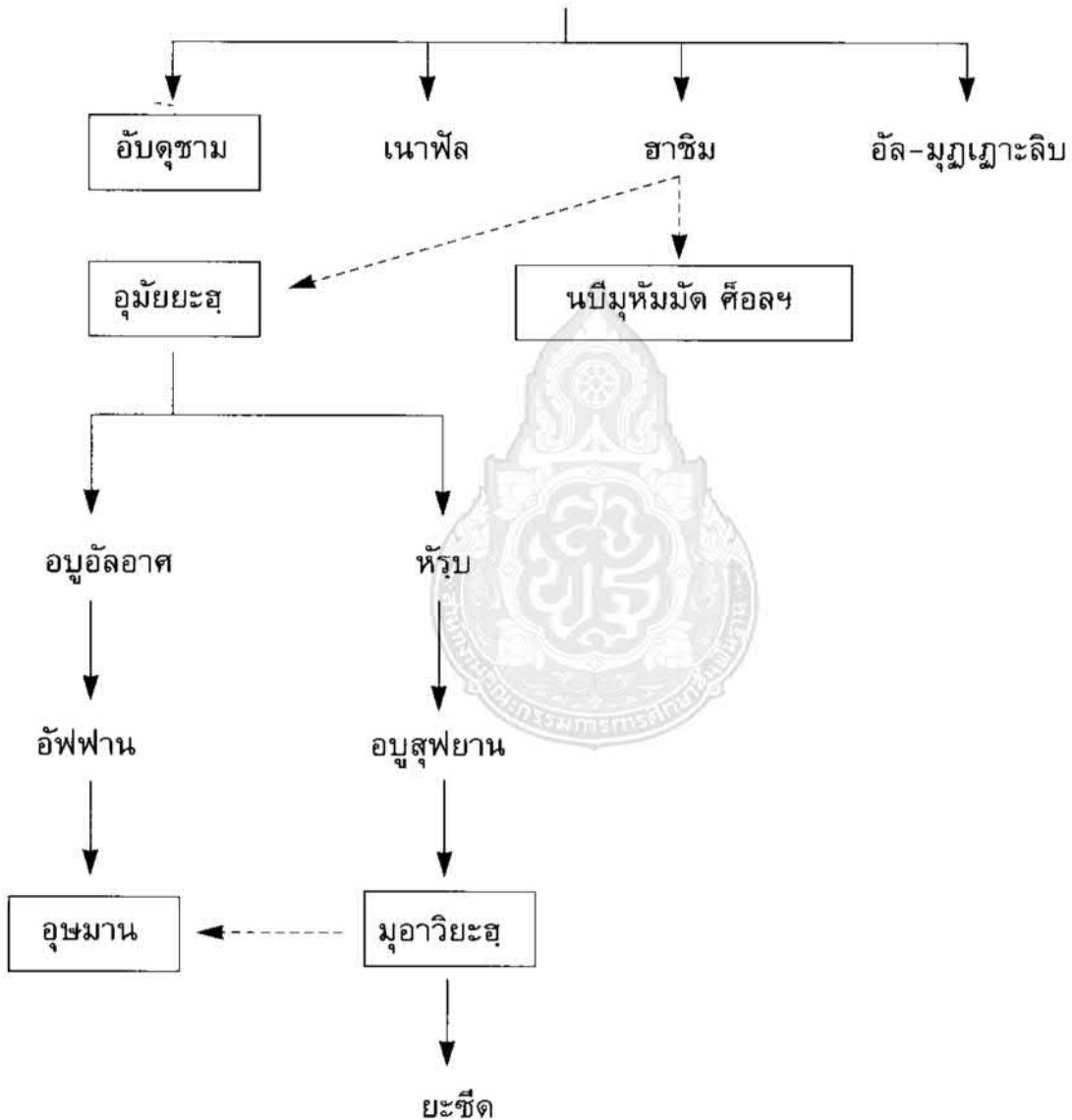
ความเสียสละของท่านทำให้ท่านกลายเป็น “บุคคลแห่งสาธารณกุศล” ที่ทุกคนยกย่องเกียรติคุณในด้านนี้ของท่าน

ท่านอุษมานได้รับฉายาว่า “ซุนรูอยนุ” หมายถึงบุคคลที่มีสองรัศมี เพราะท่านแต่งงานกับบุตรของท่านนบีฯ ถึงสองคน คนแรกคือท่านหญิงรูก็อยยะฮ์ (สิ้นชีวิตขณะเกิดสงครามบิद्र) และท่านหญิงอุมมิกัลษุมภายหลังการสิ้นชีวิตของท่านหญิงรูก็อยยะฮ์แล้ว ท่านหญิงอุมมิกัลษุมสิ้นชีวิตเมื่อ ฮ.ศ. ๙

ท่านนบีฯ รักและเมตตากรุณาแก่ท่านอุษมานมากเพราะความเสียสละที่เพื่อแผ่แก่ชาวมุสลิม ท่านนบีฯ เคยกล่าวว่า ท่านอุษมานเป็นบุคคลผู้หนึ่งใน ๑๐ คนที่ท่านรับรองว่าได้เข้าสวรรค์อย่างแน่นอน และท่านนบีฯเคยกล่าวอีกว่า

หากท่านมีบุตรอีกคนหนึ่ง ท่านก็จะให้แต่งงานกับท่านอูษมานอีก
เคาะลีฟะฮ์อูษมานเป็นเคาะลีฟะฮ์คนที่สามของอิสลาม

ตระกูลอุมัยยะฮ์



- อุมัยยะฮ์เป็นหลานของฮาซิม
- ฮาซิมเป็นทวดของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ
- อูษมาน อิบน์อัฟฟานเป็นลูกพี่ลูกน้องกับมูอาวิยะฮ์ อิบน์อบุสฟูยาน

ผลงานของเคาะลีฟะฮ์อูษมาน

๑) ความสำเร็จด้านการทหาร เคาะลีฟะฮ์อูษมานได้ขยายอาณาเขตของอาณาจักรอิสลามออกไปอย่างกว้างขวางเหนือกว่าดินแดนของพวกโรมัน (ไบแซนไทน์) และเปอร์เซียในยุคเรืองอำนาจ ดินแดนที่ตกอยู่ในอำนาจของอาณาจักรอิสลาม ได้แก่ ไชปรัส อัฟกานิสถาน สะมัรกัน ทัชเคนท์ เตอร์ก-มินิสถาน คูเราะซาน ฆือบรอสถาน ลิเบีย อัลจีเรีย ตูนิเซีย มอริอโค เป็นต้น เป็นความสำเร็จอย่างใหญ่หลวงในการแผ่อาณาเขตกว้างขวางที่สุดในยุคการปกครองของคุลฟะฮ์อูรรอชีตินับตั้งแต่สมัยเคาะลีฟะฮ์อูบัยฎรจนถึงสมัยเคาะลีฟะฮ์อะลี

๒) การรวบรวมและเรียบเรียงอัล-กรุอานเป็นเล่มมาตรฐาน หุซัยฟะฮ์ อิบน์ยูมะห์นเศาะหาบะฮ์คนหนึ่งได้สืบทราบมาว่า การอ่านอัล-กรุอานในหมู่ประชาชนชาวซีเรีย กูฟะฮ์และบัศเราะฮ์ไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน และไวยากรณ์อาหรับอันจะทำให้เกิดผลเสียต่อความบริสุทธิ์ และความดีงามของอัล-กรุอานได้ในอนาคต เพราะขณะนั้นมีผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามมากขึ้น ที่กระจัดกระจายอยู่ในดินแดนต่าง ๆ ทั้งในเอเชียกลาง และตอนเหนือของทวีปแอฟริกาแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เหตุการณ์นี้ท่านได้ทราบด้วยตัวเองขณะเดินทางไปทำสงครามในอาร์มาเนีย และอาเซอร์ไบจานในเอเชียกลางจึงได้นำเรื่องนี้แจ้งให้เคาะลีฟะฮ์อูษมานทราบเพื่อหาทางแก้ไข

เคาะลีฟะฮ์อูษมานจึงได้มีบัญชาการให้นำต้นฉบับที่เขียนในสมัยเคาะลีฟะฮ์อูบัยฎรที่เก็บไว้ที่บ้านของท่านหญิงหุฟเศาะฮ์ อิบน์อุมัรบุตรของเคาะลีฟะฮ์อุมัรและเป็นภริยาคนหนึ่งของท่านนบีฯ มาจัดทำรูปเล่ม และรวบรวม อัล-กรุอานที่ได้เคยกระทำมาบ้างแล้วในสมัยเคาะลีฟะฮ์อูบัยฎรโดยเรียบเรียงขึ้นใหม่ให้เป็นฉบับมาตรฐานโดยแยกเป็นสุเราะฮ์ ญุซอ์ จัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ ไม่กระจัดกระจายเหมือนสมัยที่ท่านนบีฯ ได้รับวะหฺยูเพื่อสะดวกในการอ่านและศึกษา ตลอดทั้งได้กำหนดวิธีอ่าน ไวยากรณ์ตามแบบฉบับและสำเนียงการอ่านของชาวอาหรับมะดีนะฮ์เป็นบรรทัดฐาน

ดังนั้นอัล-กุรอานที่ใช้อ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นผลงานการรวบรวมและเรียบเรียงจากต้นฉบับเดิมซึ่งกระทำกันในสมัยเคาะลีฟะฮ์อุษมาน จึงมักเรียกว่า มุศหฟฺ อุษมานี (แบบฉบับการเรียบเรียงสมัยเคาะลีฟะฮ์อุษมาน) นอกจากนี้แล้วเคาะลีฟะฮ์อุษมานยังได้รับฉายาอีกว่า ญามิอุล กุรอาน (ผู้รวบรวมอัล-กุรอาน)

สาเหตุการเสื่อมอำนาจการปกครองของเคาะลีฟะฮ์อุษมาน

๑) การขาดความเด็ดขาดในการวินิจฉัยปัญหา พฤติกรรมของเคาะลีฟะฮ์อุษมานที่เป็นผู้ที่มีความอ่อนโยน นอบน้อม ชอบให้อภัยและเมตตากรุณาแก่ประชาชน เพราะท่านเล็งเห็นถึงประโยชน์สุขของปวงชนมากกว่าที่จะสร้างรอยร้าวขึ้นในหมู่ประชาชน ประจวบกับอายุของท่านขณะขึ้นเป็นเคาะลีฟะฮ์อยู่ในวัยชรา คือ อายุ ๗๐ ปีจนถึง ๘๒ ปี ทำให้จิตใจของท่านเปี่ยมด้วยความอ่อนโยนมากขึ้นตามวัย อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดกลุ่มที่ฉวยโอกาสและมีเจตนาร้ายต่อแผ่นดิน ได้ก่อกวนและสร้างพลังอำนาจทางการเมืองเพื่อประโยชน์ของพวกตนในยามที่ผู้ปกครองอยู่ในสภาพชราภาพ

๒) การเผาอัล-กุรอาน

ภายหลังที่คณะผู้รวบรวมและเรียบเรียงอัล-กุรอานนำโดยซัยยิด อิบน์อาบิตได้รวบรวมและเรียบเรียงอัล-กุรอานจนสำเร็จเป็นรูปเล่มมาตรฐานแล้วก็ได้มีการเผาต้นฉบับอัล-กุรอานที่ถูกนำมาบันทึก ซึ่งเขียนด้วยสำนวนที่หลากหลายเพื่อให้เหลือแต่ฉบับที่มาตรฐานและสมบูรณ์ที่สุดในทุกๆ ด้าน ซึ่งได้บันทึกไว้ตามสำเนียงการอ่านตามแบบฉบับของเผ่ากัร็อยซฺ

การกระทำดังกล่าว แม้จะเป็นการกระทำที่ดี แต่ก็ยังถูกกล่าวหาจากผู้ไม่หวังดีว่าเป็นการกระทำเพื่อสร้างความโดดเด่นทางศาสนาแก่ตนเอง และเป็นการกระทำที่ยังไม่เคยมีเคาะลีฟะฮ์ท่านใดกระทำมาก่อน

เคาะลีฟะฮฺอะลี อิบน์อับดุลลอฮ์

ชีวประวัติ

เคาะลีฟะฮฺอะลีมีนามเต็มว่า อะลี อิบน์อับดุลลอฮ์ อิบน์อับดุลมุฏฏีฏาะลีบ อิบน์หิซาม อิบน์อับดุลมะนาฟ อัล-กูร็อยซ

เคาะลีฟะฮฺอะลี อิบน์อับดุลลอฮ์ เกิดหลังจากท่านนบีฯ ๓๐ ปี เป็นบุตรของอับดุลลอฮ์ ซึ่งเป็นลุงของท่านนบีฯ ท่านอะลีจึงเป็นลูกพี่ลูกน้องของท่านนบีฯ และเป็นเด็กชายคนแรกที่เข้ารับอิสลามเมื่ออายุได้เพียง 10 ปี นอกจากนี้ท่านอะลียังได้แต่งงานกับบุตรีท่านนบีฯ คือท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ ท่านนบีฯจึงเป็นพ่อตาของท่านอะลีด้วย

ในวัยเด็กได้รับการอบรมจริยธรรมและมารยาทที่ดีงามตามคำสั่งสอนของศาสนาอิสลามเพราะท่านเข้ารับอิสลามตั้งแต่ปฐมวัย เป็นผู้ที่มีความสามารถคล่องแคล่วในการพูดจาหรือนักพูดที่ดี มีความกล้าหาญดุจดั่งนักรบจนได้รับฉายานามว่า ชูลฟิการุ (ชื่อดาบของท่านนบีฯ ที่ใช้ในสงครามคือนัดก) และอะสะดุดลอฮฺ (สิงห์โตแห่งอัลลอฮ์)

นอกจากชื่อเสียงในด้านความกล้าหาญแล้วท่านอะลียังเป็นเสมือนคลังวิชาการของท่านนบีฯ เพราะท่านอะลีมีความรู้เรื่องศาสนาอิสลามอย่างกว้างขวาง อันเนื่องมาจากความใกล้ชิดกับท่านนบีฯตั้งแต่วัยเด็ก ท่านนบีฯจึงรักและเอ็นดูท่านอะลีมาก ท่านอุมัร อิบน์ อัล-ค็อฏฏอบได้กล่าวถึงท่านอะลีว่า “ท่านอะลีเป็นผู้พิพากษาที่ดีที่สุดในบรรดาผู้พิพากษาร่วมกันในยุคหนึ่ง”

ส่วนท่านอับดุลลอฮ์ อิบน์มุสฏอฎได้กล่าวว่า “คำตัดสินของอะลีมีความเที่ยงตรงมากที่สุดเพราะท่านมีความรู้เกี่ยวกับอัล-กูรอ่านและหะดีษมาก”

ท่านอะลีจะเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อมีปัญหาท่านจะเป็นที่อ้างอิงและตอบปัญหาอย่างชัดเจนจนสิ้นสงสัย ตลอดจนการให้คำแนะนำแก่บรรดาเศาะหาบะฮฺ เช่น อับูบักรฺ อุษมาน เป็นต้น

การแต่งตั้งอะลีเป็นเคาะลีฟะฮ์

เคาะลีฟะฮ์อะลีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเคาะลีฟะฮ์คนที่สี่หรือคนสุดท้ายในยุคการปกครองของคุละฟะอ์อรุรอชีดีนเมื่อเดือนซุลฮิจญะฮ์ ฮ.ศ. ๓๕ (มิถุนายน ค.ศ. ๖๕๖) โดยความเห็นชอบของชาวเมืองมะดีนะฮ์ ชาวอันศอรุและกลุ่มที่ปฏิบัติภารกิจปกครองเคาะลีฟะฮ์อุษมานหรือชาวกุฬะฮ์ในอิรัก โดยการนำของอัครอด

ในตอนแรกเคาะลีฟะฮ์อะลีได้ปฏิเสธตำแหน่งนี้แต่เมื่อเล็งเห็นว่า ท่านฎ็อลหะฮ์ อิบน์อุบัยดิลลาฮ์ และท่านอัช-ซุบัยร อิบน์อัลเอาวามจากอิรักได้ประกาศถอนตัวไม่สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้เคาะลีฟะฮ์อะลีต้องยอมรับตำแหน่งนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นโยบายการปกครองของเคาะลีฟะฮ์อะลี

๑. ยึดตามแนวนโยบายของเคาะลีฟะฮ์ก่อนๆ เช่น นโยบายเคาะลีฟะฮ์อับบักร์ เคาะลีฟะฮ์อุมัร เป็นต้น ซึ่งใช้นโยบายการปกครองประชาชนตามที่อัล-กุรอานและหะดีษกำหนด นอกจากนี้ก็ใช้วิจารณ์ญาณของเคาะลีฟะฮ์เอง

๒. แต่งตั้งตำแหน่งผู้ปกครองเมืองต่างๆ จากกลุ่มชาวอันศอรุ และพรรคพวกของอัครอดแทนผู้ปกครองที่เคยครองตำแหน่งอยู่เดิม โดยไม่นำพาต่อชาวกูร็อยฮ์อันเป็นวงศ์วานของท่านนบีฯทั้งนี้เพื่อเป็นการปรองดองผู้สนับสนุนเหล่านั้น

๓. ปลดมุอาวียะฮ์ อิบน์สุฟยาน ผู้ปกครองชาม (ซีเรีย) ให้สะห์ล อิบน์หุหนัยฟุขึ้นดำรงตำแหน่งแทนการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งสำคัญๆ เหล่านี้เป็นนโยบายของเคาะลีฟะฮ์อะลี เพื่อให้มีการปรับปรุงระบบการปกครองที่ต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาผู้สนับสนุนตนคิดก่อการร้ายต่ออาณาจักร เนื่องจากผู้สนับสนุนเคาะลีฟะฮ์อะลีบางคนกำลังโด่งดัง เช่น อัครอด หากไม่นำพาก็อาจทำให้มีการสู้รบกันได้อีก ดังเช่นเหตุการณ์ในสมัยเคาะลีฟะฮ์อุษมาน

ตลอดปี ฮ.ศ. ๓๘ พวกเคาะวาริจญ์ได้ก่อกบฏถึง ๔ ครั้ง ที่เมือง ตัสกะเราะฮ์ฮุญญะรียะฮ์ ค็อนตะเราะฮ์ และชะหฺรอซุร แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ถูกกำลังของเคาะลีฟะฮ์ปราบจนราบคาบได้ทุกครั้งไป

ในขณะที่เคาะลีฟะฮ์อะลีกำลังแก้ปัญหาของพวกเคาะวาริจญ์อยู่นั้น มุอาวียะฮ์ได้ฉวยโอกาสนั้นยึดครองดินแดนบางส่วนไป ได้แก่ หิญาซ เยเมน และอียิปต์ พร้อมแต่งตั้งขุนศึกคู่บารมี คือ อุมัร อิบน์อัล-อาศปครองอียิปต์

ส่วนพวกเคาะวาริจญ์ก็ยังไม่ล้มเลิกความตั้งใจเดิม พวกเขาได้วางแผนการร้ายโดยให้อิบน์มุลญัมเดินทางถึงกูฟะฮ์ในตอนเช้าเวลาศุบหฺ เมื่อเผชิญหน้ากับเคาะลีฟะฮ์อะลี อิบน์มุลญัมก็ชักดาบแทงท่านเคาะลีฟะฮ์อะลีจนล้มลง และเสียชีวิต เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนเราะมะฎอน ฮ.ศ. ๔๐ รวมอายุได้ ๖๒ ปี

เคาะลีฟะฮ์อะลีมีบุตร ๒ คนที่เกิดจากท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ (บุตรสาวท่านนบีฯ) คือ หะสัน และ หุสَيْن อีกคนหนึ่ง ชื่อ มุหัมมัด อัล-หะนะฟียะฮ์ที่เกิดจากการแต่งงานกับหญิงเผ่าหะนีฟะฮ์

ผลจากการสงครามสิฟฟีนได้ก่อให้เกิดความแตกแยกกลุ่มชนต่าง ๆ ออกได้ถึง ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑. พวกชีอะฮ์ (พวกที่สนับสนุนเคาะลีฟะฮ์อะลี)
๒. พวกเคาะวาริจญ์ (พวกที่ต่อต้านเคาะลีฟะฮ์อะลี)
๓. พวกอะหลุสสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ หรือพวกที่สนับสนุนมุอาวียะฮ์ อิบน์อบูสุฟยาน

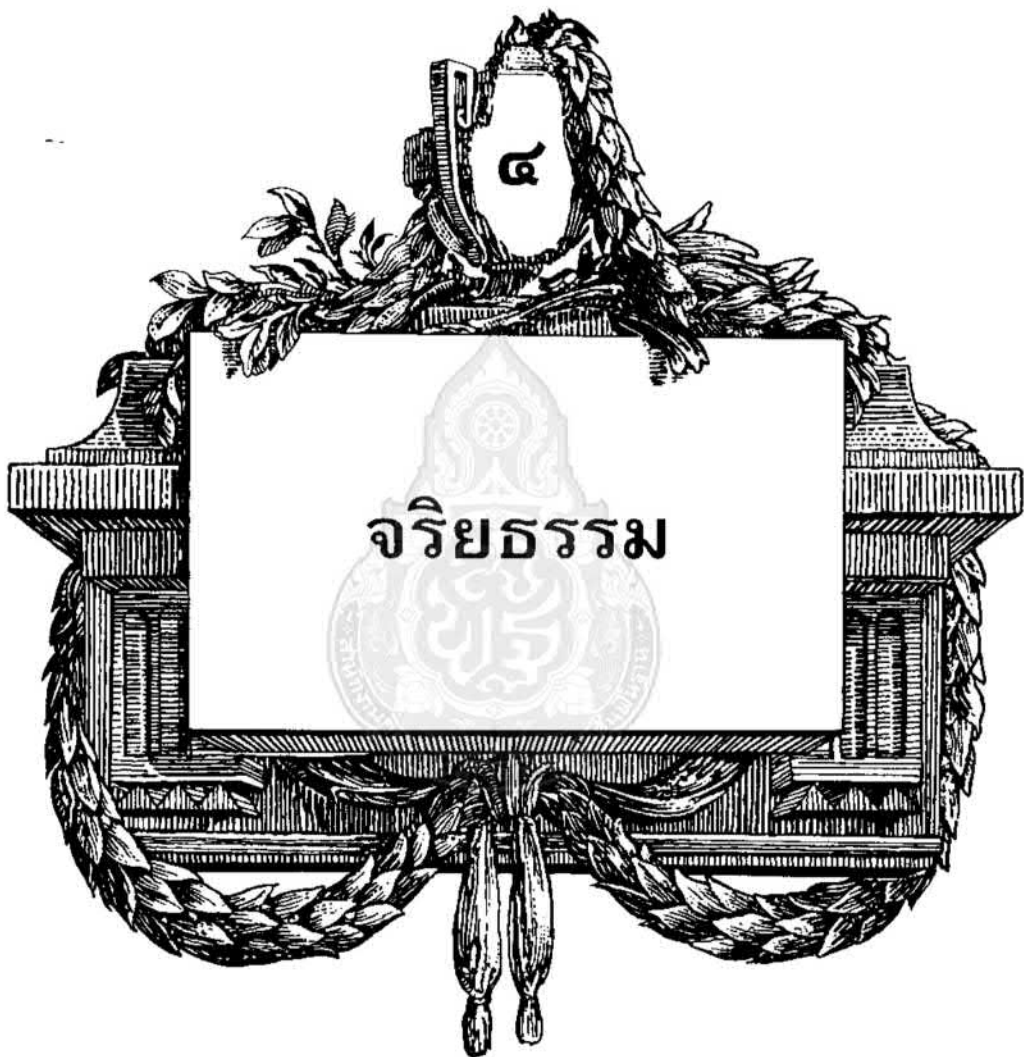
เหตุการณ์ทั้งหมดเป็นจุดเริ่มต้นหรือชนวนทำศึกที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่ประชาคมมุสลิมที่นำไปสู่การเกิดแนวคิด (มัซฮาบ) ต่างๆ อีกมากมายในเวลาต่อมา ภายหลังการสิ้นชีวิตของเคาะลีฟะฮ์อะลี อันถือเป็นการสิ้นสุดการปกครองยุคคุลาฟะฮ์อูรรอชีดีน และเป็นการเริ่มต้นยุคการปกครองของวงศ์วานมุอาวียะฮ์ที่เรียกว่าวงศ์อุมัยยะฮ์ (ฮ.ศ. ๔๑-๑๓๒ / ค.ศ. ๖๖๑-๗๕๐)

ชัยชนะทางการเมืองของมุอาวียะฮ์เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีผู้สนับสนุนมากขึ้นตามลำดับ ข้างฝ่ายเคาะลีฟะฮ์อะลี มีกำลังเหนือกว่าแต่กลับมีความแตกแยก จนในที่สุดก็ถึงวาระสุดท้ายของการปกครอง

กิจกรรมท้ายบท

๑. จงเล่าถึงประวัติและผลงานของท่านเคาะลีฟะฮ์อับดุลอะซีซ-มิดดีน มาพอสังเขป
๒. จงเล่าถึงประวัติและผลงานของท่านเคาะลีฟะฮ์ อุมัร อิบน์ อัล-ค็อฏฏอบ มาพอสังเขป
๓. จงเล่าถึงประวัติและผลงานของท่านเคาะลีฟะฮ์อูษมาน อิบน์อัฟฟาน มาพอสังเขป
๔. จงเล่าถึงประวัติและผลงานของท่านอะลี อิบน์อับดุลิบ มาพอสังเขป





บทที่ ๑

ความรอบคอบ



วันนี้เป็นวันหยุด อะลีและเพื่อนๆ ได้นัดหมาย เพื่อจะไปเที่ยวหน้าตก ใครมีพี่ที่มีรถจักรยานยนต์ ก็จะให้ขับขี่ไป อะลีได้ชวนอุษมานผู้เป็นญาติ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้น ม.๓ และมีรถจักรยานยนต์ใหม่เอี่ยมมาให้อะลีซ้อนท้าย เมื่อได้เวลาแล้ว เพื่อนๆ และพี่ๆ ของอะลิก็กมาพร้อมกันที่บ้านอะลี

“วันนี้ เราจะพาน้องๆ ไปเที่ยวหน้าตก ขอให้เพื่อนๆ ทุกคน ขับรถด้วยความระมัดระวัง เพื่อความปลอดภัยของน้องๆ เราขับรถช้าๆ ได้หรือไม่” อุษมานพูดพร้อมกับหันหน้าไปทางเพื่อนๆ ในขณะที่อะลีนั่งซ้อนท้ายด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส

“ได้เลย...เพื่อน้องๆ เราทำได้ทุกอย่าง” อับดุลกะรีม ซึ่งเป็นพี่ชายของอะลีตอบ

“จ้ะ เพื่อความเป็นมงคลแก่พวกเราทั้งหมด ก่อนที่จะออกรถเราควร กล่าวดูอาฮ์ว่า

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقَرَّنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

ความว่า “มหาบริสุทธิ์แห่งพระผู้ทรงบันดาลพาหนะนี้เพื่อเรา โดยที่เรา
มิสามารถควบคุมมันได้ และแท้จริง เราต้องกลับสู่พระผู้อภิบาลของเรา”
อุษมานสอนเพื่อน ๆ และออกกรณำหน้าเพื่อน ๆ มุ่งสู่หน้าตกที่จะไป

“เราต้องมีความรอบคอบในทุกสิ่งที่เราจะทำไม่ควรบุ่มบ่ามอย่างเด็ดขาด
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ เพราะความรอบคอบความไม่ประมาทเป็น
บ่อเกิดแห่งความสำเร็จ” อุษมานสอนอะลี ในขณะที่กำลังขับรถไปด้วยกัน

“ครับ ผมจำได้ สมัยที่ผมเรียนอยู่ ชั้น ป.๕ ผมลืมนำเงินไปโรงเรียน
เมื่อจะจ่ายค่าน้ำแข็ง ผมไม่มีเงิน เพราะขาดความรอบคอบเล็กๆ น้อยๆ แท้ๆ”
อะลีพูดเรื่องอดีตให้ญาติฟัง

“ท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม สอนนักสอนหนาให้
ทุกคนมีความรอบคอบ ดุซัยมัยที่ท่านเป็นผู้นำพวกอาหรับในยุคนี้ปัญหามี
มากมายสารพัน แต่ท่านใช้ความรอบคอบของท่าน ปัญหาต่างๆ ก็คลี่คลาย
ด้วยดี จนมีศาสนาอิสลามให้เรานับถืออยู่ถึงทุกวันนี้ นี่ถ้าท่านขาดความ
รอบคอบ ประชาชาติของท่านจะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้” อุษมานพูดด้วยอารมณ์ดี

“ปิ่น ปิ่น ... รอด้วยๆ” เสียงแตรรถดังขึ้นพร้อมๆ กับเสียงเรียกของ
อับดุลกะรีมที่ขับรถตามหลังเรียกเพื่อน ๆ ทำให้ผู้ที่ขับรถนำหน้าต้องหยุดและ
หันไปดู

“รอด้วย รถเครื่องดับ” อับดุลกะรีมโบกมือและตะโกนเรียกเพื่อน ๆ
ทุกคนหันรถกลับไปหาอับดุลกะรีมด้วยความเป็นห่วง

“ขับมาดีๆ ทำไมเครื่องดับก็ไม่รู้” อับดุลกะรีมบอกเพื่อน ๆ

“ไหนลองเปิดน้ำมันดูซิ” อุษมานออกความเห็น ในขณะที่อับดุลกะรีม
กุลิกุจอเปิดเบาะเพื่อดูน้ำมัน

“ใช่แล้ว น้ำมันแห้งสนิท” อับดุลกะรีมตอบทั้งเหงื่อที่ไหลโทรม

“ว่าแล้ว นี่ถ้าเพื่อนมีความรอบคอบสักนิด ปัญหานี้ก็คงจะไม่เกิดขึ้น”
 อุษมานจอดรถ และเดินไปตะบ่าเพื่อนเบาๆ ท่ามกลางแสงแดดที่ร้อนระอุ

“นี่ ปัมน้ำมันอยู่ข้างหน้าอีกประมาณ ๑ กิโลเมตรแต่ไม่เป็นไรที่รถฉันมี
 เชือกอยู่เส้นหนึ่ง เตี่ยวเราลากไปเติมน้ำมันข้างหน้า” อุษมานพูดพลบใจเพื่อน

“เธอมีความรอบคอบจริงๆ นะอุษมาน ฉันไม่นึกว่าเธอจะเตรียมเชือก
 มาด้วย นี่ถ้าให้ฉันเดินเข็นรถกลางแดดอย่างนี้ฉันต้องเป็นลมแน่ๆ เลย”
 อับดุลกะรีมพูดพร้อมกับสะบัดหัวไปมาเบาๆ

“ฉันกำลังพูดเรื่องความรอบคอบอยู่กับอะลีพอดี ไม่นึกว่าจะมีตัวอย่างชัดๆ
 ให้เห็นอย่างนี้เลย” อุษมานพูดพลางหัวเราะและทุกคนก็หัวเราะด้วย

ที่น้ำตกวันนี้มีผู้คนมาพักผ่อนมาก เพราะเป็นวันหยุด หลายคนนำ
 อาหารเครื่องดื่มไปดื่มกิน และเล่นน้ำอย่างสนุกสนาน

“เอาน้องๆ ลงไปเล่นน้ำได้ แต่อย่าประมาท อย่าลงไปที่น้ำลึกและอย่า
 เล่นสนุกจนเกินเหตุ เตี่ยวจะได้รับอันตราย” อุษมานสั่งดังๆ

“ครับ เราต้องมีความรอบคอบ ความรอบคอบเป็นที่มาของความสำเร็จ
 และความเจริญ” อะลีพูดและทุกคนก็ลงเล่นน้ำอย่างสนุกสนาน

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ผู้ที่มีความรอบคอบย่อมประสบความสำเร็จทั้งโลกนี้และโลกหน้า

ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ขอให้จิตใจสว่างไสว ไม่สะเพร่า

اللَّهُمَّ تَوَرِّ قَلْبِي بِنُورِ هِدَايَتِكَ كَمَا
تَوَرَّتْ الْأَرْضُ بِنُورِ شَمْسِكَ أَبَدًا أَبَدًا
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

ความหมาย :

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ขอให้โปรดให้จิตใจของฉันสว่างไสว
ด้วยรัศมีการชี้นำของพระองค์ เหมือนที่พระองค์ได้ให้พื้นแผ่นดินสว่างไสว
ด้วยแสงจากดวงอาทิตย์ที่อยู่ในอำนาจของพระองค์ตลอดช่วงกาลนาน ทั้งนี้ก็
ด้วยความเมตตากรุณาของพระองค์ โอ้ พระองค์ผู้ทรงเปี่ยมล้นด้วยความ
เมตตากรุณา”



กิจกรรมท้ายบท

๑. ความรอบคอบหมายถึงอะไร
๒. ผู้ที่มีความรอบคอบมีข้อดีอย่างไร
๓. ผู้ที่ขาดความรอบคอบมีผลเสียอย่างไร
๔. ให้นักเรียนบอกเหตุการณ์เกี่ยวกับการขาดความรอบคอบ
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาหรับให้มีจิตใจสว่างไสว ๑ ครั้ง



บทที่ ๒

ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี



“ครูดีลูกผมทำไม” เสียงของอิดริสผู้เป็นพ่อของฮารูนดังขึ้นที่หน้าประตูชั้น ป.๖ ในขณะที่ครูอามินะฮุ กำลังสอนอยู่ในชั้นเรียน ทำให้เด็กๆ ที่กำลังเรียนหันไปดูที่มาของต้นเสียงด้วยความตกใจ

“ใจเย็นๆ ลุง เข้ามานั่งข้างในก่อนซิคะ” ครูอามินะฮุเชื้อเชิญและตอบอย่างอารมณ์ดี

“ไม่เย็นแล้ว เมื่อวานฮารูนกลับไปบอกว่าถูกครูตี ๓ ที เขาผิดอะไรเกิดมาผมไม่เคยตีเขาเลย ครูใช้สิทธิ์อะไรที่มาตีลูกผม” เสียงของอิดริสยิ่งดังขึ้นกว่าเดิม

“เข้ามานั่งข้างในก่อนซิ ไม่ใช่ฮารูนคนเดียวเท่านั้นที่โดนทำโทษ เด็กคนอื่นอีกหลายคนก็โดนเหมือนกัน ถ้าลุงไม่เชื่อ เดี่ยวหนูจะถามเด็กๆ ดูก็ได้” พูดยจบครูอามินะฮุก็หันไปที่ลูกศิษย์ที่กำลังนั่งสงบอยู่ที่โต๊ะพร้อมกับถามว่า

“เมื่อวานใครบ้างที่โดนครูทำโทษ ไหนลองยกมือขึ้นซิ” จบคำถามที่
 นิมนวลของครูอามินะฮู เด็กชาย ๘ คน ยกมือขึ้นพร้อมๆ กัน

“อุมัร รุมี ย ทำไมครูถึงตีเธอ” ครูอามินะฮูถามเด็กชายอุมัรที่นั่งติดกับ
 เด็กชายฮารูน ซึ่งนั่งก้มหน้าอยู่

“ผมทำผิดครับ ผมละเมิดข้อตกลงที่พวกเราทั้งหมดได้วางไว้ คือ
 ผมกับเพื่อนๆ รวม ๘ คน วิ่งเล่นในห้องเรียน จนโต๊ะเก้าอี้ล้มระเนระนาด และ
 กระຈกที่แขวนไว้หน้าห้องเรียนตกลงมาแตกครับ” เด็กชายอุมัรยืนขึ้น และตอบ
 ครูอามินะฮูด้วยเสียงที่ชัดถ้อยชัดคำ

“มุซาละ ทำไมเธอโดนทำโทษ” ครูถามเด็กชายมุซาที่นั่งโต๊ะแถวหน้าสุด

“ผมทำผิดข้อตกลงเหมือนกับอุมัรครับ” มุซาลุกขึ้นตอบ

“แล้ว ฮารูนละ บอกคุณพ่อได้มั้ยว่า ทำไม เธอถึงโดนครูตี” ครูอามินะฮู
 ถามเด็กชายฮารูนที่กำลังก้มหน้าเพราะอายเพื่อนๆ ที่พ่อมาอาละวาดถึงห้องเรียน

“ผม ... ผม ก็ผิดข้อตกลง เหมือนกับเพื่อนๆ คนอื่นที่โดนทำโทษ
 เพราะผมเคยตกลงว่า ถ้าใครละเมิดข้อตกลงเมื่อไหร่ เรายินดีให้คุณครูตี ๓ ที
 ครับ” ฮารูนยืนขึ้นตอบด้วยเสียงตะกุกตะกัก

“คุณลุง ได้ยินแล้วยังคะ เด็กๆ ตอบให้ฟังแล้ว” ครูอามินะฮูหันไปยิ้ม
 ให้อิทรีสและถามเบาๆ

“ผมคิดว่า ครูตีเขาคนเดียว และไม่ทราบด้วยว่า เขาทำผิดข้อตกลง
 ถ้าอย่างนั้นครูจะตี ๑๐ ทีผมก็ไม่ว่า” อิทรีสเสียงอ่อนและลดสายตาลงต่ำ
 ไม่กล้ามองหน้าคุณครู

“ผมขอโทษด้วยครับที่แสดงกิริยาไม่ดีกับครู” อิทรีสเงยหน้ามองครู
 อามินะฮูด้วยความประหม่า

“ไม่เป็นไรคะ คนเราย่อมผิดพลาดกันได้ ดิฉันเองก็ไม่เคยคิดจะทำโทษ
 เด็กๆ เลย แต่เมื่อตกลงกันแล้วก็ต้องปฏิบัติตามนั้น เดียวครั้งต่อไป เด็กๆ จะ
 ไม่เชื่อ” ครูอามินะฮูมองหน้าอิทรีสและตอบด้วยเสียงอ่อนโยนแสดงถึง
 การให้อภัย แล้วอิทรีสก็ลากลับ

“ฮารูนกลับไปฟ้องพ่อทำไม” อุมร์หันไปถามฮารูน ด้วยเสียงดังและยื่นมือซ้ายไปกระชากแขน

“ทำอย่างนี้เสียชื่อครู เสียชื่อห้องเรียนหมด เธอไม่น่าทำอย่างนี้เลย” อุมร์ยืนขึ้นพร้อมจับคอเสื้อของฮารูน

“หยุดนะอุมร์” เสียงของครูอามินะฮุดังขึ้น แม้จะไม่ดังแต่แสดงถึงความเด็ดขาด

“ครูบอกแล้วไงว่า ทุกคนยอมผิดพลาดกันได้ เธอไม่ควรใช้อารมณ์กับคนที่ทำผิดและยอมรับสารภาพแล้ว ถ้าเธอจะเตือนฮารูนก็ควรพูดกับเขาดีๆ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ห้องเรียนของเราจะมีความสุข ดูตัวอย่างครูเมื่อตะกี้สิ ถ้าครูใช้อารมณ์โมโหพูดกับพ่อของฮารูน ป่านนี้ก็เกิดเรื่องใหญ่แล้ว แต่นี้ครูพูดดี ไม่มีที่ท่าตกใจ พูดด้วยเหตุด้วยผล สุดท้ายเป็นยังไง ท่านก็เข้าใจและยอมรับด้วยประการทั้งปวง สมัยท่านนับมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม เผยแผ่ศาสนาอิสลาม ในระยะเริ่มต้น ชาวอาหรับเป็นคนที่แข็งแกร่ง ไม่ยอมรับฟังใครง่ายๆ แต่ด้วยความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของท่าน พวกอาหรับได้หันมานับถือศาสนาอิสลามจนถึงทุกวันนี้”

“ครับ ผมลืมหันกลับ ผมขอโทษครับคุณครู ขอโทษฮารูนด้วย ต่อไปนี้ผมขอเสนอข้อตกลงสำหรับพวกเราอีกข้อหนึ่งครับว่า เราต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” อุมร์พูดจบ ทุกคนในห้องปรบมือเสียงดังสนั่น ครูอามินะฮุยิ้มอย่างมีความสุข

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ย่อมทำให้เราอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ฝึกอ่านและขออุอาห์ให้แคล้วคลาดจากสิ่งที่ชั่วร้าย ตั้งมั่นอยู่ในความดี และความเข้าใจดีต่อกัน

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ
وَعَذَابِ النَّارِ وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ
الْقَبْرِ وَشَرِّ فِتْنَةِ الْغِنَى وَشَرِّ فِتْنَةِ
الْفَقْرِ *

ความหมาย :

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้
แคล้วคลาดจากมหันตภัยไฟนรก และการลงโทษที่แสนทรमानในนรก ตลอดจน
วิฤตการณ์ร้ายในหลุมฝังศพและการลงโทษในหลุมฝังศพ พร้อมทั้งขอให้
แคล้วคลาดจากความชั่วร้ายที่เกิดเพราะความมั่งคั่ง และความยากจน”

กิจกรรมท้ายบท

๑. มนุษยสัมพันธ์คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
๒. ถ้าขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สังคมจะเป็นอย่างไร
๓. ให้นักเรียนยกกรณีตัวอย่างของคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่นักเรียนเคยประสบด้วยตนเอง
๔. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ขอให้แคล้วคลาดจากสิ่งชั่วร้าย คนละ ๑ ครั้ง



บทที่ ๓

ความบริสุทธิ์ใจ



“โครม! ...” เสียงรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ชนกับรถจักรยานยนต์บนถนน
ใจกลางหมู่บ้าน ในช่วงเวลาหลังละหมาดอิซฮ์ของคำคืนเดือนหงายคืนหนึ่ง
สิ้นเสียงชนชาวบ้านที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงต่างก็รีบวิ่งออกมาดูเหตุการณ์
เหมือนมีการนัดหมาย

“ใครถูกรถชน... ตายแล้วหรือยัง...” เป็นเสียงของชาวบ้านที่มุงดูห่างๆ
ด้วยความตกใจ ผสมกับความกลัว เพราะมีเลือดสดๆ แดงฉาน ท่วมกลาง
แสงไฟฉายสองสามกระบอกลที่ส่องมายังชายคนหนึ่งที่กำลังนอนหงายไร้สติอยู่
ริมถนน

“ใครล่ะ...” เป็นเสียงครูอัब्ดุลลอฮ์ที่เพิ่งมาถึงเหตุการณ์หลังชาวบ้าน
เพียงเล็กน้อย

“ไม่รู้ ครูลองเข้าไปดูใกล้ๆ ซิ” ชาวบ้านตอบและบอกให้ครูอัब्ดุลลอฮ์
เข้าไปดู

“ยังไม่ตาย แต่ไม่รู้ว่าเป็นใคร” ครูอัปดุลลอฮ์เข้าไปจับชีพจร และมองดูผู้ชายคนนั้น จากแสงไฟฉายของชาวบ้านที่ไม่ค่อยจะสว่างนัก

“ใครก็ได้ ช่วยโบกรถหน่อย” ครูอัปดุลลอฮ์ออกคำสั่ง ในขณะที่ตนเองก็ลงมือปลดสร้อยทองคำ นาฬิกาเรือนทอง และกระเป๋าเงินที่อยู่ในกระเป๋าทางเกงด้านหลังมาเก็บไว้

“ทุกคนช่วยเป็นพยานด้วย ของมีค่าทั้งหมดของชายผู้นี้ ผมจะเก็บไว้ให้เอง” ครูอัปดุลลอฮ์หันไปบอกชาวบ้านทั้งชายและหญิงที่กำลังมุงดู

“รถจอดแล้วครู” ชาวบ้าน ที่ไปยืนรอรถร้องบอก

“เอ้า... พวกเราช่วยอุ้มร่างชายผู้นี้ขึ้นรถหน่อย เตียวผมจะนำไปโรงพยาบาลเอง” ชาวบ้านที่เป็นผู้ชายสามสี่คนปฏิบัติตามแล้วอุ้มร่างของเขาวางบนรถกระบะของผู้ใจดี เพราะรถผ่านไปหลายคันแล้วไม่ยอมจอด แต่คันนี้จอดรับ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น

“ครูขึ้นรถไปกับคนเจ็บ เตียวผมจะตามไปกับรถมอเตอร์ไซค์” เป็นเสียงเพื่อนของครูที่มาด้วยกัน รถกระบะคันนั้น วิ่งด้วยความเร็วสูงไม่นานนักก็ถึงโรงพยาบาลในตัวจังหวัด เมื่อไปถึงโรงพยาบาลคนงานก็เข็นเตียงมารับผู้ป่วยเข้าห้องฉุกเฉินอย่างรีบด่วน

“คุณที่นำคนเจ็บมา กรุณาไปทำบัตรที่ห้องบัตรข้างหน้าด้วยครับ” คนงานอีกคนหนึ่งบอกให้ครูอัปดุลลอฮ์ไปทำบัตร

สักครู่นึง เพื่อนของครูอัปดุลลอฮ์ที่ขี่มอเตอร์ไซค์ก็ตามมาถึง

“เจ้าหน้าที่ ให้ผมไปทำบัตร แต่ผมไม่รู้ว่าเป็นใคร ชื่ออะไรและอยู่ที่ไหน” ครูอัปดุลลอฮ์บอกเพื่อนของเขา

“คุณก็เปิดดูในกระเป๋าสตาร์คของเขาสิ” เพื่อนของครูอัปดุลลอฮ์ออกความเห็น เมื่อเปิดกระเป๋าดูก็พบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้บาดเจ็บ ครูอัปดุลลอฮ์จึงไปเขียนคำร้องและยื่นให้เจ้าหน้าที่ในห้องบัตรช่วยจัดการให้

“ลองดูซิ มีบัตรอะไรอีกมั๊ย เพื่อจะได้ตามญาติพี่น้องของเขาถูก” เพื่อน

ของครูอัปดุลลอฮ์ออกความเห็นเพราะที่อยู่ในบัตรประจำตัวประชาชนนั้นไกลจากตัวจังหวัดมาก

“มี นี่ไง เป็นบัตรเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งหนึ่ง” ครูอัปดุลลอฮ์หยิบบัตรและยื่นให้เพื่อนของเขาดู

“จั้น เราไปที่ธนาคารนี้ดีกว่า อย่างน้อยจะได้ไปถามยามว่า เขามีญาติพี่น้องที่ไหนบ้าง” คนทั้งสองเข้าไปบอกเจ้าหน้าที่ที่กำลังปฐมพยาบาลคนเจ็บอยู่ แล้วรีบออกไปที่ธนาคารตามที่ระบุในบัตรของคนเจ็บ

“ใช่... ผมรู้จักเขาเคยทำงานที่นี่ แต่เขาลาออกไปหลายเดือนแล้ว” เป็นคำตอบของยามที่กำลังนั่งดูโทรทัศน์หน้าธนาคารแห่งนั้นหลังจากที่ครูอัปดุลลอฮ์ยื่นบัตรให้เขาดู

“แต่ไม่เป็นไร ผมรู้จักกับพี่สาวของเขาดี พี่สาวของเขาเป็นพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลนั้นแหละ เตียวผมจะโทรศัพท์ไปเอง” ยามพูดพร้อมกับแสดงความจำนงจะช่วยเหลือ

“ขอบคุณมากครับ” ครูอัปดุลลอฮ์กล่าวและลายามคนนั้น เพื่อกลับไปโรงพยาบาลอีกครั้งหนึ่ง

“คนเจ็บปลอดภัยแล้วครับ แต่ตอนนี้ยังไม่รู้สึกตัว คุณทั้งสองกลับไปก่อนก็ได้” เสียงเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในห้องฉุกเฉินออกมาบอก

ครูอัปดุลลอฮ์กับเพื่อนของเขานำของมีค่าของชายผู้ได้รับอุบัติเหตุกลับบ้านในใจคิดอยู่ตลอดเวลาว่า จะจัดการหรือมอบของเหล่านี้ให้ใครดีแต่ด้วยความบริสุทธิ์ใจของคนทั้งสอง จึงตกลงกันว่า พรุ่งนี้เช้าต้องนำไปมอบให้ญาติพี่น้องผู้เป็นเจ้าของให้ได้

รุ่งเช้า ครูอัปดุลลอฮ์กับเพื่อนของเขาถึงโรงพยาบาล ตรงไปถามที่แผนกประชาสัมพันธ์ ว่าชายผู้นั้นอยู่ห้องไหน เมื่อรู้ที่อยู่แล้ว ก็ไปหาที่ห้องนั้นปรากฏว่า ประตูปิดเพราะไม่ใช่เวลาเยี่ยม ขณะเดียวกันที่หน้าห้องพยาบาลมีผู้ชายแต่งตัวดี ๓ คน กับผู้หญิงใบหน้าเศร้าๆ อีกคนหนึ่งท่าทางกระวนกระวายเหมือนคนมีความทุกข์

“ขอโทษครับ คุณมาเยี่ยมใครครับ” ครูอับดุลลอฮฺถามกลุ่มคนเหล่านั้น
 “แฟนหนูได้รับอุบัติเหตุคะ จะเข้าไปเยี่ยมก็ไม่ได้” ผู้หญิงคนนั้นตอบ
 “ไม่ทราบว่าเขาชื่ออะไรครับ” ครูอับดุลลอฮฺถามต่อ ชายคนหนึ่งที่อยู่
 ในกลุ่มนั้น ท่าทางสุขุม เป็นผู้ใหญ่อตอบพร้อมกับบอกชื่อ สกุล และที่อยู่ให้ครูทราบ
 “ผมกับเพื่อนเป็นคนนำมาส่งที่นี่เองครับ” ครูอับดุลลอฮฺตอบ พร้อมกับ
 หันมามองเพื่อนที่ยืนอยู่ข้างหลัง เหมือนกับจะแนะนำให้คนกลุ่มนั้นรู้จัก
 “ขอบคุณมากครับ... ขอบคุณมากคะ” เป็นเสียงของชายผู้นั้นที่ดังขึ้น
 พร้อมๆ กับภรรยาของผู้บาดเจ็บ

“นี่ ถ้าคุณทั้งสองไม่ช่วย เขาจะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้” ชายผู้นั้นพูดและยื่น
 มือจับแขนครูอับดุลลอฮฺแน่น ในขณะที่ครูอับดุลลอฮฺล้วงมือเข้าไปในกระเป๋า
 กางเกงและหยิบถุงพลาสติกที่บรรจุของมีค่ายื่นให้ชายคนนั้น

“นี่เป็นสิ่งของที่ติดตัวผู้บาดเจ็บ กรุณาเก็บไว้ด้วยครับ”

“ขอบคุณ คุณทั้งสองมาก คุณเป็นคนใจดีจริงๆ นี่ถ้าไม่ได้คุณทั้งสอง
 คนเจ็บและของเหล่านี้ จะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้”

“ไม่เป็นไรครับ เป็นหน้าที่ของทุกคนอยู่แล้ว เราทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 ขอให้ทุกคนโชคดีนะครับ”

พูดจบครูอับดุลลอฮฺกับเพื่อนของเขาก็ลาคนกลุ่มนั้นและทุกคนก็ชื่นชม
 ในความดีที่คนทั้งสองมีความบริสุทธิ์ใจ

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ความบริสุทธิ์ใจ คือ จิตใจที่แสดงออกด้วยความเสียสละทั้งต่อหน้า
 และลับหลังโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

ฝึกอ่านและขอให้อัลลอฮ์ทำให้เป็นคนที่มีจิตใจหนักแน่น

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا
وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ *

ความหมาย :

“ ข้าแต่องค์อภิบาลของเรา ได้โปรดอย่าให้จิตใจของเรา
หวั่นไหว ไม่มั่นคงหลังจากที่พระองค์ได้ชี้นำแก่เราแล้วและได้โปรดประทาน
ความเมตตากรุณาแก่เราอันเป็นความเมตตากรุณาที่มาจากพระองค์อย่าง
แท้จริง แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงเปี่ยมล้นในการประทานทุกสิ่ง”



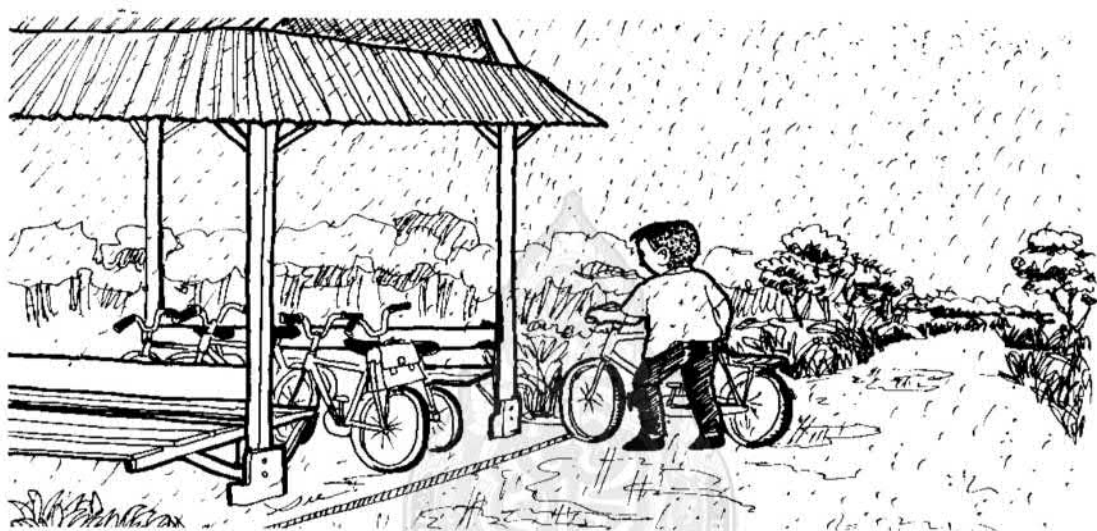
กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำว่าบริสุทธิ์ใจมาพอสังเขป
๒. จงยกตัวอย่างความบริสุทธิ์ใจที่นักเรียนเคยประสบมา
๓. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาร์ขอให้เป็นคนที่มีจิตใจหนักแน่น อย่างน้อย ๑ ครั้ง



บทที่ ๔

การเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น



หลังโรงเรียนเลิกของวันหนึ่ง อิมรอนขี่รถจักรยานเพื่อกลับบ้าน วันนี้เขากลับบ้านช้ากว่าปกติ เพราะเขาซ้อมฟุตบอลกับเพื่อนๆ ระหว่างทางขณะที่กำลังขี่จักรยานอยู่นั้น ฝนก็ตกลงมา เขาจึงแวะที่ศาลา ที่พักริมทางแห่งหนึ่ง ขณะนั้นมีจักรยานจอดอยู่ในศาลา ๕-๖ คัน ไม่มีที่ว่างสำหรับรถจักรยานของอิมรอนอีกแล้ว เขาจึงไปเลื่อนรถจักรยานเก่าๆ คันหนึ่งมาจอดนอกศาลา แล้วเอารถจักรยานของตนเองเข้าไปแทนที่ขณะเดียวกันอะลี ซึ่งเป็นเพื่อนของอิมรอน ก็ขี่จักรยานเปียกปอนไปหมด และหยุดเพื่อหลบฝนที่ศาลาแห่งนั้นด้วย

“โอ้... โชคดีนะอิมรอน เธอไม่เปียก รถจักรยานของเธอก็อยู่ในที่ร่ม” อะลีพูด

“แต่... ถ้าฉันไม่ฉลาด ฉันก็เปียกและรถของฉันก็เปียกเหมือนกับเธอนั่นแหละ” อิมรอนตอบพร้อมกับหัวเราะเบาๆ

“ฉลาดอย่างไร” อะลีถาม อิมรอนชี้ไปที่รถจักรยานเก่าๆ คันนั้นที่เขา
เลื่อนออกไปตากฝน

“ฉันก็เลื่อนรถคันนั้นออกไปเพราะเจ้าของไม่อยู่ แล้วฉันก็นำรถของฉัน
เข้ามาแทนที่” อิมรอนตอบ

“เฮ้... อย่างนั้นหรือ แต่ฉันคิดว่าทำอย่างนั้นไม่ถูกนะ” อะลีพูดต่อ

“ไม่ถูก... ไม่ถูกอย่างไร” อิมรอนเถียงด้วยเสียงสูง

“ไม่ได้ เราอย่าเห็นแก่ตัว และอย่าเห็นแก่ของของเราคนเดียวิชิ” อะลีตอบ

“แล้วเราจะยอมให้ตัวของเราเปียก และรถจักรยานของเราเปียกอย่างนั้น
หรือ” อิมรอนขึ้นเสียงสูง

“เราต้องรักษาตัวเราเอง และสมบัติของเราเป็นอันดับแรก” อิมรอนพูดต่อ

“ถูกต้อง เราควรรักษาตัวของเราและสมบัติของเรา แต่เราไม่ควรสร้าง
ความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น” อะลีชี้แจง

“โอ้ย... รถคันนั้นเก่าแล้ว” อิมรอนตอบเสียง เพราะสำนึกว่าตัวเองผิดแล้ว

“จะเก่าหรือใหม่ รถคันนั้นก็มีเจ้าของเราควรเคารพในสิทธิของผู้อื่น
เพราะเจ้าของรถคันนั้นเขามาก่อน ถ้าเขานำรถของเขาออกไปตากฝนบ้างละ
เธอจะมีความรู้สึกอย่างไร” อะลีตอบพร้อมกับถามความรู้สึกของอิมรอน

“ถ้าเป็นฉัน ฉันโกรธแน่” อิมรอนตอบไป โดยไม่ต้องคิด

“ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นของเรา เราก็โกรธ คนอื่นเขาก็โกรธเหมือนกัน”

อะลีพูด

“แล้วจะให้ฉันทำอย่างไร” อิมรอนถาม

“เธอคิดเองซิ” อะลีตอบ

ขณะนั้นฝนก็เริ่มหยุด อะลีกล่าวสละสลวยแล้วอำลาอิมรอน ในขณะที่อิมรอน
ยังไม่ยอมกลับ เขายังคงรอให้เจ้าของรถคันนั้นเขามาก่อน เพื่อจะขอโทษ

ในฐานะที่เราเป็นมุสลิม เราต้องเคารพในสิทธิของตนเองและสิทธิต่อผู้อื่น
เราควรปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

ก่อนที่จะท่านจะอพยพไปยังเมืองมะดีนะฮ์ ท่านจะมอบทรัพย์สินเงินทองทั้งหมดที่พวกกูร็อยฮฺฝากให้ท่านรักษา แสดงถึงการเคารพในสิทธิของผู้อื่น ที่ท่านได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

นักเรียนควรจำไว้ว่า

การเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เป็นการกระทำอันชอบธรรมที่ทุกคนมีสิทธิจะกระทำได้ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ฝึกอ่านและขอดุอาอ์เพื่อให้อัลลอฮฺอภัยโทษการกระทำที่ผิดพลาดต่าง ๆ

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ *

ความหมาย :

“ข้าแต่องค์อภิบาลของเรา พวกเรามักเป็นผู้กระทำผิดด้วยอารมณ์ใฝ่ต่ำของเราเอง หากพระองค์ไม่อภัยโทษแก่เรา และไม่เมตตากรุณาแก่เราแล้ว แน่แท้เราจะต้องเป็นผู้ที่ขาดทุน”

กิจกรรมท้ายบท

๑. การเคารพสิทธิของตนเองมีความหมายอย่างไร
๒. การเคารพสิทธิของผู้อื่นมีความหมายอย่างไร
๓. ท่านนับว่าได้ปฏิบัติตนอย่างไร ในเรื่องการเคารพสิทธิของผู้อื่น
๔. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์เพื่อได้รับการอภัยโทษจากการกระทำผิด
คนละ ๑ ครั้ง



บทที่ ๕

การภักดีต่ออัลลอฮ์

การภักดีต่ออัลลอฮ์ผู้ทรงเอกะ หมายถึง การที่ผู้ศรัทธาในพระองค์ยอมมอบตนทั้งกาย วาจา ใจเพื่อประพฤติหรือปฏิบัติในสิ่งที่ทรงใช้ และละเว้นในสิ่งที่ทรงห้าม อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงการภักดีต่อพระองค์

ความว่า “และข้า(อัลลอฮ์) มิได้สร้างญินและมนุษย์เพื่ออื่นใดนอกจากเพื่อการภักดีต่อข้า(อัลลอฮ์)”

(สุเราะฮ์อัล-ฮัคคาฮ-ฮากิมะฮ์ ๕๖)



มุสลิมทุกคนต้องแสดงความภักดีต่ออัลลอฮ์นับตั้งแต่เริ่มมีชีวิตจนกระทั่งตายด้วยความซื่อสัตย์ ผู้ที่ภักดีต่ออัลลอฮ์จะได้รับผลตอบแทนที่ดีในอาคีเราะฮ์อย่างแน่นอน

ในห้องเรียนที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง

ครูอิสมาอีลถามนักเรียนว่า

“นักเรียนครับ ทำไมเราต้องละหมาดทุกวันๆ ละ ๕ เวลา และต้องถือศีลอดเดือนเราะมะฎอนปีละ ๑ ครั้ง ใครตอบครูได้บ้าง”

“เพราะอัลลอฮ์ใช้ให้ทำ”

“เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคน”

“เป็นการรักดีต่ออัลลอฮ์”

นักเรียนแย่งกันตอบทั้งห้องเรียน ครูอิสมาอีลรู้สึกปลื้มใจที่นักเรียนมีความสนใจและช่วยกันตอบ ซึ่งทุกคนก็ตอบถูก

“เออะ เออะ พวกเราตอบถูกกันทุกคน การละหมาด การถือศีลอด เป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงใช้ให้เราทุกคนปฏิบัติเป็นหน้าที่ๆจะละเว้นไม่ได้ นอกจากมีความจำเป็นตามที่ศาสนบัญญัติกำหนดเท่านั้น การกระทำอย่างนี้เป็นการแสดงความรักดีต่ออัลลอฮ์” ครูอิสมาอีลอธิบาย

“ตัวเราไม่รักดีต่ออัลลอฮ์ได้ไหมครับ” สุฟยานยกมือถาม

“ไม่ได้ครับ การกระทำอย่างนั้นเป็นการเนรคุณต่อพระองค์ เพราะชีวิตของเราที่มีความสมบูรณ์ได้ทุกวันนี้ก็เพราะพระองค์ทรงประทานอาหาร น้ำ อากาศ พื้นดิน ฯลฯ ให้เราใช้ประโยชน์ได้ ถ้าเราไม่มีสิ่งเหล่านี้ เราก็ไม่สามารถมีชีวิตอย่างสงบสุขได้

ในอดีตผู้ที่เนรคุณต่ออัลลอฮ์ต่างก็ได้รับการลงโทษอย่างแสนสาหัส ตั้งแต่มีชีวิตอยู่บนโลกนี้ เช่น ฟาริโร (ฟิรูเอาน) ที่หลงอำนาจ กอรูน ผู้หลงใหลในทรัพย์สมบัติ พวกยิวที่เนรคุณต่อคำสั่งสอนของท่านนบีมุซา (โมเสส) อะลียฮิสสะลาม พวกมุชริกีนมักกะฮ์ที่ต่อต้านท่านนบีฯ เป็นต้น”

“พวกนั้นถูกลงโทษอย่างไรบ้างครับ” สุฟานยังไม่สิ้นสงสัย

“การลงโทษของอัลลอฮ์มีในหลายรูปแบบเหลือที่จะคาดคิดได้ ไม่ว่าจะเป็นภัยพิบัติตามธรรมชาติหรือการนำคุณธรรมมาทำลายความอธรรมที่ปรากฏอยู่ อย่างไรก็ดี เมื่ออัลลอฮ์ลงโทษผู้ใดในโลกนี้ การลงโทษอันนั้นจะกระทบถึงคนอื่นด้วย เพราะสังคมอยู่กันหลายคน เมื่อคนหนึ่งประสบปัญหา อีกคนก็ต้องมีส่วนรับรู้ด้วย เพื่อช่วยกันแก้ไข”

“คุณครูคะ เราจะทำความรักดีต่ออัลลอฮ์อย่างไร เพื่อให้รอดพ้นจากการลงโทษที่น่ากลัวในอาคิเราะฮ์” ลัยลาถาม

“ตอนแรกครูได้กล่าวถึงการรักดีแล้วว่า ต้องทำอะไบ้าง ตอนนี้จะขอ

สรุปดังนี้

๑. ทำในสิ่งที่อัลลอฮฺใช้ เช่น

๑.๑ มีความกตัญญูทักวาต่อพ่อแม่ ไม่กล่าวปฏิเสธเมื่อท่านใช้ในสิ่งที่ดี ระลึกถึงบุญคุณของท่านเสมอๆ ขอพรให้ท่านมีชีวิตที่ดีในอาคิเราะฮฺ

๑.๒ มีความซื่อสัตย์

๑.๓ ช่วยเหลือคนยากจน เด็กกำพร้า ฯลฯ

ฯลฯ

๒. ละเว้นหรือไม่กระทำในสิ่งที่ห้ามตลอดไป เช่น

๒.๑ เสพยาเสพติด เช่น ยาบ้า เฮโรอีน กัญชา ฯลฯ

๒.๒ ลักขโมย

๒.๓ พุดปด

ฯลฯ

หากนักเรียนทำและละเว้นในสิ่งที่กล่าวเป็นตัวอย่างข้างต้นได้จนเป็นนิสัย พร้อมตั้งจิตอธิษฐานว่า ทำดีเพื่ออัลลอฮฺ และละเว้นความชั่วเพื่ออัลลอฮฺ นักเรียนก็จะได้ชื่อว่าเป็นคนที่มีความภักดีต่ออัลลอฮฺ และพระองค์จะประทานความดีในอาคิเราะฮฺตามที่พระองค์สัญญาอย่างแน่นอน” ครูอิสมาอีลกล่าวในตอนท้าย

นักเรียนควรจำไว้ว่า

การกระทำที่ดีเพื่อเป็นการภักดีต่ออัลลอฮฺจะได้รับผลตอบแทนที่ดีใน
อาคีเราะฮฺ

ฝึกขอคูอาร์ห์เพื่อให้จิตใจมีความรักและภักดีต่ออัลลอฮฺ

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ
وَالْعَمَلَ الَّذِى يُبَلِّغُنِىْ حُبَّكَ
اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ اِلَىَّ مِنْ نَفْسِىْ
وَاَهْلِىْ وَمِنْ الْمَاءِ الْبَارِدِ

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ ฉันขอวิงวอนต่อพระองค์ในความรักของ
พระองค์(ที่มีต่อบ่าวของพระองค์) และในความรักของผู้ที่มีความรักต่อ
พระองค์ ตลอดจนในการประกอบกรรมดีเพื่อให้บรรลุถึงความรักในพระองค์

โอ้อัลลอฮฺ ได้โปรดบันดาลความรักของพระองค์เป็นสิ่งที่
ฉันรักยิ่งกว่าชีวิตและครอบครัวของตนเอง (ตลอดจนตั้งใจให้ฉันรักมาก)
ยิ่งกว่าน้ำที่เย็น”

กิจกรรมท้ายบท

๑. การรักดีต่ออัลลอฮ์ หมายความว่าอย่างไร
๒. เราจะแสดงความรักดีต่ออัลลอฮ์ อย่างไรบ้าง
๓. การแสดงความรักดีต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้อาวุโส กระทำได้อย่างไรบ้าง
๔. ผู้ที่ไม่รักดีต่ออัลลอฮ์จะได้รับผลตอบแทนในอาคิเราะฮ์อย่างไร
๕. เปรียบเทียบการรักดีและไม่รักดีต่ออัลลอฮ์มีอะไรบ้าง จงอภิปราย
๖. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์เกี่ยวกับการรักดีต่ออัลลอฮ์



บทที่ ๖

ความมกัตัญญูกตเวที



“อุษณี... วันนี้เธอมาโรงเรียนสายอีกแล้ว มีเหตุผลอะไร ไหนลองบอกมาซิ” ครูฝ่ายปกครอง ซึ่งยืนอยู่หน้าประตูทางเข้าโรงเรียนพูดหลังจากที่เด็กหญิงอุษณีวิ่งกระหืดกระหอบวางกระเป๋าลงกับพื้นแล้วสวัสดีคุณครู

“พ่อหนูไม่สบายค่ะ แม่ไปกรีดยาง หนูต้องป้อนข้าวคุณพ่อทุกวันก่อนมาโรงเรียนค่ะ”

อุษณีตอบครูด้วยกิริยาที่เอามือทั้งสองกอดอก สายตามองลงมายังพื้น ขณะเดียวกันนักเรียนที่กำลังเดินเข้าห้องเรียนก็หันไปมองอุษณีกับครูฝ่ายปกครอง

“เธอเห็นมั๊ย เพื่อนๆ เขากำลังมองเธอ” ครูถาม

“เห็นค่ะ” อุษณีตอบ

“เธอรู้มั๊ยว่าเธอผิด” ครูฝ่ายปกครองถาม

“รู้ค่ะ” อุษณีตอบด้วยเสียงสั้น

หลังจากนั้นคุณครูฝ่ายปกครองได้กล่าวตักเตือนและให้ปรับปรุงตัวไม่ให้มาโรงเรียนสายอีก มิฉะนั้นจะถูกทำโทษ

“หลายวันแล้วที่อุษณีมาโรงเรียนสาย” ครูฝ่ายปกครอง พูดกับครูใหญ่ ในขณะที่ครูประจำชั้นของอุษณีเดินผ่านมาพอดี

“เขาบอกว่าคุณพ่อของเขาไม่สบายค่ะ” ครูประจำชั้นพูด

“ใช่... ทุกคนมีข้ออ้างเหมือนๆ กันนั่นแหละ ฉันว่าเด็กอยู่ชั้นป.๕ แล้วไม่น่าจะทำตัวอย่างที่ไม่ดีให้ห้องๆ ได้เห็น” ครูใหญ่ออกความคิด

“แต่อุษณี ไม่เคยพูดโกหกนี่คะ” ครูประจำชั้นขึ้นเสียง

“แล้วครูไปดูแล้วหรือยังว่า ไม่สบายจริงหรือไม่” ครูใหญ่ถามต่อ

“คิดว่าวันนี้ ดิฉันจะชวนครูฝ่ายปกครองไปดูค่ะ” ครูประจำชั้นบอกเหมือนกับขออนุญาตครูใหญ่

“เมื่อครูให้งานเด็กเสร็จแล้ว เชิญไปได้เลย ไม่ต้องบอกให้อุษณีรู้หรอก” ครูใหญ่สั่ง

“ค่ะ” ครูประจำชั้นรับคำ แล้วเดินเข้าห้องเรียนด้วยความรีบร้อน

เวลาประมาณ ๑๐ นาฬิกาของวันนั้น ครูประจำชั้นของอุษณีกับครูฝ่ายปกครองก็มาถึงที่บ้านของอุษณี เป็นบ้านที่มีสภาพเก่ามาก หลังคาผุจาก บางจุดมุงทะเลลุท้องฟ้า พื้นบ้านเป็นไม้ผุเล็กน้อย ชัดตะ เวลาเหยียบต้องระมัดระวัง เพราะกลัวจะหัก ที่มุมห้องด้านหนึ่ง มีผู้ชายแก่ๆ ร่างผอมนอนซมอยู่ ครูทั้งสองค่อยๆ เดินเข้าไปนั่งข้างๆ พร้อมกับแนะนำตัวเองให้ชายคนนั้นทราบ

“ฉันนอนมาเกือบ ๒ เดือนแล้ว จะลุกขึ้นนั่งก็ไม่ได้” ชายผู้นั้นพูดด้วยเสียงสั่นเครือ ครูทั้งสองนั่งเงียบ

“ฉันช่วยตัวเองไม่ได้ แม่ของอุษณีเขาไปกรีดยาง ถ้าไม่ไปก็ไม่มีเงินใช้ อุษณีต้องรับภาระทางบ้านทุกอย่าง ตั้งแต่หุงอาหาร จนถึงล้าง...” เสียงเงียบขาดไปน้ำตาเริ่มไหลออกมาอาบแก้ม

ครูประจำชั้นกับครูฝ่ายปกครองหันหน้ามามองเหมือนดั่งนัดหมาย
คงเป็นคำตอบที่ดีที่สุดว่า ทำไมอุษณีย์ต้องไปโรงเรียนสาย

“หนูกลับมาแล้วค่ะพ่อ” อุษณีย์ร้องบอกขณะกำลังวิ่งขึ้นบันไดบ้านใน
ตอนเที่ยงของวันนั้น

“เออ... อุษณีย์หรือ วันนี้ครูของเธอมาที่นี่ เขานำขนมมาฝากพ่อด้วย
ช่วยหยิบมาป้อนพ่อหน่อยซิ” พ่อสั่ง

อุษณีย์จัดการแกะขนมออกจากห่อ แล้วนำไปป้อนให้พ่อด้วยความ
ระมัดระวังและความรักที่มีต่อผู้บังเกิดเกล้า

“วันนี้เธอโดนครูตักเตือนอีกใช่ไหม” พ่อถาม

“ไม่เป็นไรหรอกพ่อ หนูผิดเอง” อุษณีย์ตอบ

หลังจากป้อนอาหาร ป้อนน้ำ และเช็ดตัวให้พ่อแล้ว อุษณีย์ก็วิ่งไป
โรงเรียนอีกเพื่อให้ทันเรียนในภาคบ่าย

“เราต้องมีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดาของเรา เมื่อท่านเจ็บไข้
ไม่สบายเราต้องดูแลรักษา” ครูประจำชั้นสอนนักเรียนในห้องที่อุษณีย์กำลัง
นั่งเรียนอยู่

“วันนี้ ครูได้ไปพบกับความเป็นจริงของอุษณีย์ เธอเป็นเด็กดีมาก เธอมี
ความกตัญญูกตเวที เราน่าจะเอาเป็นเยี่ยงอย่าง” ครูประจำชั้นพูดและเล่า
เรื่องต่างๆ ของอุษณีย์ที่ตนเองกับครูฝ่ายปกครองได้ไปประสบมา นักเรียน
ทุกคนที่นั่งอยู่ในห้องปรบมือเสียงดังชมเชยให้แก่อุษณีย์

“ขอบคุณคุณครู ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่เข้าใจ สิ่งที่หนูได้กระทำลงไป ก็
ทำด้วยความรับผิดชอบ ไม่คิดว่าสิ่งนั้นจะเป็นการแสดงถึงความกตัญญูกตเวที
เพราะจำที่ครูเคยสอนได้ว่า อัลลอฮ์ได้ลงโอองการใน อัล-กรุอานว่า

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ

وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

ความว่า “และจงนอบน้อมแก่ท่านทั้งสอง ซึ่งการถ่อมตนเนื่องจากความเมตตา” และจงกล่าวว่า “โอ้อंकอภิบาล โปรดเมตตาท่านทั้งสองประดุจเดียวกับท่านทั้งสองได้ชุบเลี้ยงข้าพเจ้ามาแต่ยามเยาว์วัย”

(สุเราะฮอัล-อิสรอ์ อายะฮที่ ๒๔)

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ความกตัญญูกตเวที เป็นการกระทำความดีต่อบิดามารดาและผู้มีพระคุณด้วยการรับผิดชอบ เอาใจใส่ดูแลท่าน เมื่อยามแก่ชรา และยามเจ็บป่วย ตลอดจนขอพรแก่ท่านในขณะมีชีวิตหรือเมื่อท่านตายแล้ว

ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ขอให้อัลลอฮ์อภัยโทษแก่ทุกคน เช่น ตัวนักเรียนเอง บิดามารดา ผู้อาวุโส ผู้มีพระคุณ ครูอาจารย์ ฯลฯ

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانَا صَغِيرًا وَلِجَمِيعِ

اَلْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ الْاَحْيَاءِ مِنْهُمْ

وَالْاَمْوَاتِ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ความหมาย :

“โอ้ อัลลอฮฺ ขอได้โปรดภัยโทษแก่เรา บิดามารดาของเรา และแผ่ความเมตตากรุณาแก่ท่านทั้งสองดุจเดียวกับที่ท่านทั้งสองได้เมตตากรุณาแก่เราเมื่อเยาว์วัย และได้โปรดภัยโทษแก่พี่น้องมุสลิมทั้งหญิงและชาย ตลอดจนบรรดาผู้ศรัทธาในอัลลอฮฺทั้งหญิงและชายทั้งที่ยังมีชีวิตและที่ได้สิ้นชีวิตไปแล้ว

โอ้ องค์อภิบาลของเรา ขอได้โปรดแผ่ความดีงามแก่เราทั้งในโลกนี้และโลกหน้า และปกป้องพวกเราทุกคนให้แคล้วคลาดจากการลงโทษในนรก”



กิจกรรมท้ายบท

๑. ทำไมอุษณีย์ไปโรงเรียนสาย
๒. ทำไมอุษณีย์ไม่โกรธที่โดนครูตักเตือน
๓. อุษณีย์มีนิสัยอย่างไร
๔. อัล-กุรอาน ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องความกตัญญูว่าอย่างไร
๕. ให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์เรื่องความกตัญญูที่นักเรียนเคยประสบมา
๖. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ขอให้อัลลอฮ์อภัยโทษอย่างน้อย ๑ ครั้ง



บทที่ ๗

ความยุติธรรม



“ของน้องฉันสวยกว่า เธอดูซิสีสดกว่า”

“แต่ฉันว่า รูปนี้สวยกว่า ดูซิมีความหมาย และเส้นคมกว่า ฉันว่ารูปนี้ควรจะได้ที่ ๑”

“ไม่ยอม...เธอดูให้ดีซิ น้องของฉันให้สีดีกว่า แม้จะไม่มี ความหมายมากนักแต่สีสดมากๆ เลย” ฮารุนกับมุซากำลังโต้เถียงเรื่องตัดสินภาพเพราะเด็กทั้งคู่ได้รับมอบหมายจากคุณครูให้คุมและตัดสินการประกวดวาดภาพระบายสีของนักเรียนชั้น ป.๑ ซึ่งผิดกับอะลีและรุชดีที่กำลังปรึกษากันด้วยเหตุผลว่าภาพไหนสวยกว่า

“ฉันว่า เหตุผลที่เธอชี้แจงทั้งหมดนั้นถูก ฉันก็มีความเห็นเหมือนกับเธอ ฉะนั้นเราควรที่จะเลือกภาพนี้เป็นอันดับหนึ่ง” รุชดีพูดกับอะลี หลังจาก

พิจารณาคัดเลือกทุกภาพด้วยความละเอียดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แล้วมอบให้
คุณครูพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

“อะลึกับรุชดี มีเหตุผลอะไรที่เลือกภาพนี้เป็นอันดับที่ ๑” คุณครูถาม

“เราพิจารณาแล้ว ภาพนี้มีความหมาย เส้นและสีสวยกว่าภาพอื่นๆ
ครับ” อะลึตอบ

“แล้วฮารูนกับมุซาล่าทำไมเลือกภาพนี้เป็นภาพที่สวยงามที่สุด” ครูถาม

“เพราะภาพนี้ เป็นของน้องสาวฮารูนเองครับ” มุซาซิงตอบก่อน

“อ้าว... แล้วเธอมีความเห็นอย่างไรละมุซา” ครูถาม

“ผมเห็นว่าภาพที่เลือกเป็นอันดับ ๒ น่าจะได้ที่ ๑ เพราะมีความหมาย
เส้นและสีสวยกว่า” มุซาฟ้องครู

“ฮารูนว่าไง เธอมีเหตุผลอะไรที่ได้เลือกภาพนี้” ครูถามฮารูน

“เพราะเป็นฝีมือของน้องผมเองครับ ผมควรจะให้กำลังใจแก่น้องสาวผม
โอกาสอย่างนี้ไม่ใช่หาได้ง่ายๆ เมื่อมีจังหวะและโอกาสแล้ว ผมควรจะใช้สิทธิ์
อย่างเต็มที่” ฮารูนตอบครู

“เออละ...เออละ ครูเข้าใจเหตุผลของทั้งสองฝ่ายแล้ว ทั้งหมดนี้เป็น
เพราะเรายังไม่เข้าใจเรื่องความยุติธรรม นักเรียนทุกคนจำให้ตึนะ เมื่อเราได้
รับความมอบหมายให้ปฏิบัติงานใดงานหนึ่งแล้ว เราต้องมีความยุติธรรม
ความยุติธรรมหมายถึงการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่ต้องกระทำอย่างมีเหตุผล มี
หลักฐาน อย่างชัดเจน เพราะหากตัดสินใจโดยเอาความคิดเห็นของเราแต่เพียง
ฝ่ายเดียวแล้ว อาจทำให้เกิดความลำเอียงขึ้นได้” ครูอธิบายให้นักเรียนฟัง

“ความยุติธรรม มีผลดีอย่างไรบ้างครับ” อะลึยกมือขึ้นถามครู

“ผลดีของความยุติธรรม ก็คือ ทำให้เราเป็นที่น่าเชื่อถือของคนอื่นๆ
และการตัดสินใจที่มีความยุติธรรม เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง ไม่มีความลำเอียง
ไม่เห็นแก่ตัว หรือการเอา رأดเอาเปรียบกัน” ครูตอบ

“เราจะปฏิบัติให้มีความยุติธรรมได้อย่างไรบ้าง” ฮารูนถาม

“เวลาตัดสินเรื่องอะไรก็ตาม จะต้องมียุติธรรมประกอบเสมอ เราไม่ตัดสินอะไร โดยใช้ความลำเอียงส่วนตัว และข้อสุดท้ายเวลาเราจะตัดสินอะไร ต้องไม่เข้าข้างเพื่อนหรือพวกพ้อง และต้องใช้เหตุผลเป็นเกณฑ์ในการตัดสินทุกครั้ง ดังอัล-กุรอานได้กล่าวไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ
شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ
وَالْأَقْرَبِينَ

(สุเราะฮ์อัน-นิส้า อายะฮ์ที่ ๑๓๕)

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงเป็นผู้ดำรงรักษาความยุติธรรมเป็นพยาน (ต่อความจริง) เพื่ออัลลอฮ์ และแม้ (การเป็นพยานเป็นผลร้าย) ต่อตัวผู้เจ้าเอง หรือพ่อแม่ และญาติสนิท”

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ความยุติธรรมทำให้เกิดการตัดสินที่ถูกต้องไม่มีการเอาเปรียบฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ทุกฝ่าย เราจึงต้องดำรงความยุติธรรมเอาไว้

ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ขอให้ได้รับความโปรดปรานในการแสวงหา
ความรู้

اللَّهُمَّ أَخْرِجْنَا مِنْ ظُلُمَاتِ السُّهُمِ
وَأَكْرِمْنَا بِنُورِ الْفَهْمِ وَافْتَحْ عَلَيْنَا
بِمَعْرِفَتِكَ وَسَهِّلْ لَنَا أَبْوَابَ فَضْلِكَ يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ ขอให้โปรดนำเราออกจากความมืดมนของ
ความไม่รู้จริง โปรดโปรดให้เกียรติเราด้วยรัศมีแห่งความเข้าใจ โปรดเปิด (ใจ)
ให้เราได้รับความรู้ต่าง ๆ ของพระองค์ และโปรดให้เราได้รับความสะดวก
ต่าง ๆ ในการเข้าสู่ประตูแห่งความโปรดปรานของพระองค์ โอ้อู้อหฺร่งเปี่ยมด้วย
ความเมตตากรุณายิ่ง”

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความยุติธรรมคืออะไร
๒. จงบอกผลดีของความยุติธรรม
๓. จงบอกวิธีปฏิบัติตนให้มีความยุติธรรม
๔. จงบอกบทอัล-กุรอานที่กล่าวถึงความยุติธรรม พร้อมด้วยความหมาย
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ขอให้ได้รับความโปรดปรานในการแสวงหาความรู้ คนละ ๑ ครั้ง



บทที่ ๘

ความกล้าหาญ



“ดินะที่เมื่อคืนนี้ ชาวบ้านออกมาทันไม่จันครุอาหมิน คงตายแน่”

“จันว่าพวกโจร มันกล้าจริงๆ นะ ขนาดบ้านครุอาหมิน มันยังมายิงได้ นับประสาอะไรกับชาวบ้านอย่างเรา...” เสียงชาวบ้านซุบซิบ หลังจากเมื่อคืนนี้ มีกลุ่มโจรมายิงบ้านครุอาหมิน เพราะสงสัยว่าครุอาหมินเป็นสายให้ตำรวจ

“แล้วครุอาหมิน เป็นยังไงบ้าง” ชาวบ้านคนหนึ่งถาม

“ไม่เป็นไร เมื่อเช้าเห็นขี่รถไปสถานีตำรวจ สงสัยจะไปแจ้งความ”
ชาวบ้านอีกคนหนึ่งตอบ

“เขาโกรธอะไรครุอาหมินนักหนา ถึงได้ทำถึงขนาดนั้น” ชาวบ้านที่
ร่วมวงอีกคนหนึ่งถาม

“คงเพราะแกห้ามเด็กๆ และเยาวชนในหมู่บ้าน ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับ

สิ่งเสพติด บางทีอาจจะขัดผลประโยชน์ของใครสักคนหนึ่ง จึงคิดกำจัดเสีย”
ชาวบ้านคนเดิมตอบ

“ฉันว่าครูชีกล้ำกว่า ยอมเสียสละทุกอย่าง เพื่อให้เยาวชนปลอดภัยจาก
สิ่งเสพติด ทั้งๆ ที่ครูน่าจะสอนเฉพาะในโรงเรียน แต่ที่ไหนได้ ครูยังตาม
สอนพวกศิษย์เก่าที่จบไปแล้วหลายปี เพื่อให้รู้ถึงภัยอันตรายของสิ่งเสพติด”
ชาวบ้านอีกคนหนึ่งเถียงขึ้นพร้อมกับบอกเหตุผลของครูอาหมื่น

“แกว่าครูอาหมื่นล้ำกว่า กล้าอย่างไร” ชาวบ้านคนเดิมถาม

“กล้าอย่างมีเหตุผล กล้าในสิ่งที่ถูกต้อง”

“แล้วโจรที่มาแย่งกล้าไหม”

“โจรไม่ได้กล้าหอก เพราะมันมากเกินไปหลายคน และมันกระทำในสิ่งที่ผิด
ผิดทั้งกฎหมาย ผิดทั้งกฎจริยธรรม แล้วยังจะบอกว่าโจรกล้าได้อย่างไร”
ผู้ตอบให้เหตุผล

“นั่น ครูอาหมื่น ออกมาแล้ว” ชาวบ้านทุกคนที่ยืนสนทนาหันไปทาง
เสียงของรถมอเตอร์ไซด์คันเก่าๆ ซึ่งมีชายร่างกำยำ ผิวดำแดง ขับมาด้วย
หน้าตาที่ไม่ค่อยจะสดชื่นนัก

“ผมไปแจ้งความที่โรงพัก” ครูอาหมื่นตอบ หลังจากที่ดับเครื่องยนต์โดย
ไม่ต้องมีคำถาม

“เป็นพวกไหนล่ะครูที่มาแย่งเมื่อคืนนี้” ชาวบ้านคนหนึ่งถาม

“สงสัยเป็นพวกวัยรุ่นนิตติยา เพราะเมื่อวานนี้ ผมไปห้ามให้เขาเลิกเสพ
และค้ายาเสพติด ปรากฏว่าพวกเขาไม่พอใจ และอาฆาตผมอย่างแรง”
ครูอาหมื่นตอบ

“แล้วครูไม่กลัวหรือ” ชาวบ้านถาม

“กลัวอะไร ความเป็นความตายเป็นเรื่องของอัลลอฮ์ เมื่อเขาทำผิด
เราก็ต้องตักเตือน เราไม่เคยคิดอาฆาตพยาบาทเขาเลย เราต้องการให้พวก
เขามีอนาคตที่ดีกว่านี้” ครูอาหมื่นตอบ พร้อมกับยกมือขึ้นปาดเหงื่อที่ไหลออกมา

“แล้วครูไปแจ้งตำรวจว่าอย่างไร” ชาวบ้านถาม

“ผมก็ไปแจ้งว่า เมื่อคืนมีคนมายิงที่บ้าน ก็แค่นั้น ไม่ได้บอกว่าเป็นใครพวกไหน” ครูอามีนตอบสั้นๆ

“แล้วตำรวจเขาว่าอย่างไรบ้าง” ชาวบ้านคนเดิมถาม

“ตำรวจก็ลงบันทึกประจำวัน ไม่ได้สอบสวนมากนัก เพราะผมเองก็ไม่ทราบว่าเป็นฝีมือของพวกไหน” ครูอามีนตอบ

“แล้วครูจะหยุดการคัดค้านเรื่องยาเสพติดหรือไม่” ชาวบ้านอีกคนหนึ่งถาม

“จะหยุดได้อย่างไร มันเป็นหน้าที่ของเราทุกคน ถ้าเราร่วมมือร่วมพลังกันทั้งหมู่บ้าน พวกนั้นก็อยู่ไม่ได้ และในที่สุด ก็ต้องกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี” ครูอามีนอธิบาย

“ฉันขอสนับสนุนด้วยคน” ชาวบ้านพูดสนับสนุนครู

“ผมด้วย...ผมด้วย” ชาวบ้านหลายคนสนับสนุน

“ขอบคุณมาก... ต่อไปนี้เราจะร่วมมือกันกำจัดสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายให้พ้นจากหมู่บ้านของเรา อัลลอฮ์ย่อมเข้าข้างคนดีเสมอ” ครูอามีนให้กำลังใจก่อนที่จะแยกย้ายกันไป

หลายวันต่อมา ที่บ้านพักของครูอามีน

“ครูครับ ผมมาขอโทษครู เมื่อวันก่อนผมเป็นคนที่มายิงบ้านครูเพราะครูขัดผลประโยชน์ของผม ขณะนี้ผมสำนึกทุกอย่างแล้ว ผมผิดมาก ผมสมควรได้รับการลงโทษ” เป็นเสียงของเกาะมะรุตดิน อดีตเคยเป็นลูกศิษย์ของครูอามีน แต่ชีวิตได้หันเหไปติดและค้ายาเสพติด พุดปนสะอื้นต่อหน้าครู

“ไม่เป็นไรหรอก อัลลอฮ์ย่อมให้อภัยผู้สำนึกผิดเสมอ ครูยกโทษให้เธอหมดทุกอย่าง” ครูอามีนตอบพร้อมกับยื่นมือลูบศีรษะลูกศิษย์เบาๆ

“ต่อไปนี้ผมจะเป็นคนดี ผมจะเลิกเสพและเลิกค้าสิ่งเสพติดทั้งหมด ทุกวันนี้ชาวบ้านทุกคนรังเกียจผม ไม่มีใครคบค้าสมาคมกับผม” เกาะมะรุตดินหยุดพูด แล้วเอามือเช็ดน้ำตาที่ไหลอาบแก้ม

“แค่นี้ก็นับว่าเธอได้รับการลงโทษร้ายแรงแล้ว ต่อไปนี้เธอต้องกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี ครูรับรองว่า ทุกคนเขายังรักเธอและสังคมที่นี่ยินดีต้อนรับคนดีเสมอ” ครูอามีนตอบ และให้กำลังใจ

“เป็นเพราะความกล้าของครูแท้ๆ ที่ห้ามผม คนอื่นไม่มีใครกล้าห้ามผม เพราะเขาไม่อย่างมีเรื่องกับผม” เกาะมะรุดดีนพูด

“กล้าในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าในสิ่งที่เป็นโยบายต่อผู้อื่นและสังคมย่อมเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ ดังหะดีษได้กล่าวไว้

ความว่า “ท่านรَسُولุลลอฮฺ ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้น เป็นมนุษย์ที่ดียิ่งเป็นคนใจบุญที่สุด และเป็นคนที่กล้าหาญมาก”

แล้วทั้งคู่ก็สวมกอดด้วยความสุขซึ่ง

นักเรียนควรจำไว้ว่า

ความกล้าหาญ ต้องเป็นความกล้าหาญในการกระทำสิ่งที่ถูกต้องเท่านั้น การกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องจะไม่ถูกยกย่องว่าเป็นผู้กล้าหาญ

ฝึกอ่านและขอดุอาห์เมื่อเข้าพักในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน เช่น โรงแรม ห้องพัก ฯลฯ

أَعُوذُ بِكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ *

ความหมาย :

“ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ด้วยถ้อยคำของพระองค์ที่สมบูรณ์จากความชั่วร้ายที่พระองค์ได้บังเกิดมันขึ้นมา”

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความกล้าหาญคืออะไร
๒. เราควรแสดงความกล้าหาญในโอกาสใด
๓. ถ้านักเรียนเป็นครูอามินนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด
๔. อัล-หะดีษได้กล่าวเกี่ยวกับความกล้าหาญว่าอย่างไร
๕. ให้นักเรียนยกตัวอย่างเรื่องความกล้าหาญที่เคยปฏิบัติ
๖. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์เมื่ออยู่ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย คนละ
๑ ครั้ง



บทที่ ๙

การรักษาสาธารณสมบัติ



“สาธารณสมบัติ คืออะไร ใครตอบได้” ครูอุษมานถามนักเรียน

“คือสมบัติที่เป็นของกลางครับ” อะลีตอบ

“คือสมบัติที่ทุกคนเป็นเจ้าของครับ” ฮารูนตอบ

“คือสมบัติส่วนรวมที่ทุกคนมีสิทธิ์ใช้เท่าๆ กันค่ะ” อามินะฮุดตอบ

“ถูกต้อง ที่นักเรียนตอบมาทั้งหมดนั้นถูกต้อง จ้ะ ใครทราบบ้างไหมว่า
สาธารณสมบัติที่มีอยู่ในตำบลของเราได้แก่อะไรบ้าง” ครูถามต่อ

“ได้แก่โรงเรียน สถานีอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบลครับ” อะลี
ตอบก่อนเพื่อน

“มีอะไรอีกไหม” ครูอุษมานถาม

“มีมัสญิดและกูโบรครับ” อะละวีตอบ

“ใช่.... มัสญิด กูโบร รวมทั้งสถานี่ตำรวจ สนามเด็กเล่น ในตัวเมือง
ก็มีที่ว่าการอำเภอ ศาลากลางจังหวัด สถานที่ราชการต่างๆ และสวนสาธารณะ”
ครูอุษมานอธิบาย

“เราจะรักษาสาธารณสมบัติได้อย่างไรบ้าง” ครูถาม

“เราต้องดูแลรักษาความสะอาด ไม่ขีดเขียนตามฝาผนังต่างๆ” อะลี
ตอบ

“เราต้องปิดกวาด เช็ดถู ดายหญ้า และช่วยกันรดน้ำต้นไม้ครับ” อะละวี
ตอบเพิ่ม

“ถูกต้อง สาธารณสมบัติเป็นสมบัติของเราทุกคน ทุกคนมีสิทธิ์ใช้
ประโยชน์เท่าๆ กัน ฉะนั้นเราจะต้องรักและหวงแหนไม่ดูดาบ ถ้ามีโอกาสแล้ว
ต้องช่วยกันดูแลรักษาให้คงอยู่ตลอดไป” ครูอุษมานกล่าวทิ้งท้าย

นักเรียนควรจำไว้ว่า

สาธารณสมบัติ เป็นสมบัติของส่วนรวม ทุกคนมีสิทธิ์ใช้ประโยชน์
และทุกคนมีหน้าที่รักษาดูแลสาธารณสมบัติให้คงอยู่และใช้ประโยชน์ไป
ได้นานๆ

ฝึกอ่านและขอดุอาห์เมื่ออยู่ในภาวะที่กระวนกระวายจิตใจไม่สงบ ความ
คิด ฟุ้งซ่าน นอนไม่หลับเพราะจิตใจว้าวุ่น ฯลฯ

اللَّهُمَّ غَارَتِ النُّجُومُ وَهَدَأَتِ الْعُيُونُ
وَأَنْتَ حَيٌّ قَيُّومٌ أَهْدِيْ لَيْلِيْ وَأَنْمِ عَيْنِيْ *

ความหมาย :

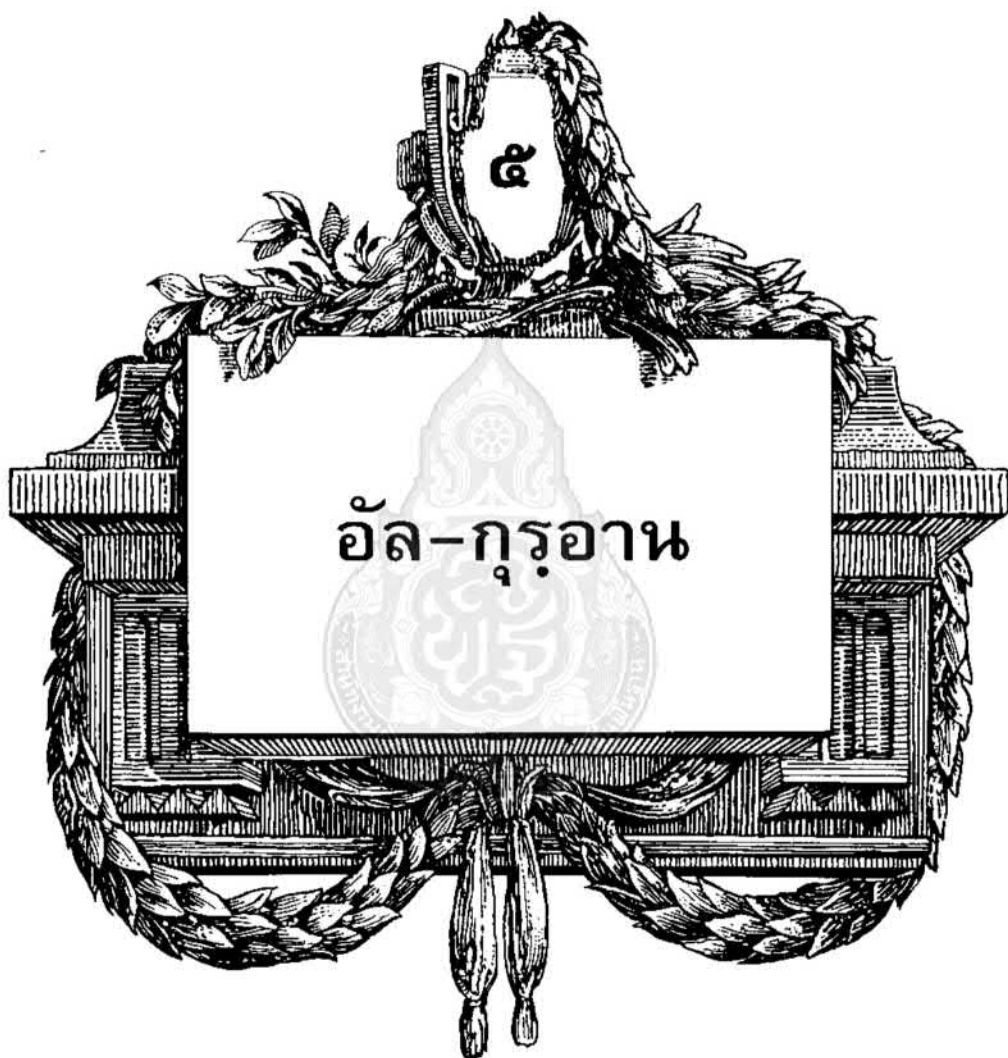
“โอ้อัลลอฮฺ (ในขณะที) ดวงดาวได้พักแสง (ไม่สว่างไสว)
ดวงตาได้สงบนิ่ง แต่พระองค์ยังเป็นและดำรงอยู่ ได้โปรดให้คืนนี้ของฉันเงียบสงบ
และได้โปรดให้ดวงตาของฉันได้หลับลง (อย่างสุขสบาย)”



กิจกรรมท้ายบท

๑. สาธารณสมบัติคืออะไร
๒. สาธารณสมบัติมีอะไรบ้าง
๓. เราจะรักษาสาธารณสมบัติได้อย่างไร
๔. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์เมื่อจิตใจกระวนกระวายคนละ ๑ ครั้ง

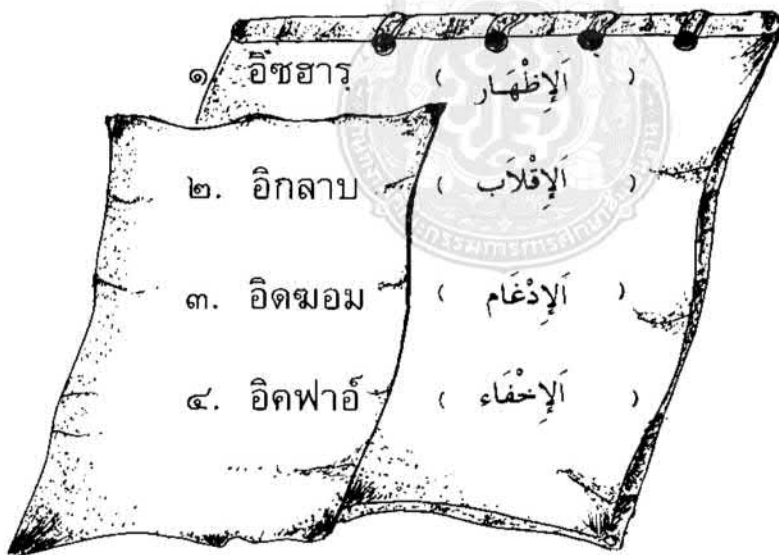




บทที่ ๑

การอ่าน “nun” สากินะฮฺ (ْ) และ ตันวิน (ِ – ُ)

คำหรือพยางค์ที่มี “nun” สากินะฮฺ (ْ) คือพยัญชนะ “nun” ที่มีเครื่องหมายสุกุน คำหรือพยางค์ที่มีตันวิน (ِ – ُ) เมื่อพบพยัญชนะต่างๆ ทำให้เกิดหลักการอ่าน ๔ แบบ คือ



กิจกรรมท้ายบท

๑. คำหรือพยางค์ที่มีnun sakina (نْ) หรือตันวิน (ـُْ) เมื่อพบกับพยัญชนะต่างๆ ทำให้เกิดหลักการอ่านกี่แบบ อะไรบ้าง
๒. ให้นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำต่อไปนี้



บทที่ ๒

อิซฮาร (إِظْهَارُ)

อิซฮาร คือ การอ่านออกเสียงให้ชัดเจนโดยนูนสาकिनะฮ์หรือตันวินพบกับพยัญชนะอิซฮารต้องอ่านออกเสียงนูนหรือตันวินให้ชัดเจนโดยไม่หน่วงเสียง

พยัญชนะอิซฮารมี ๖ ตัว คือ ه ع خ ح غ ء

ในขณะที่เราอ่านอัล-กุรอาน เมื่อพบคำหรือพยางค์ที่มีนูนสาकिनะฮ์หรือตันวินต้องอ่านให้ชัดเจนโดยไม่หน่วงเสียง เช่น

พยัญชนะอิซฮาร	ตันวินพบกับพยัญชนะอิซฮาร	เมื่อพบกับ นูน พยัญชนะอิซฮาร
ء	رَسُولٌ أَمِينٌ	مِّنْ أَمَنَ
غ	عَزِيزٌ غَفُورٌ	مِّنْ غِلَ
ح	غَفُورٌ حَلِيمٌ	يَنْحِتُونَ
خ	قِرْدَةٌ خَاشِعِينَ	مِّنْ خَيْرِ

พยัญชนะอิซฮาร	ต้นวินพบกับพยัญชนะอิซฮาร	เมื่อพบกับพยัญชนะอิซฮาร
ع	سَمِيعٌ عَلِيمٌ	مِنْ عِلْمٍ
هـ	سَلَامٌ هِيَ	مِنْ هَادٍ



กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนอ่านและเขียนพร้อมบอกพยัญชนะอิซฮารจากคำต่อไปนี้

سَلَامٌ هِيَ عَزِيزٌ غَفُورٌ غَفُورٌ حَلِيمٌ مِنْ عِلْمٍ رَسُولٌ أَمِينٌ

๒. ให้นักเรียนอ่านคำต่อไปนี้ตามกฎของอิซฮาร

سَلَامٌ هِيَ مِنْ خَيْرٍ مِنْ غِلٍّ مِنْ هَادٍ
قِرْدَةٌ خَاشِعِينَ مَنْ أَمَنَ

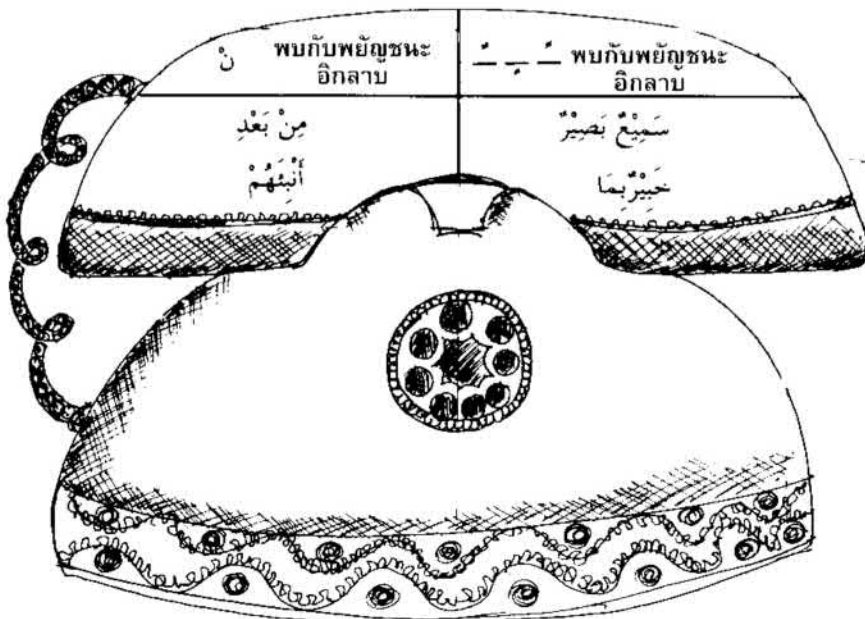
บทที่ ๓

อิกลาบ (اِقْلَابٌ)

อิกลาบ หมายถึง การเปลี่ยนจากเสียงของพยัญชนะหนึ่งไปเป็นเสียงของพยัญชนะอื่น เช่น مِنْ بَعْدِ

พยัญชนะอิกลาบ มีตัวเดียวคือ บ

คำหรือพยางค์ที่มี “nun” ลากินะฮฺ หรือคำที่มีตันวิน เมื่อพบกับพยัญชนะอิกลาบต้องเปลี่ยนเสียงของพยัญชนะ “nun” หรือตันวินนั้นให้เป็นเสียงของพยัญชนะ ใ ก่อนที่จะออกเสียงพยัญชนะ บ และต้องอ่านให้มีการหน่วงเสียง เช่น



กิจกรรมท้ายบท

๑. อิกลาบ หมายถึงการอ่านในลักษณะใด
๒. พยัญชนะอิกลาบมีกี่คำ อะไรบ้าง
๓. คำใดต่อไปนี้เป็น การอ่านตามกฎของอิกลาบ

مَنْ يَشَاءُ مَنْ يَقُولُ مَنْ بَعْدَ مَنْ آمَنَ

๔. คำว่า مَنْ بَعْدَ ทำไมต้องอ่านตามกฎของอิกลาบ



บทที่ ๔

อิติหมอม (الإِذْغَامُ)

อิติหมอม หมายถึง การกล้ำเสียงพยัญชนะ (ڤ) หรือต้นวินให้เป็นเสียงเดียวกันกับพยัญชนะอิติหมอม

พยัญชนะอิติหมอมมี ๖ ตัว คือ ر ل ن م و ی

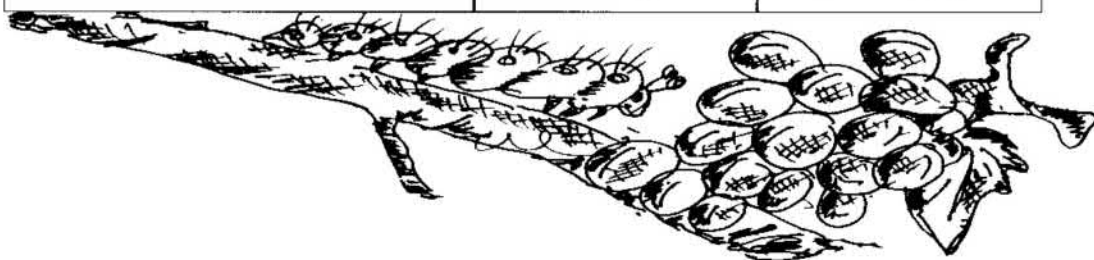
อิติหมอมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. الإِذْغَامُ بِغْنَةٍ คือ อิติหมอมที่ต้องหน่วงเสียงในขณะที่อ่าน

พยัญชนะอิติหมอมที่ต้องหน่วงเสียงมี ๔ ตัว คือ م ن و ی

ตัวอย่าง

พยัญชนะอิติหมอมที่ต้องหน่วงเสียง	ในกรณี "นูน" สากินะฮฺ	ในกรณีต้นวิน
م	مِنْ مَالٍ	صَحْفًا مُطَهَّرَةً
ن	مِمَّنْ مَنَعَ	رَسُولٍ مِنَ اللَّهِ
ن	لَنْ نَغْفِرَ	وَحِطَّةً نَغْفِرُ لَكُمْ
ن	مِنْ نَذِيرٍ	يَوْمَ مَعِذِنَا عَمَةٍ
و	مِنْ وَلِيِّ	جَنَاتٍ وَعُيُونٍ
و	مِنْ وَرَائِهِمْ	هُدًى وَرَحْمَةً
ی	أَنْ يَقُولُوا	لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
ی	مَنْ يَشَاءُ	يَوْمَ مَعِذِنَا يَصُدُّرُ

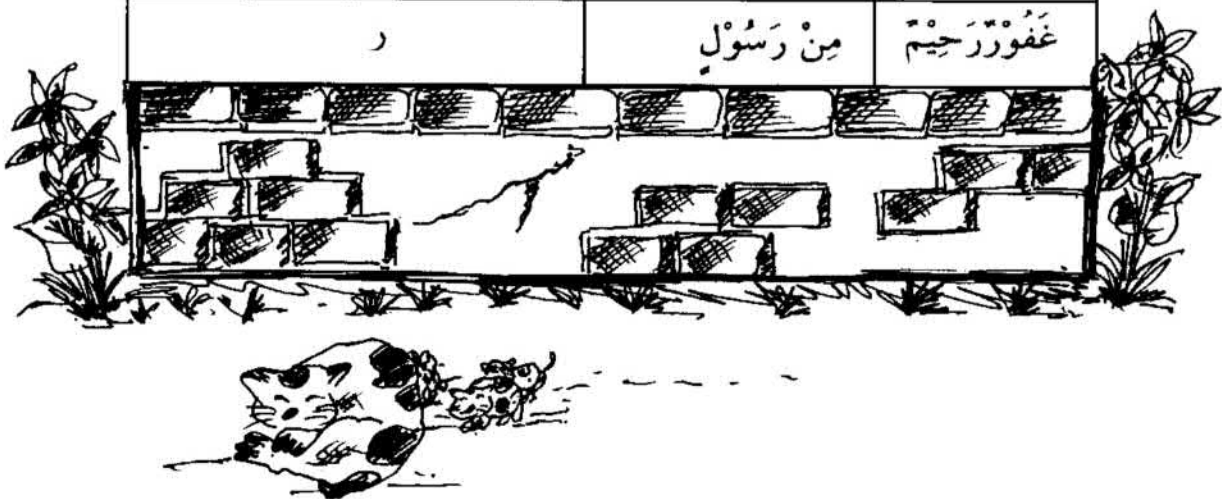


การอ่านแบบอิดฆอมนี้เฉพาะในกรณี ِ พบกับพยัญชนะอิดฆอมใน
อีกคำหนึ่งเท่านั้น เช่น مَنْ يَقُولُ คือ مَنْ คำหนึ่ง يَقُولُ คำหนึ่ง
แต่ถ้า ِ พบกับพยัญชนะอิดฆอมซึ่งอยู่ในคำเดียวกัน จะอ่านแบบอิดฆอม
ไม่ได้แต่ต้องอ่านอิซฮารุ คือ อ่านสะกดเสียง “นูน” สากินะฮฺให้ชัดเจน เช่น

بُنْيَانٌ دُنْيَا قِنْوَانٌ صِنْوَانٌ

๒. الإِدْغَامُ بِالْغَنَةِ คือ อิดฆอมที่ไม่ต้องมีการหน่วงเสียงในขณะอ่าน
พยัญชนะอิดฆอมที่ไม่ต้องหน่วงเสียงมี ๒ ตัว คือ ل ر
ตัวอย่าง

พยัญชนะอิดฆอมที่ไม่ต้องหน่วงเสียง	ในกรณี “นูน” สากินะฮฺ	ในกรณีตันวิน
ل	فَإِنْ لَمْ	هُدًى لِلْمُتَّقِينَ
ل	وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ
ر	مِنْ رَبِّهِمْ	عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ
ر	مِنْ رَسُولٍ	غَفُورٍ رَحِيمٍ



กิจกรรมท้ายบท

๑. อัดขอมหมายถึงการอ่านในลักษณะใด
๒. พยัญชนะอัดขอมมีกี่ตัว อะไรบ้าง
๓. พยัญชนะอัดขอมบิลาฆุนนะฮฺ (อัดขอมที่ไม่ต้องหน่วงเสียง) มีกี่คำ อะไรบ้าง
๔. กฎของอัดขอมแบ่งออกเป็นกี่ประเภท
๕. พยัญชนะอัดขอมบิฆุนนะฮฺ (อัดขอมที่ต้องหน่วงเสียง) มีกี่ตัว อะไรบ้าง
๖. ฝึกอ่านคำต่อไปนี้ตามกฎของอัดขอมเฉพาะคำที่มีพยัญชนะอัดขอม





อิคฟาล์ (الإِخْفَاءُ)

อิคฟาล์ หมายถึง การออกเสียงในลักษณะก้ำกึ่งระหว่างอิซฮารุกับอิตหมอม โดยไม่เน้นเสียงอิซฮารุและอิตหมอมแต่ยังคงหน่วงเสียง ڤ

พยัญชนะอิคฟาล์ มี ๑๕ ตัว

ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك

ตัวอย่าง

พยัญชนะอิคฟาล์	“นูหฺ” สากินะฮฺเมื่อ พบพยัญชนะอิคฟาล์ ที่อยู่ในคำเดียวกัน	“นูหฺ” สากินะฮฺเมื่อ พบพยัญชนะอิคฟาล์ ที่อยู่ในคำอื่น	ต้นวิน
ت	أَنْتُمْ	لَنْ تَنَالُوا	نِعْمَةٌ تُحْزَى
ث	مَنْشُورًا	مِنْ ثَمَرَةٍ	مَاءٌ ثَجَّاجًا
د	أَنْدَادًا	مِنْ دُونِهِ	دَكَّادًا
ذ	مُنْذِرٌ	مَنْ ذَا الَّذِي	نَارًا إِذَا تَ لَهَبٍ
ز	أَنْزَلَ	مِنْ زُقُومٍ	يَوْمَ مَعْدِ زُرْقًا
س	إِنْسٍ	مِنْ سُوءٍ	بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
ش	أَنْشَاءَكُمْ	مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ	لِنَفْسٍ شَيْئًا
ص	يَنْصُرُونَ	عَنْ صَلَاتِهِمْ	صَفَافًا

พยัญชนะฮิคฟาร์	“nun” สากินะฮุเมื่อ พบพยัญชนะฮิคฟาร์ ที่อยู่ในคำเดียวกัน	“nun” สากินะฮุเมื่อ พบพยัญชนะฮิคฟาร์ ที่อยู่ในคำอื่น	ต้นวัน
ض	مَنْصُودٌ	مِنْ ضَرِيعٍ	عَذَابًا ضِعْفًا
ط	يَنْطِقُونَ	مَنْ طَعَى	شَرَابًا طَهُورًا
ظ	يَنْظُرُونَ	مِنْ ظَهِيرٍ	قَوْمًا ظَالِمِينَ
ف	يُنْفِقُونَ	مِنْ فِتْنَةٍ	كِتَابًا فَذَرُوقُوا
ق	يَنْقُضُونَ	مِنْ قَرَارٍ	كُتِبَ قِيمَةٌ
ك	مِنْكُمْ	مَنْ كَانَ	كِرَامًا كَاتِبِينَ
ج	نُنَجِّي	إِنْ جَاءَكُمْ	حَبَابًا جَمًّا



กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนเลือกคำใดที่อ่านตามกฎของอิคฟาล์

صَفَّا صَفًّا يَنْجِتُونَ عَنْ صَلَاتِهِمْ غُفُورٌ حَلِيمٌ
رَسُولٌ آمِينَ مَنْضُودٌ عَزِيزٌ غُفُورٌ يَنْطِقُونَ

๒. ให้นักเรียนเลือกคำต่อไปนี้ว่าพยัญชนะใดที่เป็นพยัญชนะอิคฟาล์

ا ب ت ث ج ح خ د ذ
ر ز س ش ص ض ط ظ
ع غ ف ق ك ل م ن و هـ
 لا ء ي

บทที่ ๖

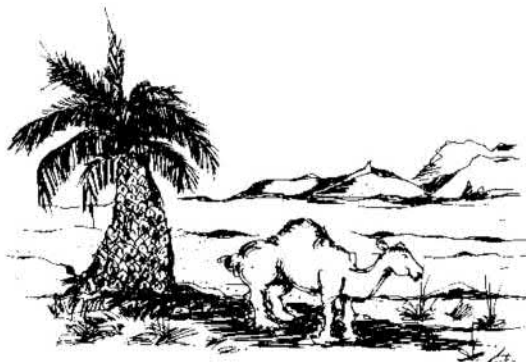
การอ่านตามกฎของมีมที่มีเครื่องหมายสุกุน

กฎของมีมที่มีเครื่องหมายสุกุน (ٴ) แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

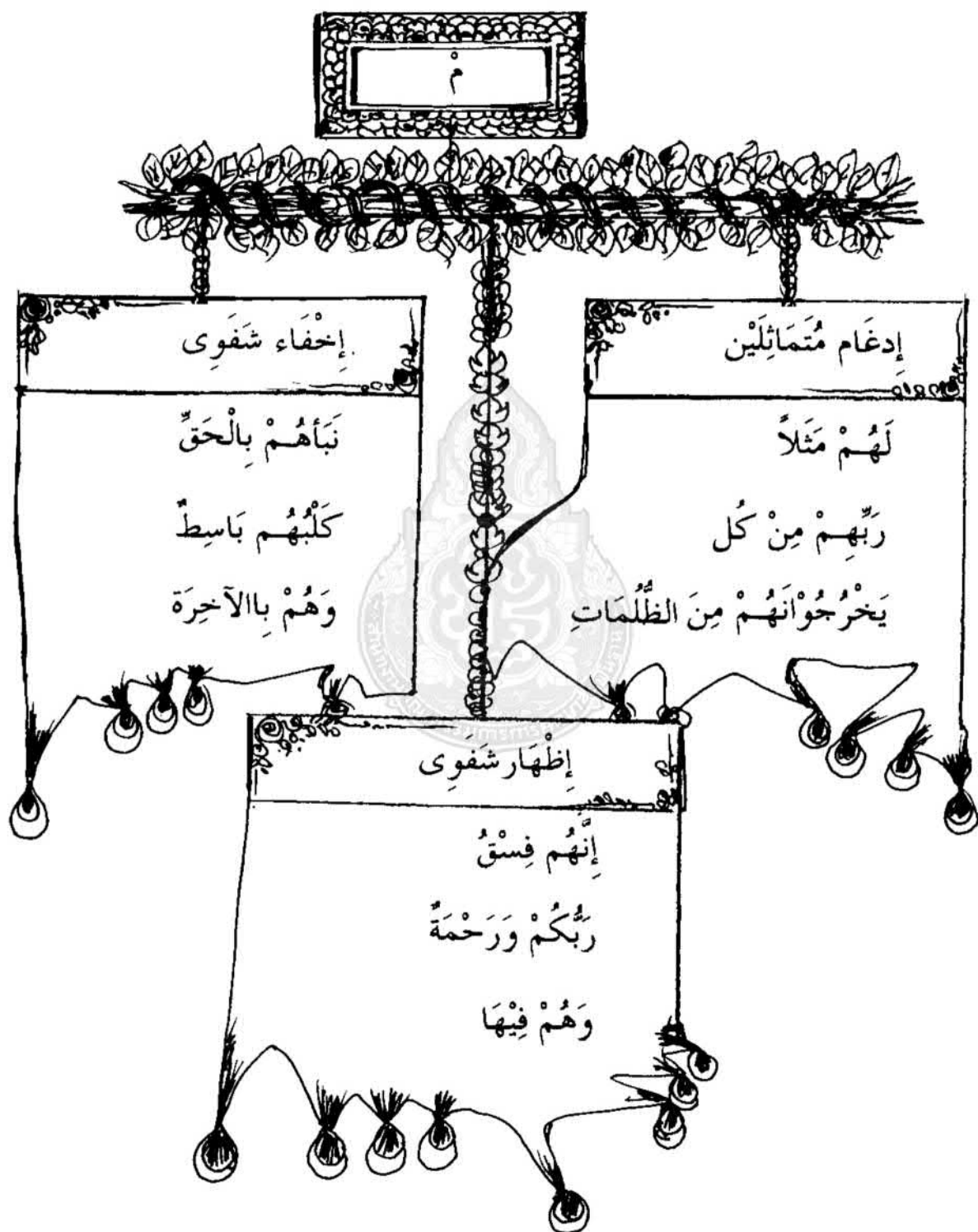
๑. **إِدْغَامٌ مُتَمَاتِلَيْنِ** คือ คำที่มีมีมสุกุน (ٴ) พบกับอักษร ٴ เวลาอ่าน ต้องให้มีการหน่วงเสียงและให้เป็นไปตามกฎของอิติฉอม เช่น **لَهُمْ مَثَلًا**
رَبُّهُمْ مِنْ كُلِّ

๒. **إِخْفَاءٌ شَفَوِي** คำที่มีมีมสุกุนพบกับอักษร ٴ เวลาอ่าน ต้องให้มีการหน่วงเสียงเหมือนกัน และใช้ริมฝีปากประกอบให้เป็นไปตามกฎของอิติฟาอ์ เช่น **نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ**

๓. **أُظْهَارٌ شَفَوِي** คือคำที่มีมีมสุกุน พบกับอักษรต่างๆ นอกจากอักษร ٴ และ ٴ เวลาอ่าน ไม่มีการหน่วงเสียง แต่ใช้ริมฝีปากประกอบให้เป็นไปตามกฎของอิติฮารุ เช่น **لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ أَنَّهُمْ فَسَقُوا**



กฎของมีมสุกุน



กิจกรรมทำยบบท

๑. ให้นักเรียนฝึกอ่านคำตามกฎของมีมต่อไปนี้โดยเน้นเสียงที่ขีดเส้นใต้

إِدْغَامُ مُتَمَاتِلَيْنِ

يَخْرُجُونَهُمْ <u>مِنْ</u> الظُّلُمَاتِ	وَمَالَهُمْ <u>مِنْ</u> نَاصِرِينَ	مِنْ أَمْرٍ كُمْ مِرْفَقًا
--	------------------------------------	----------------------------

إِخْفَاءُ شَفَوِي

نَبَأَهُمْ <u>بِ</u> الْحَقِّ	فَأَصْبَحْتُمْ <u>بِ</u> نِعْمَتِهِ	كَلْبُهُمْ <u>بِ</u> أَسِطٍ
-------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

إِظْهَارُ شَفَوِي

إِنَّهُمْ <u>فِ</u> سُقٍ	لَهُمْ <u>فِ</u> الْآخِرَةِ	عَلَيْهِمْ <u>وَلَا</u> الضَّالِّينَ
--------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

๒. ให้นักเรียนฝึกอ่านคำต่อไปนี้ให้ตรงกับกฎการอ่านที่กำหนดทางขวามือ

رَبُّكُمْ وَرَحْمَةٌ

مِنْ أَمْرِكُمْ وَرَحْمَةٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ

وَمَالَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

كَلْبُهُمْ بَاسِطٌ

إِدْغَامُ مُتَمَاتِلَيْنِ

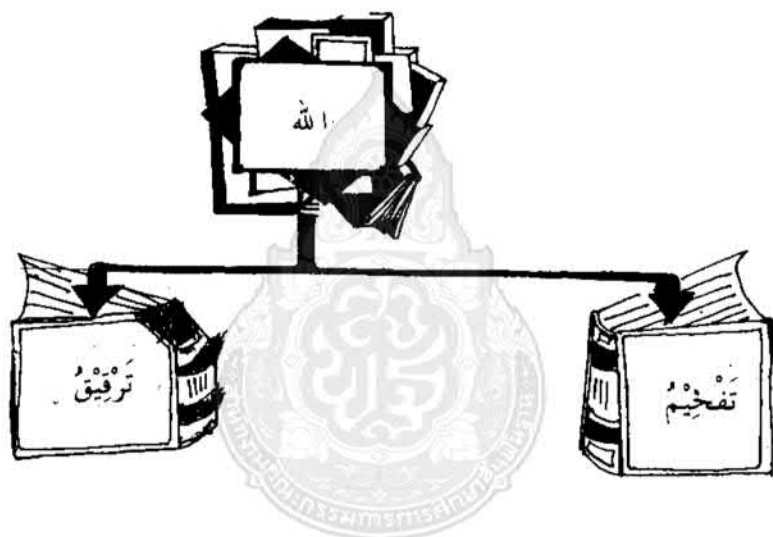
إِخْفَاءُ شَفَوِي

إِظْهَارُ شَفَوِي

บทที่ ๗

กฎเกี่ยวกับการอ่านคำว่า اللهُ

กฎเกี่ยวกับการอ่านคำว่า اللهُ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้



๑. ตีฟคิม (تَفْخِيمُ) หมายถึง การอ่านคำ اللهُ ในลักษณะที่อ่านออกเสียงหนัก เมื่อคำว่า اللهُ ถูกนำหน้าด้วยพยัญชนะที่มีเครื่องหมายฮอมมะฮฺ (ْ) และเครื่องหมาย ฟัตหะฮฺ (َ) เช่น اللهُ رَسُوْلُ اللهِ

๒. ตัรกีก (تَرْفِيقُ) หมายถึง การอ่านคำว่า اللهُ ในลักษณะที่อ่านออกเสียงเบา เมื่อคำว่า اللهُ ถูกนำหน้าด้วยพยัญชนะที่มีเครื่องหมายกัสเราะฮฺ (ِ) เช่น اَعُوْذُ بِاللّٰهِ

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนฝึกอ่านคำ **الله** ตามลักษณะการอ่านของแต่ละประเภท
ดังนี้

تَرْقِيقُ	تَفْخِيمُ
بِسْمِ اللَّهِ أَعُوذُ بِاللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ	إِنَّ اللَّهَ رَسُولُ اللَّهِ شَهِدَ اللَّهُ رَحْمَةُ اللَّهِ

๒. ให้นักเรียนบอกประเภทการอ่าน คำว่า อัลลอฮ์ จากคำต่อไปนี้ว่า
เป็นการอ่านในลักษณะของตัฟศีม หรือตริกีก

إِنَّ اللَّهَ أَعُوذُ بِاللَّهِ رَسُولُ اللَّهِ
 نِعْمَةُ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ شَهِدَ اللَّهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

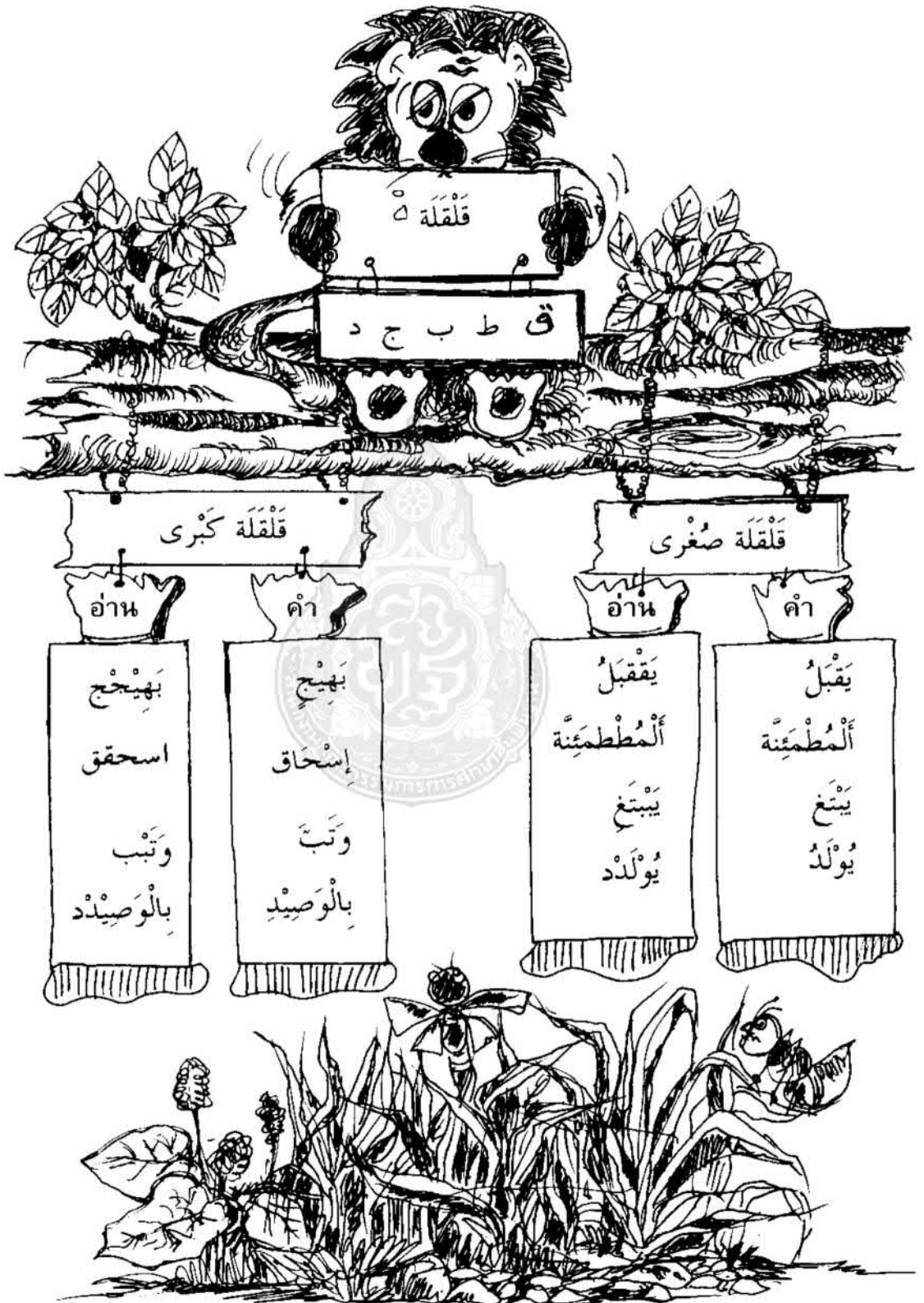


กฎเกี่ยวกับการอ่านอักษรกอลเกาะละฮ์

อักษรกอลเกาะละฮ์ หมายถึงอักษรเสียงสะท้อน ณ แหล่งกำเนิดของเสียง
อักษรกอลเกาะละฮ์ มี ๕ ตัว คือ **ด ج ب ط ق**
อักษรกอลเกาะละฮ์แบ่งออกเป็น ๒ ประการ คือ

๑. กอลเกาะละฮ์ ซุบรอ (قَلَقَلَة صُغْرَى) คืออักษรกอลเกาะละฮ์ทั้ง ๕ ตัว
นี้ตายมาแต่เดิม เช่น يَقْطَعُونَ

๒. กอลเกาะละฮ์ กุบรอ (قَلَقَلَة كُبْرَى) คือ อักษรกอลเกาะละฮ์ทั้ง ๕ ตัวนี้
เพ็งตายในเมื่อวะก็อฟ (หยุด) เช่น خَلَّاق



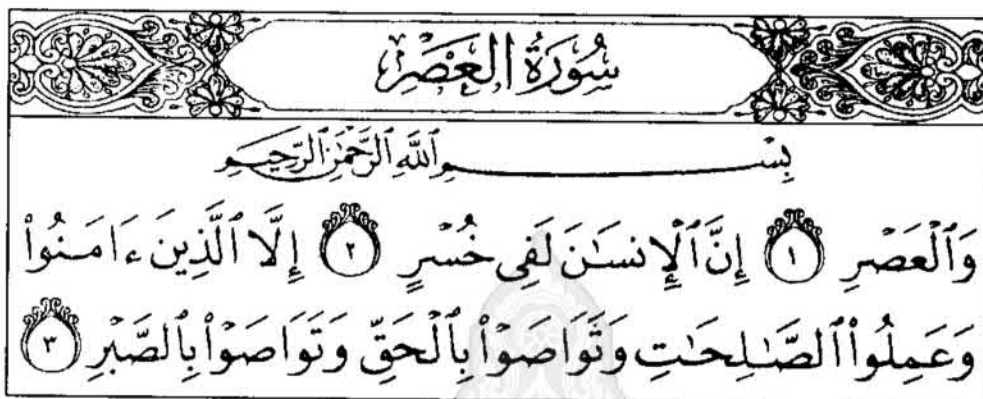
กิจกรรมทำยบบท

ให้นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำต่อไปนี้

قَلَقَلَهُ صُغْرَى	قَلَقَلَهُ كُبْرَى
يَقْبَلُ	يُولَدُ
الْمُطْمَئِنَّةَ	إِسْحَاقَ
يَبْتَغِ	بِالْوَصِيدِ

บทที่ ๙

สุเราะฮ์อัล-อัสร



แปลความ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ในพระนามแห่งอัลลอฮ์ ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความเมตตา ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความกรุณา

๑. وَالْعَصْرِ

ขอยืนยันกับกาลเวลา

๒. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

แท้จริงมวลมนุษย์อยู่ในความขาดทุน

๓. إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

ยกเว้นบรรดาผู้มีศรัทธา และประพฤติแต่ความดีงาม

๔. تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

และพวกเขาตักเตือนกันในสัจธรรม และพวกเขาตักเตือนกันใน
ขันติธรรม

สรุป

สุเราะฮ์นี้มีใจความพอสรุปได้ว่า มนุษย์ทุกคนอยู่ในความขาดทุน
เว้นแต่ผู้ที่มีลักษณะ ๔ ประการ คือ

๑. ผู้ที่มีความศรัทธาในอัลลอฮ์
๒. ผู้ที่ทำความดีตามแนวทางของอัลลอฮ์
๓. ผู้ที่ตักเตือนกันในสิ่งที่เป็นสัจธรรม
๔. ผู้ที่ตักเตือนกันให้มีความอดทน

กิจกรรมท้ายบท

๑. อัล-อัครฺ แปลว่าอะไร
๒. ในซูเราะฮ์อัล-อัครฺ อัลลอฮ์ตักเตือนเราเกี่ยวกับเรื่องอะไร
๓. เราจะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเรา และสังคมอย่างใดบ้าง
๔. ให้นักเรียนบอกหรือนำข้อความต่อไปนี้เขียนให้ตรงกับอายะฮ์

ที่มีความหมายเดียวกับภาษาอาหรับที่ให้มา

- | | |
|--------------------------------------|---------------------------------|
| ๑. นอกจากบรรดาผู้มีความศรัทธา | ๒. และพวกเขาทักเตือนกันในเรื่อง |
| | ศีลธรรม |
| ๓. แท้จริงมนุษย์นั้นอยู่ในความขาดทุน | ๔. และประพฤติแต่ความดีงาม |
| ๕. ขอยืนยันด้วยเวลา | ๖. และพวกเขาทักเตือนกันในเรื่อง |
| | ความอดทน |

وَالْعَصْرِ	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ	وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ	وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

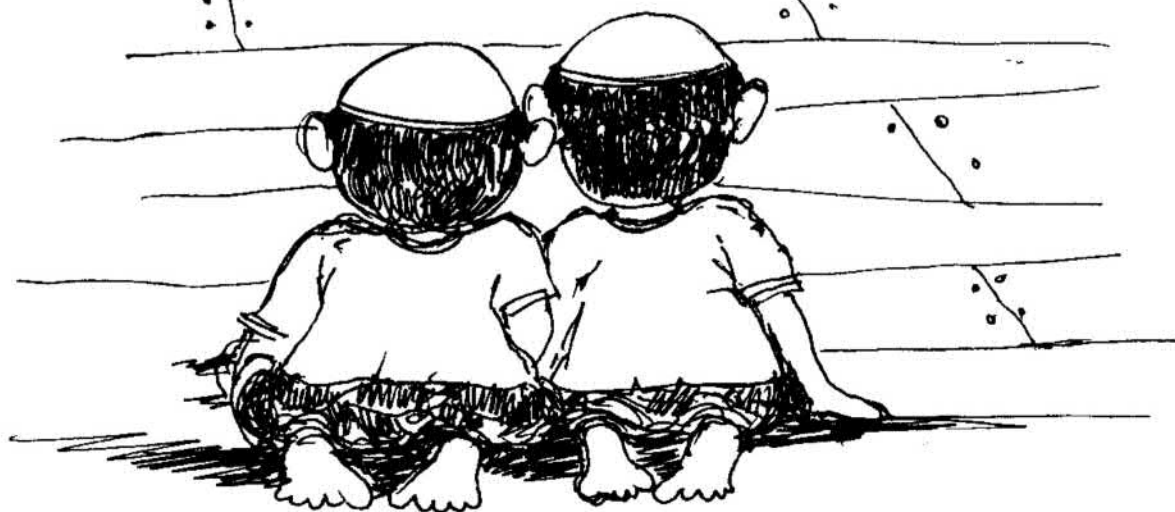
บทที่ ๑๐

สุเราะฮ์อัล-ฟีล

سُورَةُ الْفِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْفِيلُ ۝ ١ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝ ٢
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ جَعَلْنَاهُمْ فِي تَرَاوِيلِهِ ۝ ٣ فَعَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ ٤
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْوَادِيَّ سَاحِلًا يَابِسًا ۝ ٥
 لَمْ يَجْعَلْ لَهُمُ الْحِمْلَ إِلَّا ذُرِّيًّا ۝ ٦



แปลความ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ในพระนามแห่งอัลลอฮฺ ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความเมตตา ผู้ทรงยิ่งใหญ่ในความกรุณา

๑. أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

เจ้าไม่รู้หรือว่า พระผู้อภิบาลของเจ้าได้ทรงกระทำกับบรรดาเจ้าของช้าง (ที่ยกทัพจะมาทำลายกะอฺบะฮฺ) อย่างไร

๒. أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ

พระองค์มิได้ทรงบันดาลให้แผนการของพวกเขาอยู่ในความผิดพลาด ดอกหรือ และทรงส่งนกเป็นฝูงๆ ให้โจมตีพวกเขา

๓. تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ

มันน้ำก้อนหินจากดินแข็งที่ถูกเผามาขว้างพวกเขา

๔. فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ

แล้วพระองค์ก็ทรงบันดาลพวกเขาให้มีสภาพประหนึ่งใบพืชที่ถูกกัดกิน (เป็นอาหารของสัตว์)

สรุป

สู่เราะฮ์นี้มีใจความพอสรุปได้ดังนี้

๑. อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ
๒. ไม่มีอำนาจใดเหนืออำนาจของอัลลอฮ์
๓. ความพยายามของมนุษย์นั้น หากไม่ตรงกับพระประสงค์ของอัลลอฮ์ แล้วย่อมไม่บรรลุผลสำเร็จ
๔. กะอับะฮ์นั้นมิได้เป็นกรรมสิทธิ์ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเท่านั้น



กิจกรรมท้ายบท

๑. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- สุเราะฮ์ อัล-ฟิลกกล่าวถึงเรื่องอะไร
- สารสำคัญของสุเราะฮ์นี้มีใจความว่าอย่างไร

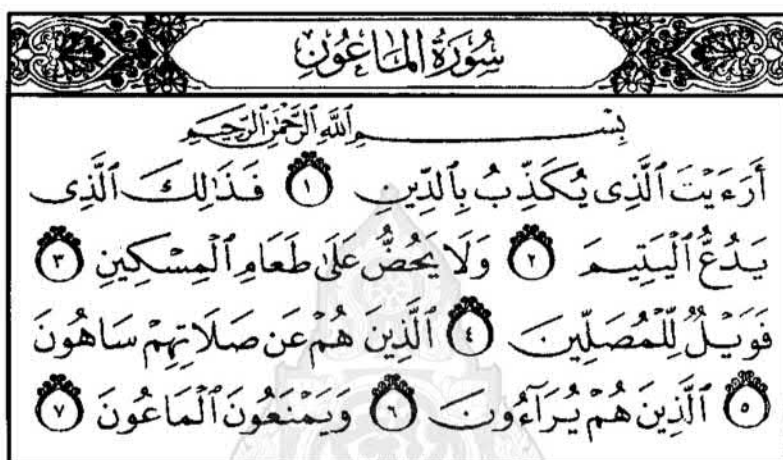
๒. ให้นักเรียนบอกหรือนำข้อความต่อไปนี้ไปเขียนให้ตรงกับอายะฮ์ที่มีความหมายเดียวกับภาษาอาหรับที่ให้มา

๑. เจ้าไม่รู้หรือว่า ๒. พระผู้อภิบาลได้ทรงกระทำ ๓. บรรดา
เจ้าของข้า ๔. พระองค์มิได้ทรงบันดาล ๕. แผนการของเขา
๖. อยู่ในความผิดพลาด ๗. ผุ่จนกะบาบิล

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فِي تَضْلِيلِ
 فِي تَضْلِيلِ أَلَمْ يَجْعَلْ

บทที่ ๑๑

สุเราะฮ์อัล-มาอูน



แปลความ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

๑.

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ

เจ้า (มุฮัมมัด) รู้แล้วมิใช่หรือ ผู้กล่าวหาว่าศาสนาเป็นเรื่องเท็จ

๒.

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْإِيْمَانَ

เขาเหล่านั้น คือ ผู้ที่ขอบรวงสรวง (ทำรุนแรง) ต่อเด็กกำพร้า

๓.

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ

และเขาไม่เชิญชวนส่งเสริมคนอื่นบริจาคอาหารแก่คนยากจน

๔. فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

แล้วนรก (วีล) ก็จะถูกเตรียมไว้สำหรับผู้ละหมาด

๕. الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

ผู้ซึ่งลืมตัวและไม่สนใจในละหมาดของเขา

๖. الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤْنَ

เขาเหล่านั้นละหมาดเพื่อให้คนอื่นเห็น

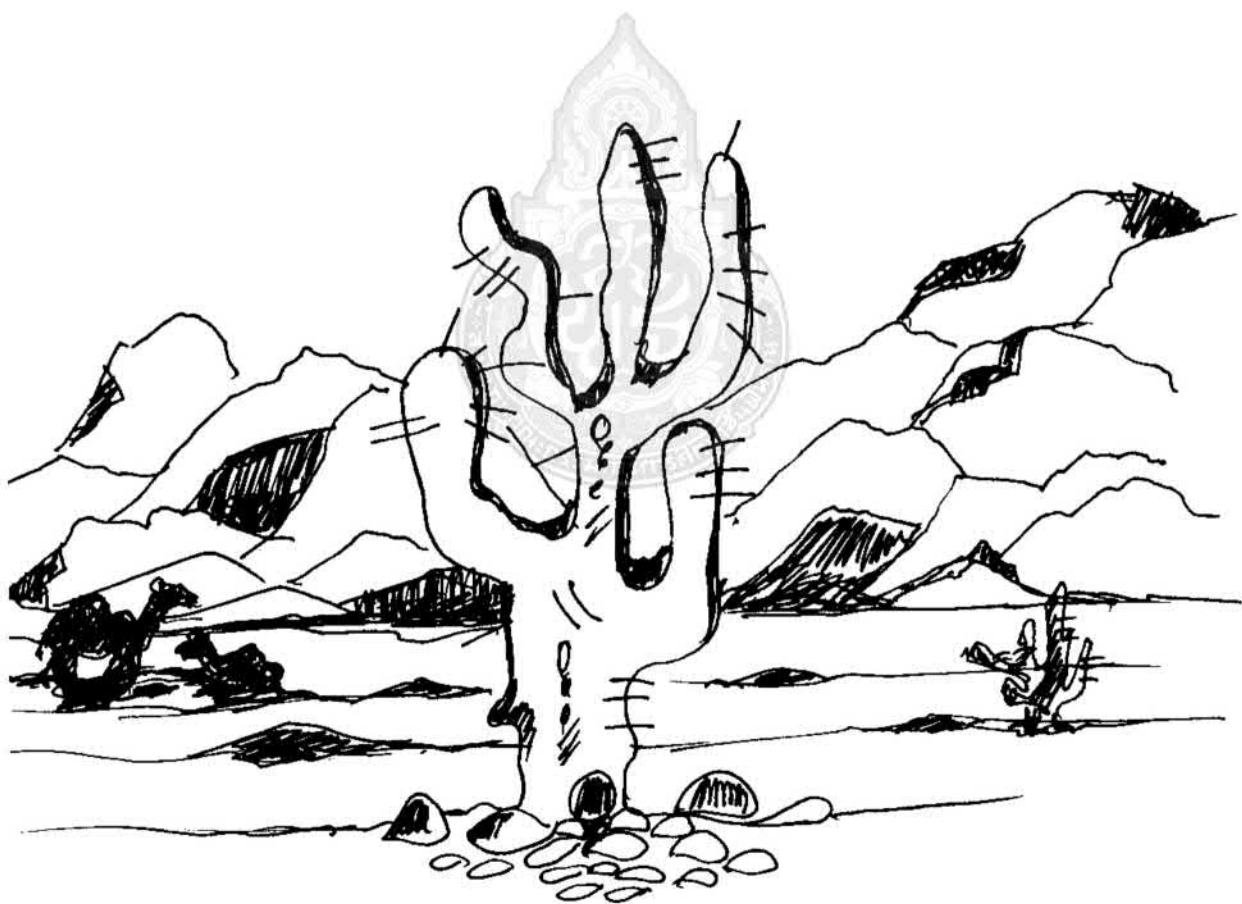
๗. وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

และเขาเหล่านั้น ห้ามคนอื่นให้ความช่วยเหลือ (แก่ผู้มีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือ)

สรุป

สุเราะฮ์นี้มีใจความพอสรุปได้ดังนี้

๑. ต้องให้ความช่วยเหลือแก่เด็กกำพร้า หญิงหม้าย และคนยากจน
๒. ต้องรักษาทรัพย์สมบัติของเด็กกำพร้า
๓. ต้องละหมาดให้ตรงเวลา และรู้เป้าหมายของการละหมาด
๔. ต้องไม่เป็นคนตระหนี่ถี่เหนียว



กิจกรรมท้ายบท

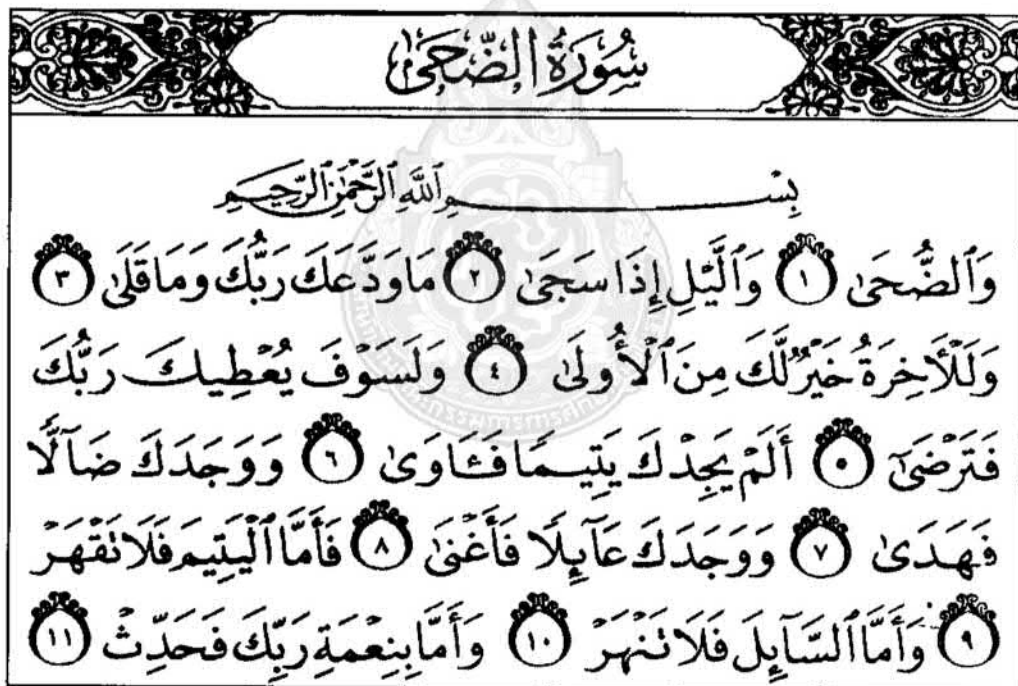
๑. สุเราะฮ์อัล-มาอูนแปลว่าอะไร
๒. สุเราะฮ์อัล-มาอูนมีกี่อายะฮ์
๓. สุเราะฮ์อัล-มาอูนกล่าวถึงเรื่องอะไร
๔. ส่วนหนึ่งของผู้ที่ปฏิเสธต่ออัลลอฮ์คือใคร
๕. ลูกกำพร้าคือใคร และทำไมเราต้องเอาใจใส่เด็กกำพร้า
๖. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยเหลือเพื่อนที่ยากจน



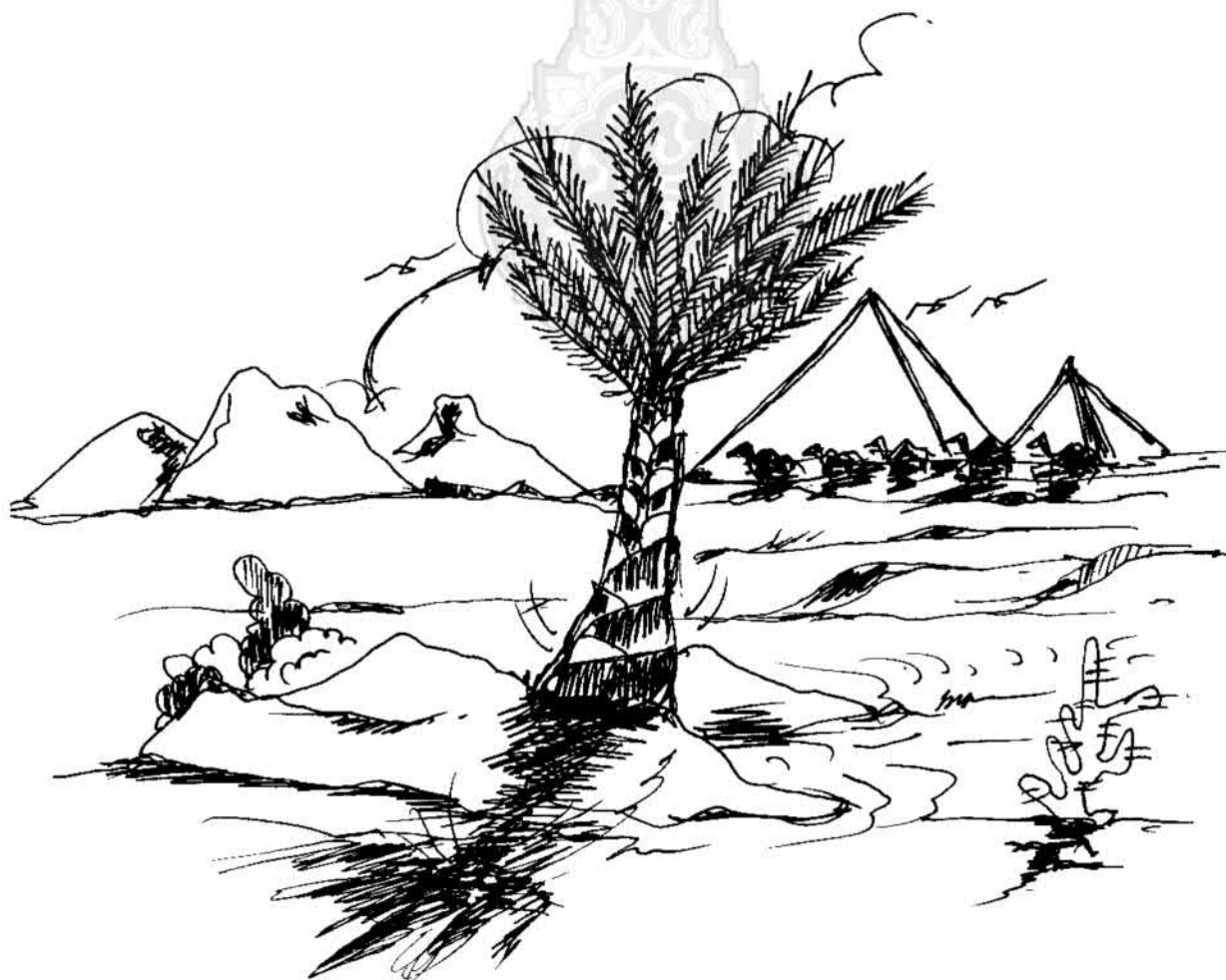
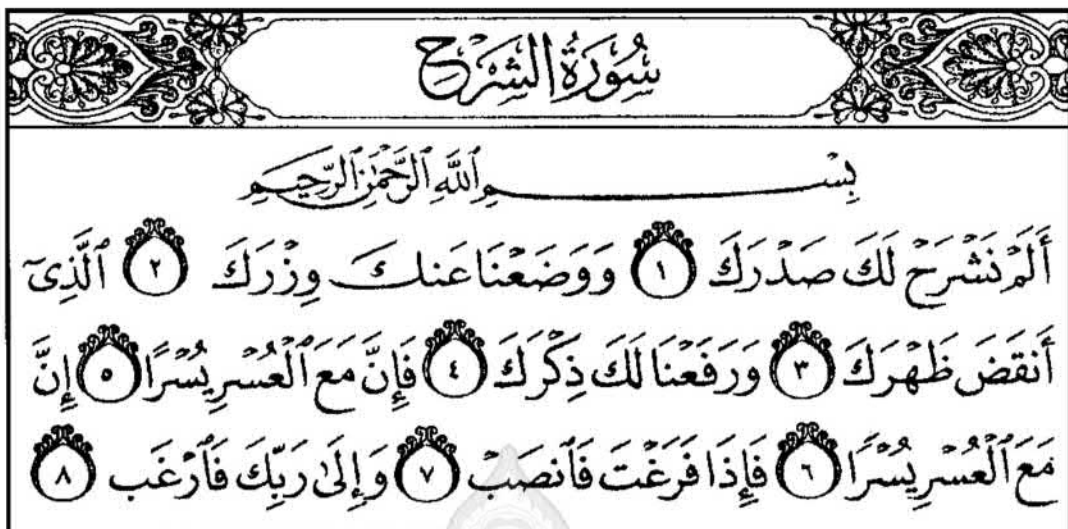
บทที่ ๑๒

การอ่านและท่องจำสุเราะฮ์

๑ สุเราะฮ์อัมม-ฆุฮา มี ๑๑ อายะฮ์



๒ สุเราะฮ์อัล-อินชีเราะฮ์มี ๘ อายะฮ์



๓ สุเราะฮ์อัล-ติน์ มี ๘ อายะฮ์

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللِّينِ وَالزَّيْتُونِ ① وَطُورِ سِينِينَ ② وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ③
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ④ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ⑤
فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ الْدِّينِ ⑦ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ⑧



๔ สุเราะฮ์อัล-อะลักมี ๑๙ อายะฮ์

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ① خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ② أَقْرَأْ وَرَبُّكَ
 الْأَكْرَمُ ③ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑤ كَلَّا إِنَّ
 الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ⑥ إِنَّ رَأَاهُ اسْتَغْنَى ⑦ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَى ⑧ أَرَأَيْتَ
 الَّذِي يَنْهَى ⑨ عَبْدًا إِذَا صَلَّى ⑩ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ⑪ وَأَمَرَ
 بِالْتَّقْوَىٰ ⑫ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ⑬ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ⑭ كَلَّا لَئِنْ
 لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ⑮ نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑯ فليدع ناديه ⑰
 ⑱ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ⑲ كَلَّا لَا نُطِيعُكَ وَأَسْجُدُ وَاقْتَرِبُ ⑳



๕ สุเราะฮ์อัล-ก๊อดรูมี ๕ อายะฮ์

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ① وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ②
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③ نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ④ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ⑤



๖ สุเราะฮ์อัล-บัยยีนะฮ์มี ๘ อายะฮ์

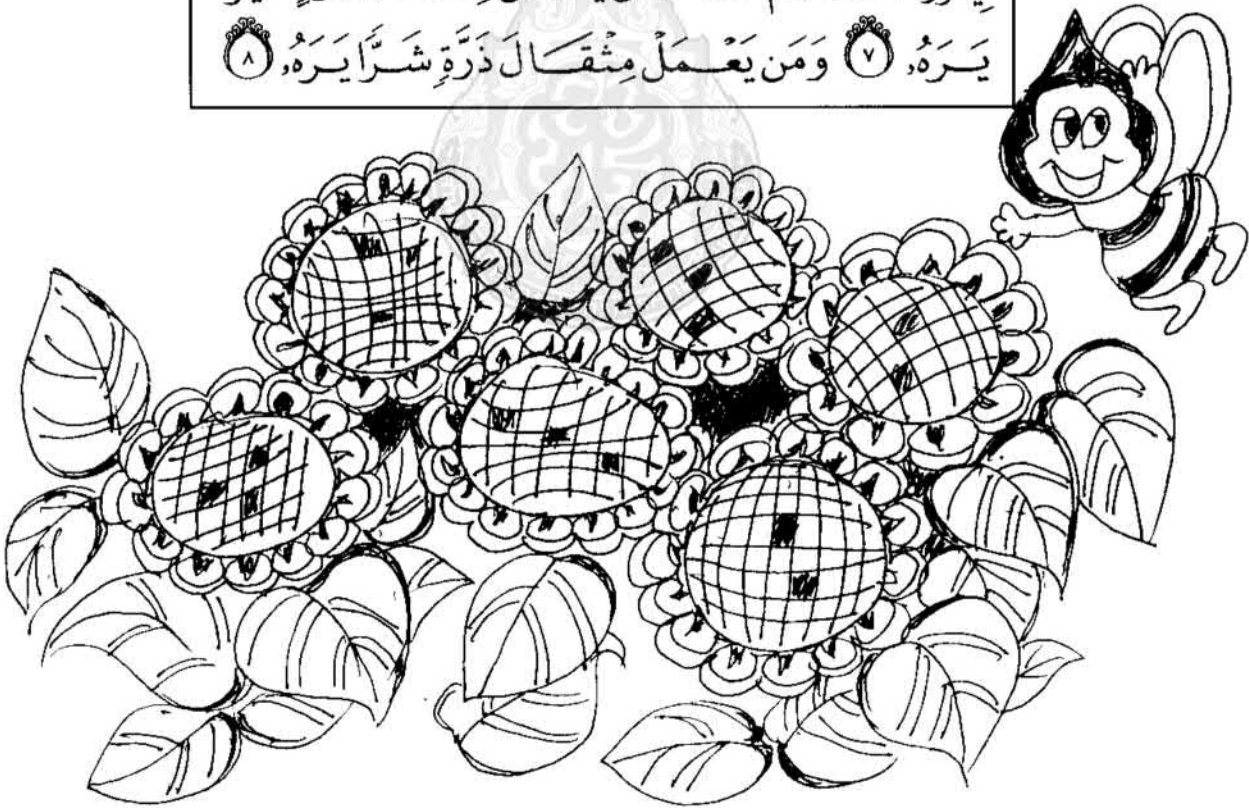
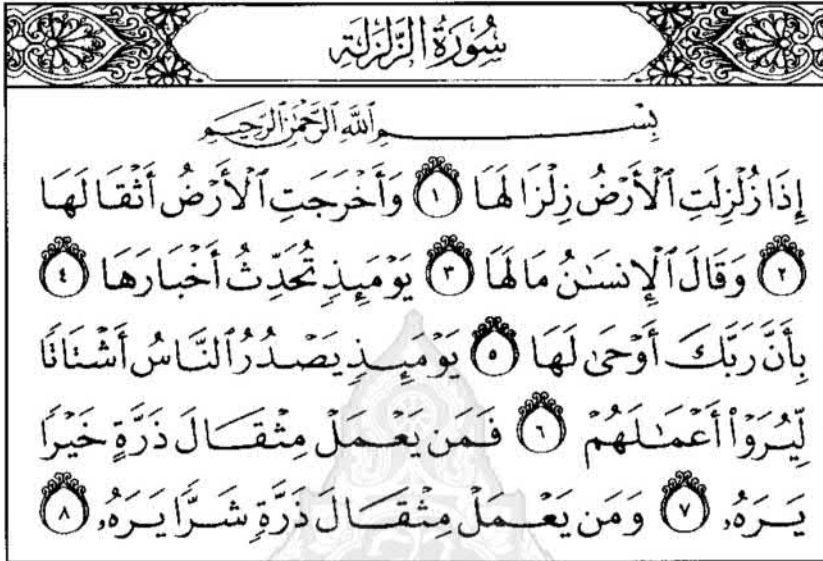
سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ
حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ❶ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ❷
فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ❸ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ❹ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ
الْقَيِّمَةِ ❺ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ❻
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ❼
جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ❽



၈၇) နူရောဗုဒ္ဓ-ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓ ၈ ဝါယဗု



๘ สุเราะฮ์อัล-อาติยาตมี ๑๑ อายะฮ์

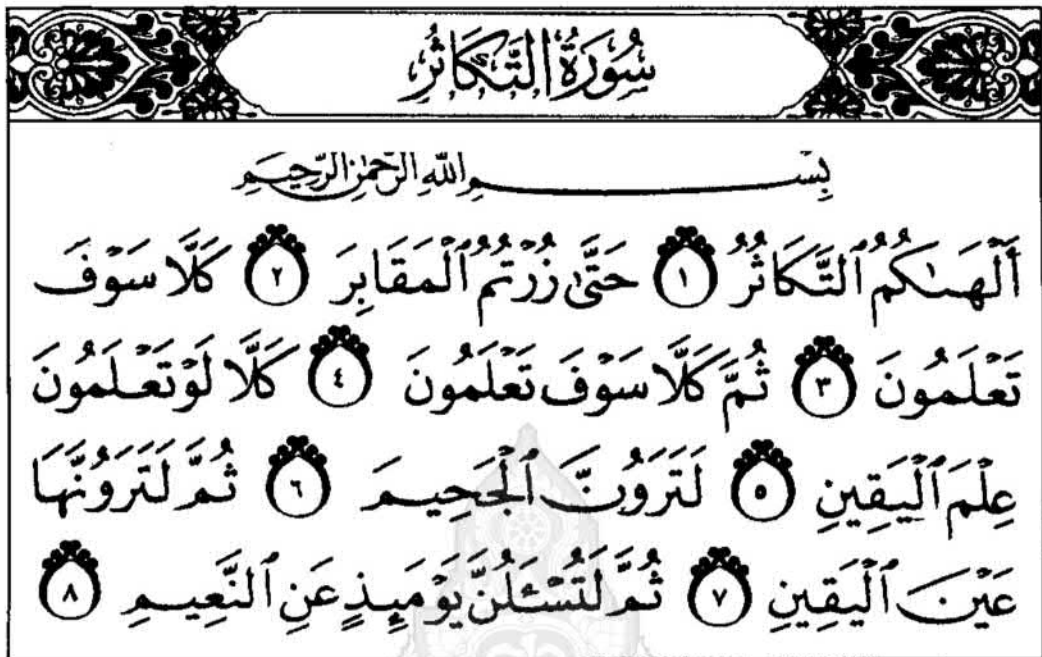
سُورَةُ الْاٰتِيَّاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

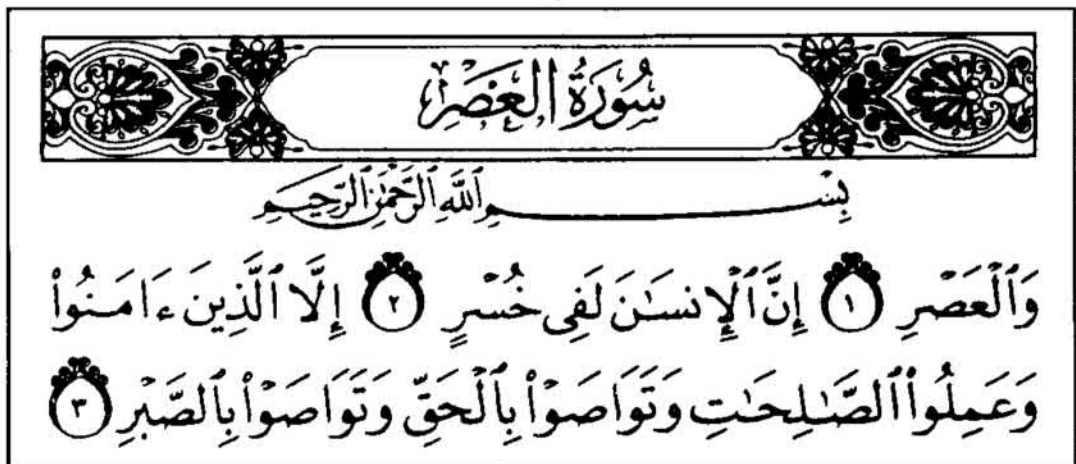
وَالْعَدِيَّتِ ضَبْحًا ① فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا ② فَالْمُغِيرَتِ صُبْحًا
 ③ فَاتْرَنَ بِهِ نَقْعًا ④ فَوْسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ⑤ إِنَّ الْإِنْسَانَ
 لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ⑥ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ⑦ وَإِنَّهُ لِحُبِّ
 الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ⑧ * أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ⑨
 وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ⑩ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ⑪



๑๐ สุเราะฮ์อัล-ตะกาฐุมมี ๘ อายะฮ์



๑๑ สุเราะฮ์อัล-อัสรุมมี ๓ อายะฮ์



سُورَةُ الْهُمَزَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ① الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَدَ لَهُ ②
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ③ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ④
وَمَا أَذْرَنَّا مَا الْحُطَمَةُ ⑤ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ⑥ الَّتِي تَطَّلِعُ
عَلَى الْأَفْعِدَةِ ⑦ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ⑧ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ⑨



กิจกรรมท้ายบท

๑. ฝึกอ่านสุเราะฮฺที่กำหนดโดย
 - ครูอ่านนำเป็นประโยคหรือสุเราะฮฺ
 - นักเรียนอ่านตามเป็นรายบุคคลหรือทั้งชั้น
 - ใช้แถบบันทึกเรื่อง (เทป) ประกอบการอ่านด้วยก็ได้
๒. นักเรียนท่องจำสุเราะฮฺเป็นรายบุคคล



คณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนอิสลามศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)
ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

- | | |
|-----------------------------|-------------------------------|
| ๑. นายอับดุลเลาะห์ ลออแมน | ๒๐. นายประยูร จิตโสภา |
| ๒. นายอนันต์ สุวรรณมณี | ๒๑. นายอาลี สามารถ |
| ๓. นายสุกรี บาราเฮง | ๒๒. นายชาญชัย สันสาคร |
| ๔. นายอับดุลรอเล็ด เจ๊ะเลาะ | ๒๓. นายบัสรี ดารากัย |
| ๕. นายสาโรช จรจิตต์ | ๒๔. นายปรีชา เสกสรร |
| ๖. นายหะมะ หักฐเสรี | ๒๕. นายมาหะมะ ลาเต๊ะ |
| ๗. นายมาโนช ระวังหิน | ๒๖. นายเอกสิทธิ์ ยาโง๊ะ |
| ๘. นายอิสลียาส มายุดิน | ๒๗. นางอัสนะ เจ๊ะอุบง |
| ๙. นายยา ปิยนารา | ๒๘. นางสาวสุภาภรณ์ โอสถาพันธ์ |
| ๑๐. นายจรัส งามสมัน | ๒๙. นายสำราญ พฤกษารัตน์ |
| ๑๑. นายวาหะ หะยีอาแซ | ๓๐. นายอัสสะ สายสะหล้า |
| ๑๒. นางเยาวพา สะแกคุ่ม | ๓๑. นางสาวจริยา เจริญวงศ์ |
| ๑๓. นางกรรณิกา สอสมบุรณ์ | ๓๒. นายอาแซ หะยีมะแซ็ง |
| ๑๔. นางพัชรี ภูบ่ารุง | ๓๓. นายพิบูลย์ มะหมัด |
| ๑๕. นางสาวมนทิตรา สมฤดี | ๓๔. นายอาหะมัด หะบาแย |
| ๑๖. นางสาวอามีเนาะ มามู | ๓๕. นายกิบหลี บุญเทียม |
| ๑๗. นางพิรสา ชมธรณินทร์ | ๓๖. นายสันต์ นิลสมาน |
| ๑๘. นายมูสตอยา ดอมี | ๓๗. นายวินัย รอดจ่าย |
| ๑๙. นายนพดล ทักวา | ๓๘. นางสาวทิน ทองไสว |

ที่ปรึกษา

นายบรรเทา ฤกษ์ติกุล

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ
(นายวินัย รอดจ่าย)

ผู้ตรวจและพิจารณาต้นฉบับ

นายอัปดุลเลาะห์ ลอแมน
นายอนันต์ สุวรรณมณี
นางจารุดี ผโลประการ
นางสุทิน ทองใส

นายสุกรี บาราเฮง
นายเอนก รัตน์ปิยะภากรณ์
นางเรียมพร อธิปอนันต์

บรรณาธิการ

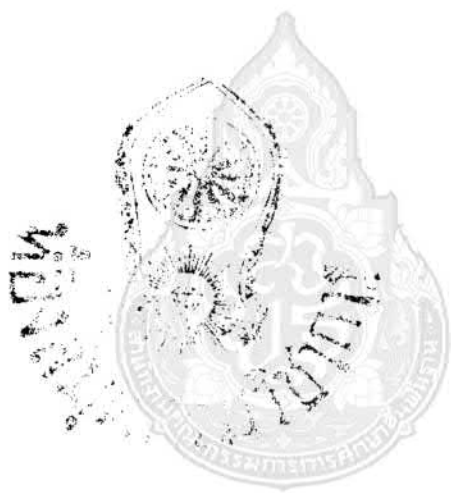
นายสุกรี บาราเฮง

นางสุทิน ทองใส

ปก/ภาพประกอบ

นายอัปดุลรอเล็ด เจ๊ะเลาะ
นายสะการียา กูแม
นายเสรี แวมง

นายชอลาฮุดดีน ดีเยาะ
นายฮัสซัน มุस्ताฟา
นายอัลดนน มะรอเซะ



ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายวิชัย พยัคฆโส ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๔๓



อิสลามศึกษา ป.6

ISBN 974-00-7375-1



9 789740 073758

ราคา 63.00 บาท

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นายสมชัย พืชคุณโส ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๔๐๐๐๔๒๑